

PREZYDENT MIASTA BIAŁEGOSTOKU

INFORMACJA O STANIE ORGANIZACYJNYM, KADROWYM I FINANSOWYM SZKÓŁ I PLACÓWEK MIASTA BIAŁEGOSTOKU W ROKU SZKOLNYM 2005/2006

Białystok, marzec 2006 r.

Opracowanie:

**Wydział Edukacji i Sportu
Urzędu Miejskiego w Białymstoku**

Opracowano na podstawie:

- sprawozdań GUS S-01, S-02, S-05, S-06, S-07, S-08, S-14 z roku 2005
- sprawozdań o stanie zatrudnienia EN-3 z roku 2005
- sprawozdania z wykonania budżetu za 2005 rok w oparciu o Rb-28S i Rb-30
- innej źródłowej dokumentacji

Wstęp	5
I. Wychowanie przedszkolne	9
1. Definicja obszaru	9
2. Charakterystyka obszaru.....	9
1) Dane statystyczne.....	9
2) Baza lokalowa.....	11
3) Kadra.....	11
4) Stopień zaspokojenia potrzeb	12
5) Demografia i prognozy na przyszłość.....	12
6) Finanse	14
II. Szkoły podstawowe.....	19
1. Definicja obszaru	19
2. Charakterystyka obszaru.....	19
1) Dane statystyczne.....	19
2) Baza lokalowa.....	20
3) Kadra.....	20
4) Stopień zaspokojenia potrzeb	22
5) Demografia i prognozy na przyszłość.....	22
6) Finanse	24
III. Gimnazja	30
1. Definicja obszaru	30
2. Charakterystyka obszaru.....	30
1) Dane statystyczne.....	30
2) Baza lokalowa.....	31
3) Kadra.....	31
4) Stopień zaspokajania potrzeb.....	32
5) Demografia i prognozy na przyszłość.....	33
6) Finanse	34
IV. Szkoły ponadgimnazjalne, internaty i bursa szkolna.....	37
1. Definicja obszaru.....	37
2. Charakterystyka obszaru.....	38
1) Dane statystyczne.....	38
3) Kadra.....	40
4) Internaty i bursa szkolna	41
5) Stopień zaspokojenia potrzeb	43
6) Kształcenie zawodowe w aspekcie rynku pracy	45
7) Demografia i prognozy na przyszłość.....	47
8) Finanse	48
V. Kształcenie specjalne i integracyjne	54
1. Definicja obszaru.....	54
2. Charakterystyka obszaru.....	57
1) Dane statystyczne.....	57
2) Baza lokalowa	59
3) Kadra.....	60
4) Stopień zaspokojenia potrzeb	61
5) Demografia i prognozy na przyszłość.....	62
6) Finanse	62

VI. Placówki oświatowo – wychowawcze.....	65
1. Definicja obszaru.....	65
2. Charakterystyka obszaru.....	65
1) Dane statystyczne.....	65
2) Baza lokalowa.....	66
3) Kadra.....	66
4) Stopień zaspokojenia potrzeb	68
5) Finanse	68
VII. Samorządowe Ognisko Baletowe.....	69
1. Definicja obszaru.....	69
2. Charakterystyka obszaru.....	69
1) Dane statystyczne.....	69
2) Baza lokalowa.....	69
3) Kadra.....	69
4) Stopień zaspokojenia potrzeb	70
VIII. Poradnie psychologiczno-pedagogiczne	71
1. Definicja obszaru.....	71
2. Charakterystyka obszaru.....	72
1) Dane statystyczne.....	72
2) Baza lokalowa.....	73
3) Kadra.....	74
4) Finanse	75
IX. Doradztwo metodyczne nauczycieli	76
1. Funkcjonowanie doradztwa.....	76
2. Organizacja doradztwa metodycznego.....	77
3. Finanse.....	79
X. Zajęcia pozalekcyjne w szkołach i placówkach oświatowych.....	81
XI. Pomoc materialna o charakterze socjalnym.	82
XII. Stypendia za wyniki w nauce	82
XIII. Szacunkowy skutek finansowy przejścia na emerytury w latach 2006-2007.....	83
XIV. Informacja o środkach pomocowych ze źródeł zewnętrznych (w tym z funduszy Unii Europejskiej) pozyskanych w 2005 roku przez szkoły	84

Wstęp

Białystok jest największym miastem północno – wschodniej Polski zamieszkałym przez prawie 300 tys. mieszkańców. Od 1 stycznia 1999 roku po reformie administracyjnej kraju Białystok jest gminą miejską i powiatem grodzkim. W roku szkolnym 2005/2006, realizując zadania gminy i powiatu, Miasto Białystok prowadzi 217 różnego typu szkół i placówek oświatowych. Niniejsze opracowanie zawiera diagnozę stanu za rok 2005 w zakresie edukacji w Białymstoku.

Jako gmina miasto prowadzi 53 przedszkola, 30 szkół podstawowych, w tym 7 z oddziałami sportowymi, 8 z oddziałami integracyjnymi i 1 z oddziałami specjalnymi, 22 gimnazja, w tym 2 sportowe, 7 z oddziałami sportowymi, 1 integracyjne i 2 z oddziałami integracyjnymi.

Jako powiat miasto prowadzi 7 szkół podstawowych specjalnych, 7 gimnazjów specjalnych, 13 liceów ogólnokształcących, 15 zespołów szkół zawodowych i ponadgimnazjalnych, w skład których wchodzi licea ogólnokształcące, licea profilowane, technika, zasadnicze szkoły zawodowe, licea i technika uzupełniające, centra kształcenia praktycznego, szkoły policealne oraz szkoły ponadpodstawowe dla dorosłych, zasadniczą szkołę zawodową specjalną i szkołę przysposabiającą do pracy dla uczniów upośledzonych w stopniu umiarkowanym i znacznym, 2 poradnie psychologiczno – pedagogiczne, poradnię psychologiczno – pedagogiczną dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami emocjonalnymi, międzyszkolny ośrodek sportowy, młodzieżowy dom kultury, ognisko baletowe, szkolne schronisko młodzieżowe, specjalny ośrodek szkolno - wychowawczy, bursę szkolną oraz ośrodek doradztwa metodycznego. W marcu 2005 r. uchwałą Rady Miejskiej Białegostoku na wniosek Prezydenta Miasta Białystok założone zostało Centrum Kształcenia Ustawicznego. Centrum rozpoczęło swą działalność dydaktyczną z dniem 1 września 2005 r. Oferuje ono kształcenie we wszystkich typach szkół dla dorosłych.

Ponadto gmina prowadzi ewidencję szkół i placówek niepublicznych, wydaje osobom prawnym lub fizycznym zezwolenia na założenie publicznych szkół i przedszkoli oraz udziela dotacji dla tych szkół i placówek. W Białymstoku, w roku szkolnym 2005/2006 funkcjonuje 108 różnego typu szkół i placówek niepublicznych prowadzonych przez osoby prawne lub fizyczne (7 przedszkoli, 9 szkół podstawowych, 1 szkoła podstawowa specjalna, 12 gimnazjów – w tym jedno dla dorosłych, 25 licea ogólnokształcące – w tym pięć dla młodzieży i 20 dla dorosłych, 52 szkoły zawodowe – w tym 4 dla młodzieży i 48 dla dorosłych). Do szkół i przedszkoli niepublicznych w roku szkolnym 2005/2006 uczęszcza 8 414 uczniów.

Powyższe informacje wskazują na ogromną różnorodność białostockiego systemu edukacyjnego, ale również jego złożoność w zakresie organizacji i zarządzania.

W roku szkolnym 2005/2006 w szkołach samorządowych nauczyciele zatrudnieni są na 5 317,81 etatu (w roku szkolnym 2004/2005 – na 5 361,24 etatu), z tego 92,8% (90,7% w roku poprzednim) to nauczyciele o najwyższych kwalifikacjach. Najwyższy stopień awansu zawodowego – nauczyciela dyplomowanego – posiada 34,5% nauczycieli (27,6% w poprzednim roku szkolnym).

Na realizację zadań w zakresie oświaty i wychowania, razem z inwestycjami, miasto wydatkowało w roku 2005 kwotę 308 303 572 zł. Stanowi to 45,71 % wydatków budżetu Miasta. W formie jednostki budżetowej finansowanych było 134 jednostek organizacyjnych, a 55 to zakłady budżetowe. W 2006 roku na utrzymanie oświaty zaplanowano kwotę 323 519 092 złotych. Zwiększenie planowanego budżetu wynika ze wzrostu wydatków

majątkowych o kwotę 8 879 823 zł, wynagrodzeń i pochodnych o kwotę 8 986 965 zł oraz dotacji o kwotę 81 442 zł.

Procentowy udział wydatków na „Oświatę” w stosunku do wydatków Miasta Białegostoku wynosił:

- w 2001 roku - 45,43 %,
- w 2002 roku - 48,83 %,
- w 2003 roku - 53,04 %,
- w 2004 roku - 46,51 %,
- w 2005 roku - 45,71 %,
- plan na 2006 rok – 42,84 %.

Budżet oświaty w latach 2002 – 2006 obrazuje poniższa tabela.

Tabela W-1. Budżet oświaty w latach 2002 – 2006

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu				Plan budżetu na 2006 rok
		2002 rok	2003 rok	2004 rok	2005 rok	
1.	Budżet Oświaty ogółem , w tym:	259 327 165	273 611 368	286 539 860	308 303 572	323 519 092
1.a	wydatki majątkowe	15 818 421	11 350 677	7 438 827	19 354 250	28 234 073
1b.	% udział wydatków majątkowych w budżecie oświaty	6,10	4,15	2,60	6,28	8,73
2.	Budżet Oświaty bez wydatków majątkowych	243 508 744	262 260 691	279 101 033	288 949 322	295 285 019
3.	Wynagrodzenia i pochodne	175 381 928	190 640 858	200 121 511	204 236 480	213 223 445
3a	% udział płac w budżecie oświaty	67,63	69,68	69,84	66,25	65,91
4.	Wydatki rzeczowe	27 137 515	28 793 441	32 833 722	36 947 420	34 214 710
4a	% udział wydatków rzeczowych w budżecie oświaty	10,46	10,52	11,46	11,98	10,58
5.	Dotacje	40 989 301	42 826 392	46 145 800	47 765 422	47 846 864
5a	% udział dotacji w budżecie oświaty	15,81	15,65	16,10	15,49	14,78
6.	Subwencja oświatowa	168 891 651	186 760 584	191 601 173	203 868 100	208 769 913
6a	% udział subwencji w budżecie Oświaty	69,36	71,21	68,65	70,55	70,70
7.	Budżet MIASTA	531 035 284	515 822 306	616 024 954	674 477 470	755 177 428
7a	% udział Budżetu oświaty w budżecie Miasta	48,83	53,04	46,51	45,71	42,84

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB

Z powyższych danych wynika, jak przedstawiają się wydatki na oświatę w poszczególnych grupach: wynagrodzenia z pochodnymi stanowią od 67,63 % do 69,84 %, wydatki bieżące związane z utrzymaniem placówek wynoszą od 10,46 % do 11,98 %, dotacje stanowią od 15,49 % do 16,10 %, wydatki majątkowe wynoszą od 2,60 % do 6,28 % rocznie.

Największe wydatki w oświacie dotyczą wynagrodzeń i pochodnych. Wzrost zatrudnienia wywołany wdrożeniem reformy ustroju szkolnego (utworzeniem PG)

i wprowadzeniem z dniem 1 września 2004 roku zmiany zasad finansowania przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów oraz spadkiem liczby uczniów uczęszczających do szkół i placówek oświatowych Miasta Białegostoku przyczyniły się do zmniejszenia wydatków na wynagrodzenia i pochodne. W odniesieniu do roku bazowego – 2002 wydatki w budżecie oświaty na wynagrodzenia i pochodne zmniejszyły się o 1,38 %, a w porównaniu do 2004 roku o 3,59%.

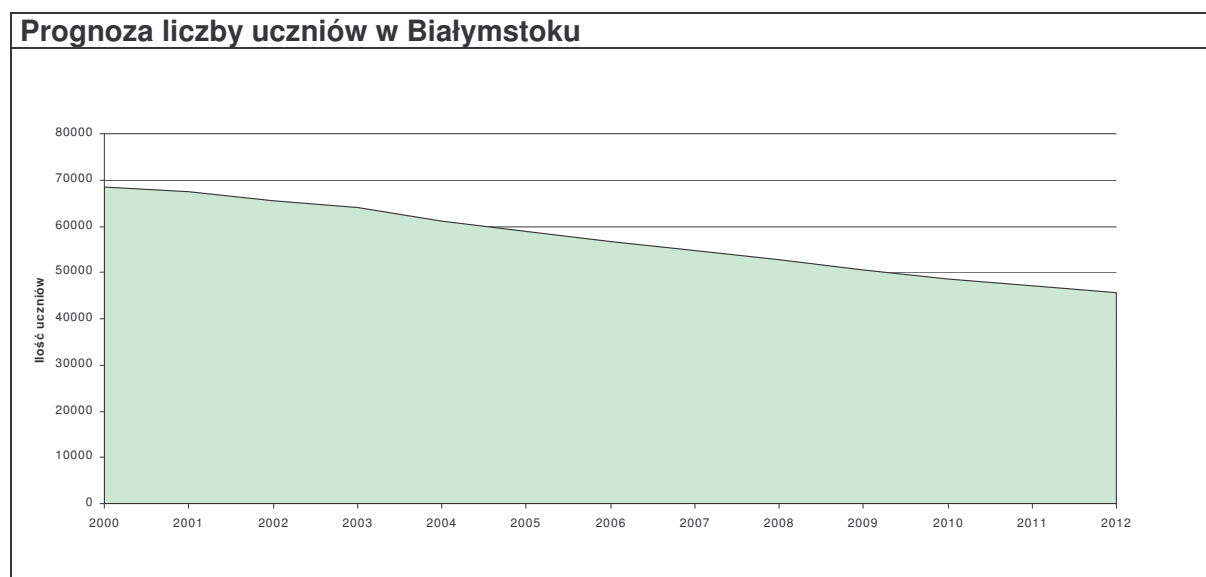
Widoczny jest % spadek udziału dotacji w wydatkach oświatowych. W 2004 roku dotacje w budżecie oświaty stanowiły 16,10%, w 2005 roku – 15,49%. Jest to wynikiem porozumienia Prezydenta Miasta Białystok z gminami ościennymi w sprawie partycypacji kosztów utrzymania miejsc w przedszkolach.

W latach 2002 – 2005 wzrosły natomiast wydatki związane z bieżącym utrzymaniem placówek oświatowych o 1,52%. Jednocześnie wzrosły wydatki majątkowe o kwotę 11 915 423 zł tj. o 3,68 % w stosunku do 2004 roku.

Budżet Miasta Białegostoku w odniesieniu do 2002 roku wzrósł o 143 422 186 zł tj. o 27,01 %, budżet oświaty o 48 976 407 zł tj. o 18,89 %, a subwencja w tym samym czasie wzrosła o 34 976 449 zł tj. o 20,71 %.

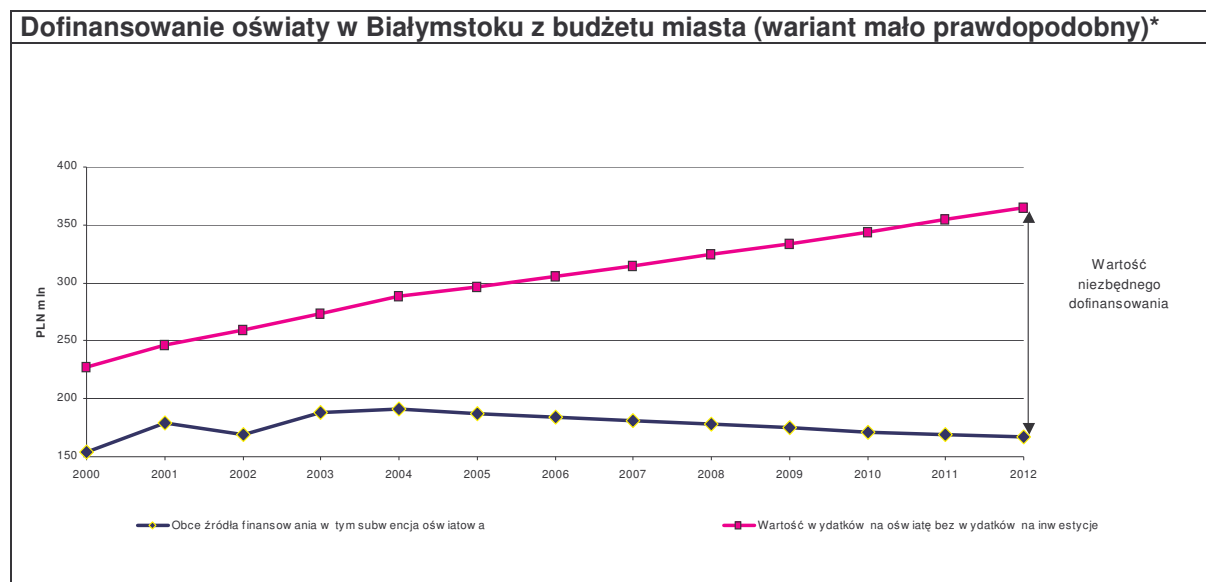
W porównaniu do 2003 roku zmniejszył się udział wydatków oświatowych w ogólnym budżecie miasta z 53,04 % do 45,71 %.

Kwota subwencji oświatowej zależna jest od ilości dzieci w poszczególnych placówkach oświatowych. Prognoza ilości dzieci w Białymstoku na następne 9 lat na bazie danych GUS wyraźnie pokazuje, że ilość dzieci i uczniów, uczęszczających do wszystkich placówek oświatowych, powinna spaść do 50 486 w 2012 roku (tj. o 28,0% w stosunku do roku 2003). Ilość dzieci i uczniów, objętych subwencją w 2012 roku (tj. uczęszczających do szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych), powinna spaść do 45 613 (o 28,7% w stosunku do roku 2003). Oznaczać to będzie, że przy braku racjonalizacji kosztów działania placówek oświatowych w Białymstoku dysproporcja między wydatkami na oświatę (w tym na przedszkola), a otrzymaną z budżetu centralnego subwencją oświatową może wzrosnąć z 85,3 mln zł w 2003 roku do 198,0 mln zł w 2012 roku (w latach 2005 – 2012 przyjęto, że kwota subwencji oświatowej będzie się zmieniała w tempie zbliżonym do inflacji - to jest 2,0% rocznie, oraz że algorytm liczenia subwencji nie ulegnie zmianie, a także, że wydatki będą się zmieniały w tempie 3,0% rocznie). Należy jednocześnie zaznaczyć, że wartość niezbędnego dofinansowania może być jeszcze wyższa, jeżeli udział szkół niepublicznych w kształceniu uczniów ogółem w Białymstoku ulegnie zwiększeniu.

Źródło: Obliczenia Sovereign Capital na bazie prognoz GUS dla powiatu grodzkiego Białystok na lata 2004-2030

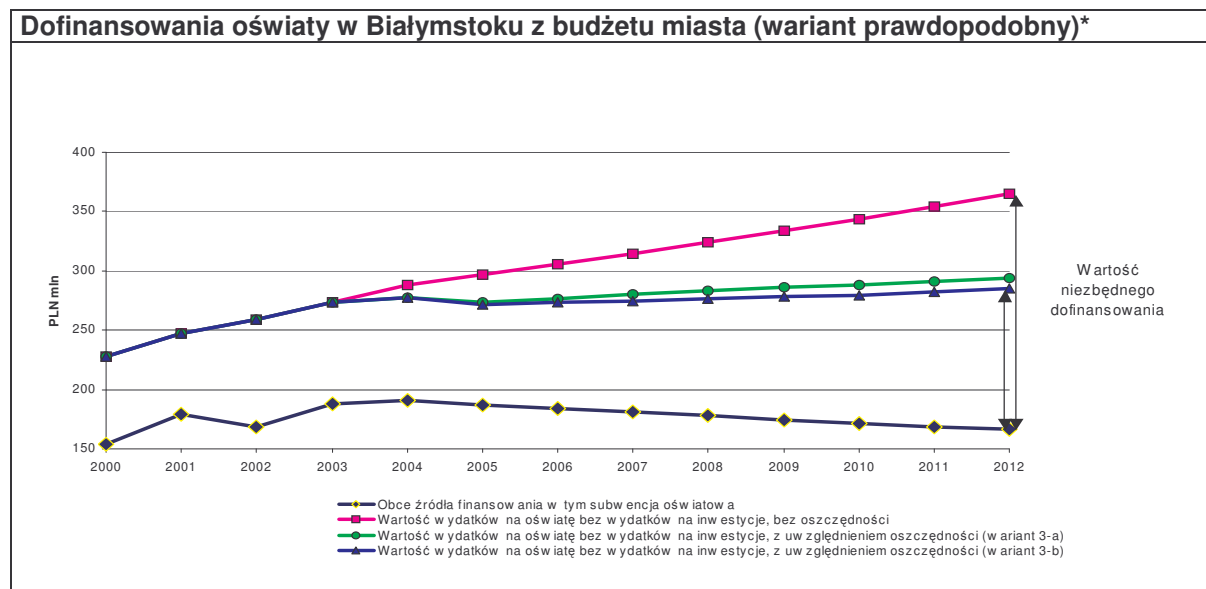
Zarówno powyższy wykres, jak i wykres poniżej, wyraźnie wskazują na konieczność restrukturyzacji kosztów placówek wraz z koniecznością dopasowania liczby placówek do liczby dzieci i uczniów. Ponadto ograniczenie kosztów powinno pozwolić na wygospodarowanie dodatkowych środków finansowych na remonty szkół, unikając w ten sposób dalszego dekapitalizowania się poszczególnych placówek.

* w kalkulacji ujęto subwencję dla jednostek niepublicznych oraz przychody własne jednostek publicznych. **Przyjęto również, że nie zostaną wprowadzone w życie żadne działania oszczędnościowe.**

Źródło: Obliczenia Sovereign Capital na bazie prognoz GUS dla powiatu grodzkiego Białystok na lata 2004-2030

Powyższy wariant należy uznać za mało prawdopodobny ze względu na fakt, że planowane jest wprowadzenie oszczędności. Kolejny wykres pokazuje poziom dofinansowania w 2 wariantach zwiększenia liczebności oddziałów. Oszczędności te zostały uwzględnione w powyższym wykresie, który wskazuje, że wielkość dofinansowania w 2012 r. może zostać ograniczona w stosunku do poprzedniego wykresu do 117,8 mln zł, jeżeli zostaną ograniczone wydatki.

* w kalkulacji ujęto subwencję dla jednostek niepublicznych oraz przychody własne jednostek publicznych oraz możliwe oszczędności w zakresie obsługi, administracji i kosztów osobowych zespołów pedagogicznych

Źródło: Obliczenia Sovereign Capital na bazie prognoz GUS dla powiatu grodzkiego Białystok na lata 2004-2030

I. Wychowanie przedszkolne

1. Definicja obszaru

Wychowaniem przedszkolnym obejmuje się dzieci w wieku od 3 do 6 lat uczęszczające do przedszkoli lub oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. W szczególnie uzasadnionych przypadkach do przedszkoli mogą być przyjmowane dzieci, które ukończyły 2,5 roku. Przedszkole realizuje podstawę programową wychowania przedszkolnego określoną przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Miasto Białystok umożliwia uczęszczanie do przedszkoli każdemu dziecku. Jedynie dzieci 6-letnie są obowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne.

Zakładanie i prowadzenie publicznych przedszkoli należy do zadań własnych gminy. Gmina wydaje również zezwolenia na założenie publicznego przedszkola prowadzonego przez osobę prawną lub fizyczną. Ponadto osoba prawna lub fizyczna może prowadzić niepubliczne przedszkole, po uzyskaniu wpisu do ewidencji prowadzonej przez gminę.

2. Charakterystyka obszaru

1) Dane statystyczne

W roku szkolnym 2005/06 do 60 przedszkoli i 55 oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych uczęszcza 8007 dzieci, w tym 6249 do przedszkoli samorządowych, a 1109 do oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych. Do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych szkół niepublicznych prowadzonych przez osoby prawne lub fizyczne uczęszcza 649 dzieci. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela WP-1. Liczba przedszkoli, oddziałów przedszkolnych i dzieci w roku szkolnym 2005/2006

Typ przedszkola	Liczba placówek	Liczba oddziałów	Liczba dzieci ogółem	W tym liczba dzieci urodzonych w latach 2003-99	Średnia liczebność oddziału
Przedszkola samorządowe	53	249	6249	6212	25,10
Przedszkola dotowane niepubliczne	7	31	580	580	18,71
Oddziały przedszkolne przy samorząd. szkołach podst.	24	50	1109	1082	22,18
Oddziały przedszkolne przy szkołach podst. dotowanych	5	5	69	66	13,8
Razem	89	335	8007	7940	23,9

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB (sporządzone na podstawie informacji jednostkowych z przedszkoli i szkół podstawowych wg stanu na 10 września 2005 roku)

Analizując liczbę dzieci uczęszczających do przedszkoli samorządowych pod kątem ich wieku, można stwierdzić, że najliczniejszą grupę stanowią dzieci 5-letnie (27,92 %). Dzieci w wieku poniżej 3 lat i powyżej 6 lat stanowią ok. 3,6 %.

Do oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych uczęszczają przede wszystkim dzieci 6-letnie (96,84 %). Dzieci 5-letnie stanowią 3,16 %. Z danych WUS wynika, że wg stanu na 31 grudnia 2004r. w Białymstoku mieszkało 2551 dzieci urodzonych w 1999 roku. A zatem do przedszkoli samorządowych uczęszczało w roku 2005 - 53,63 % dzieci 6-letnich, 67,19 % dzieci 5-letnich, 64,43 % dzieci 4-letnich i 53,32 % dzieci 3-letnich.

W przedszkolach samorządowych 5 godzinnych przebywa w roku szkolnym 2005/06 125 tj. 2 % dzieci, natomiast w przedszkolach niepublicznych nie ma takich oddziałów.

Tabela WP-2. Liczba dzieci w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych według roku urodzenia w roku szkolnym 2005/2006

Typ placówki	Ogółem urodzeni w latach 2003-99	Z tego:					Czas pobytu dzieci do 5 godzin
		urodzeni w roku 2003	urodzeni w roku 2002	urodzeni w roku 2001	urodzeni w roku 2000	urodzeni w roku 1999 i wcześniej	
	Dzieci:	2,5-letnie	3-letnie	4-letnie	5-letnie	6-letnie	
Przedszkola samorządowe	6249	188	1269	1679	1745	1368	125
Przedszkola dotowane niepubliczne	580	20	135	174	155	96	0
Oddziały przedszkolne przy samorząd. szkołach podst.	1109	0	0	0	35	1074	1109
Oddziały przedszkolne przy szkołach podst. dotowanych	69	0	0	0	9	60	69
Razem	8007	208	1404	1853	1944	2598	1303
%	100	2,60	17,53	23,14	24,28	32,45	16,27

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB (stan na 10.09.2005r.)

Liczba dzieci w przedszkolach w ciągu ostatniego roku wzrosła o 239 przy jednoczesnym wzroście liczby oddziałów o 10. Nieznacznie też wzrosła liczba dzieci i oddziałów w przedszkolach dotowanych. Średnia liczebność dzieci w oddziale w przedszkolach samorządowych wzrosła z 24,06 w roku szkolnym 2003/04 do obecnego poziomu 25,10. Liczebność oddziałów nieznacznie spadła w przedszkolach dotowanych (prowadzonych przez osoby prawne lub fizyczne) z 19,77 w roku szkolnym 2003/04 do 18,71 obecnie. Szczegółowe dane zawiera tabela WP-3.

Tabela WP-3. Liczba dzieci, oddziałów i średnia liczebność oddziałów w przedszkolach samorządowych i dotowanych w latach 2003-2005

	Liczba dzieci			Liczba oddziałów			Średnia liczebność oddziału		
	rok szk. 03/04	rok szk. 04/05	rok szk. 05/06	rok szk. 03/04	rok szk. 04/05	rok szk. 05/06	rok szk. 03/04	rok szk. 04/05	rok szk. 05/06
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Przedszkola samorządowe	6062	6010	6249	252	239	249	24,06	25,15	25,10
Przedszkola dotowane	534	576	580	27	29	31	19,77	19,86	18,71
Razem	6596	6586	6829	279	268	280	21,92	22,51	21,91

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB

2) Baza lokalowa

Przedszkola samorządowe mają swoją siedzibę w 50 budynkach i 3 lokalach. Właścicielem 50 budynków i 1 lokalu jest gmina Białystok, natomiast 2 lokale są własnością Spółdzielni Mieszkaniowych „Zachęta” i „Słoneczny Stok”. W obiektach spółdzielni, za które przedszkola płacą czynsz, zlokalizowane są PS nr 20 przy ul. Sowlańskiej i PS nr 50 przy ul. Upalnej.

Wszystkie budynki ogrzewane są z kotłowni gazowych lub miejskiej sieci ciepłowniczej.

Na prace remontowe w 46 przedszkolach w roku 2005 wydatkowano łącznie 703.777 zł. Ze środków budżetowych przekazano kwotę 588.829 zł. Dodatkowo z innych źródeł placówki pozyskały na ten cel 114.948 zł. Daje to kwotę 112,62 zł na każde dziecko uczęszczające do przedszkola. W sumie w latach 2003-2005 na remonty przedszkoli samorządowych wydano 1.331.184 zł, w tym 279.609 zł ze środków pozabudżetowych.

Niewykorzystywane pomieszczenia wynajmowane są innym podmiotom. Środki z tego tytułu zwiększają dochody przedszkoli. Przedszkola w przeważającej części posiadają dobrze wyposażoną bazę dydaktyczną (pomoce naukowe, zabawki, sprzęt ogrodowy).

3) Kadra

W przedszkolach zatrudnia się nauczycieli posiadających kwalifikacje w zakresie wychowania przedszkolnego oraz pracowników administracji i obsługi według przyjętych standardów zatrudnienia ustalonych w zależności od liczby oddziałów przedszkola. Na jeden oddział przypada ok. 2 etatów pedagogicznych oraz od ok. 2,2 etatu administracji i obsługi (w przedszkolu 8-oddziałowym) do 3,5 (w 2-oddziałowym).

W bieżącym roku szkolnym nauczyciele wychowania przedszkolnego zatrudnieni są na 592,65 etatach. Najwięcej z nich posiada stopień nauczyciela mianowanego (404,39 etatu). Szczegółowe dane zawiera tabela WP-4.

Tabela WP-4. Liczba etatów nauczycieli wg stopni awansu zawodowego

OGÓŁEM	STAŻYSTA		KONTRAKTOWY		MIANOWANY		DYPLOMOWANY	
592,65	11,27	1,90 %	44,15	7,45 %	404,39	68,24 %	132,82	22,41 %

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB (na podstawie sprawozdania statystycznego EN-3, wg stanu na dzień 10.IX. 2005r.)

W tabeli WP-5 przedstawiono dane dotyczące kwalifikacji nauczycieli zatrudnionych w roku szkolnym 2005/2006 w przeliczeniu na etaty. Aż 83,96 % posiada najwyższe kwalifikacje. Kolejną grupę stanowią nauczyciele, którzy ukończyli kolegium nauczycielskie, studium wychowania przedszkolnego lub studium nauczycielskie.

Pracownicy administracji i obsługi zatrudnieni są w przedszkolach łącznie na 628,375 etatach (stan wg zatwierdzonych arkuszy organizacji przedszkoli zgodnie z przyjętymi standardami).

Tabela WP-5. Liczba nauczycieli wg posiadanych kwalifikacji

Rodzaj kwalifikacji Typ placówki	Typ zatrudnienia	Oddziały zerowe w szkołach podstawowych	Przedszkola samorządowe	Razem	%
Stopień naukowy dr lub dr hab., tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym	pełnozatrudnieni	55	477	532	83,96
	niepełnozatrudnieni	0,86	15,11	15,97	
Tytuł zawodowy mgr bez przygotowania pedagogicznego, tytuł licencjata (inżyniera) z przygotowaniem pedagogicznym	pełnozatrudnieni	1	17	18	2,87
	niepełnozatrudnieni	0,00	0,7	0,7	
Tytuł licencjata (inżyniera) bez przygotowania pedagogicznego, dyplom kolegium nauczycielskiego, studium nauczycielskiego	pełnozatrudnieni	3	75	78	12,13
	niepełnozatrudnieni	0,14	1,01	1,15	
Pozostałe kwalifikacje	pełnozatrudnieni	0	6	6	1,04
	niepełnozatrudnieni	0,00	0,83	0,83	
Razem :	pełnozatrudnieni	59,00	575	634	97,14
	niepełnozatrudnieni	1,00	17,65	18,65	2,86
RAZEM pełno- i niepełnozatrudnieni		60,00	592,65	652,65	100

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB (na podstawie sprawozdania statystycznego EN-3, wg stanu na dzień 10.IX. 2005r.)

4) Stopień zaspokojenia potrzeb

Sieć przedszkoli w roku szkolnym 2005/2006 umożliwia wszystkim zainteresowanym rodzicom objęcie ich dzieci wychowaniem przedszkolnym. W nielicznych przypadkach nie jest to przedszkole wybrane przez rodzica. Podczas rekrutacji na rok szkolny 2005/2006 najczęściej problemów z umieszczeniem dziecka w pobliżu miejsca zamieszkania mieli mieszkańcy dzielnicy Bacieczki, gdzie do nowouruchomionego (przeniesionego z ul. Żabiej) PS Nr 40 nie przyjęto aż 119 dzieci. Ponadto aż 67 nieprzyjętych dzieci było w Przedszkolu Samorządowym Nr 80 przy ul. Armii Krajowej 34 na os. Leśna Dolina, a 50 w Przedszkolu Samorządowym Nr 12 „Tęczowym” przy ul. Podleśnej. Nie wszystkie chętne dzieci znalazły też miejsca w przedszkolach integracyjnych, cieszących się bardzo dużą popularnością (w PS 26 Int. i 41 Int. - po 45, a w PS 58 Int. 41 dzieci). Kilkanaścioro dzieci nie przyjęły ponadto PS nr 64 „Akademia Jasia i Małgosi” na os. Nowe Miasto i PS nr 68 im. Janusza Korczaka na os. Piasta. Znaczną ilością niewypełnionych miejsc dysponowały przedszkola znajdujące się w Śródmieściu: PS Nr 10 – 39 miejsc, PS Nr 14 – 1 miejsce, PS Nr 27 – 52 miejsca i PS Nr 36 – 22 miejsca.

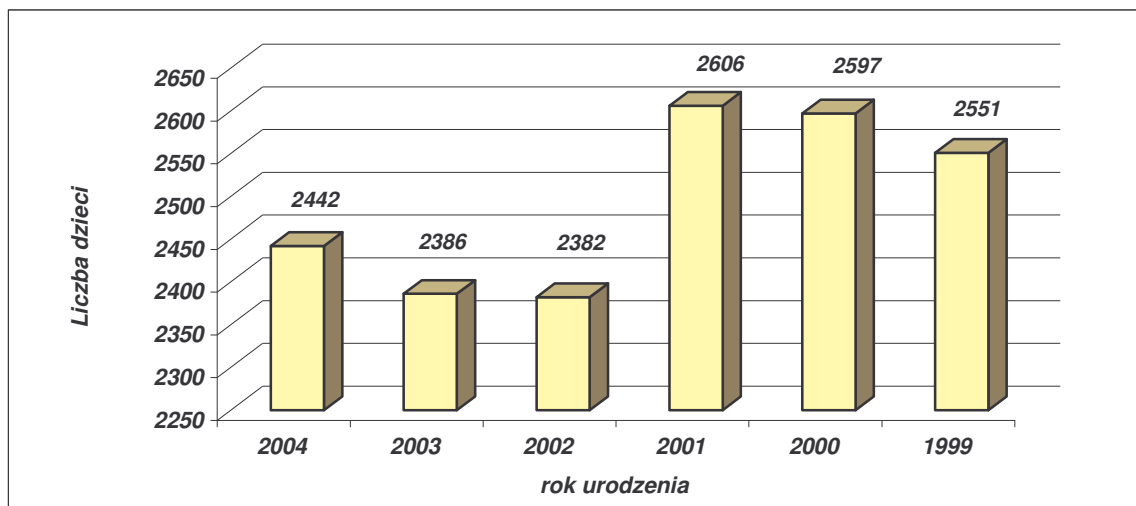
W okresie przerwy wakacyjnej na terenie Białegostoku otwarte są rotacyjnie 52 przedszkola, z czego połowa pracuje w miesiącu lipcu a połowa w sierpniu. Zarówno liczba otwartych przedszkoli jak też ich usytuowanie w osiedlach zaspokajają potrzeby środowiska w zakresie zapewnienia opieki przedszkolnej w okresie wakacji.

5) Demografia i prognozy na przyszłość

Według danych Urzędu Statystycznego, w 2004 roku, urodziło się więcej dzieci niż rok wcześniej. Rocznik 1999 (dzieci sześćioletnie) rozpoczął 1 września 2005r. obowiązkowe

roczne przygotowanie przedszkolne, natomiast rocznik 2002 (dzieci trzyletnie) został objęty opieką przedszkolną. Różnica w liczebności pomiędzy rocznikiem 1999 a rocznikiem 2002 wynosi 169. Dane dotyczące liczby dzieci według roku urodzenia przedstawia wykres WP-1.

Wykres WP-1. Liczba dzieci zamieszkałych w Białymstoku w 2004 r. wg roku urodzenia (dane WUS z 31. XII. 2004r.)

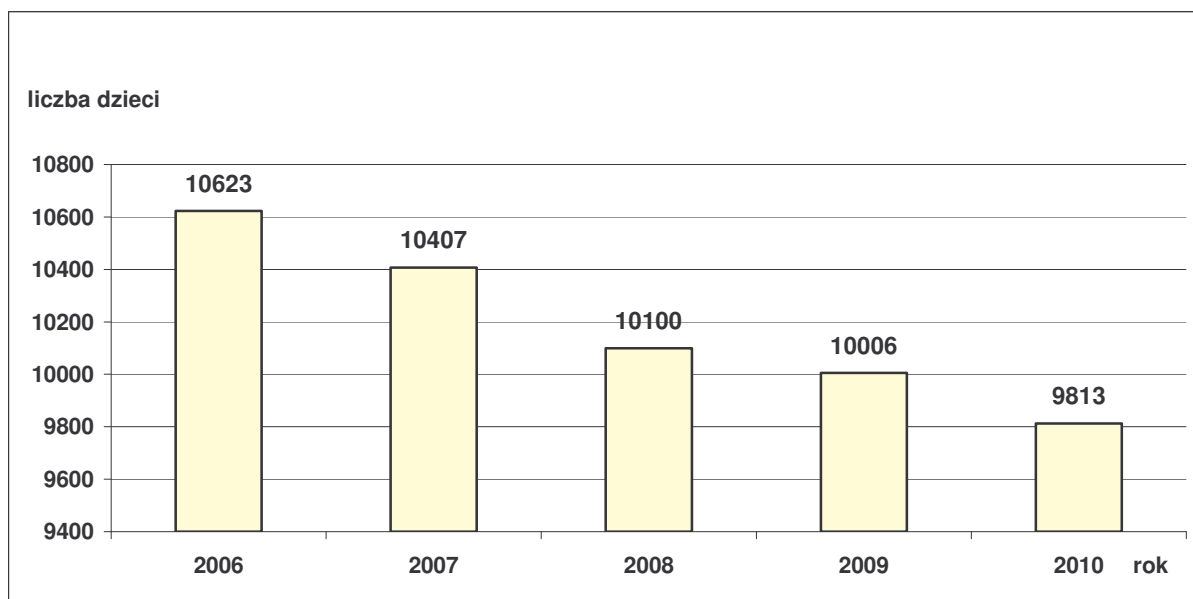
Prognoza demograficzna na najbliższe lata (wykres WP-2) pokazuje, że liczba dzieci w wieku 3-6 lat będzie każdego roku nieznacznie spadała. Natomiast liczba dzieci 6-letnich przez najbliższe 5 lat wyniesie:

- w roku 2006 – 2 597,
- w roku 2007 – 2 606,
- w roku 2008 – 2 382,
- w roku 2009 – 2 386,
- w roku 2010 – 2 442.

Liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli samorządowych miasta Białegostoku zamieszkałych w gminach, które zawarły porozumienie z Gminą Białystok w sprawie przyjęcia do prowadzenia przez Gminę Białystok zadań publicznych w zakresie oświaty i wychowania, przedstawia się następująco:

- Gmina Choroszcz – 5 dzieci,
- Gmina Czarna Białostocka – 2 dzieci,
- Gmina Dobrzyniewo Duże – 25 dzieci,
- Gmina Juchnowiec – 1 dziecko,
- Gmina Supraśl – 53 dzieci,
- Gmina Wasilków – 5 dzieci.

**Wykres WP-2. Szacowana liczba dzieci w wieku 3-6 lat w latach 2006-2010
(rok 2003 wg danych WUS z 31. XII. 2003r.)**

6) Finanse

Przedszkola samorządowe funkcjonują jako zakłady budżetowe. Koszty utrzymania ponoszone są z dotacji z budżetu gminy i z dochodów własnych tj. z opłaty stałej wnoszonej przez rodziców oraz z wynajmu pomieszczeń. Przy naliczaniu budżetów dla przedszkoli brany jest pod uwagę stopień wypełnienia placówki. Z budżetu gminy pokrywane są wydatki na remonty. Wysokość kwoty odpłatności za pobyt dziecka w przedszkolu ustala Rada Miasta Białegostoku. Obsługa finansowa jest zorganizowana indywidualnie w każdym przedszkolu.

Przedszkola niepubliczne otrzymują z budżetu gminy dotację na jedno dziecko w wysokości 75% średniego kosztu utrzymania jednego dziecka ponoszonego przez gminę w przedszkolach samorządowych.

Dotacja na jedno dziecko miesięcznie w przedszkolach niepublicznych wynosiła:

- w roku 2003 – 277 zł,
- w roku 2004 – 284 zł,
- w roku 2005 – 296 zł.

Dotacja na jedno dziecko w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych wynosiła:

- w roku 2003 – 93 zł,
- w roku 2004 – 108 zł,
- w roku 2005 - 112 zł.

Tabela WP-6. Wydatki na przedszkola na tle wydatków ogółem na oświatę i wychowanie, na edukacyjną opiekę wychowawczą oraz całkowitych wydatków budżetu miasta w latach 2003-2005

Lp.	Rodzaj wydatków	2003 r.	2004 r.	2005 r.
1.	Dotacja dla przedszkoli samorządowych	30 246 211	30 887 983	31 046 865
2.	Przedszkola przy szkołach podstawowych samorządowych	1 947 933	2 110 574	2 329 510
3.	Razem przedszkola samorządowe	32 194 144	32 998 557	33 376 375
4.	Dotacja do przedszkoli niepublicznych	1 708 920	2 090 879	2 246 808
5.	Przedszkola – wydatki ogółem	33 903 064	35 089 436	35 623 183
6.	Wydatki na oświatę, wychowanie i edukacyjną opiekę wychowawczą - ogółem	273 611 368	286 539 860	308 303 572
7.	% (poz.5/poz.6)	12,39	12,46	11,55
8.	Wydatki Budżetu Miasta – ogółem	515 822 306	616 024 954	674 477 470
9.	% (poz.5/poz8)	6,57	5,70	5,28

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu miasta

Analizując dane zawarte w powyższej tabeli, należy stwierdzić, że udział wydatków na prowadzenie przedszkoli w ogólnym budżecie oświaty systematycznie maleje tj. z 12,39% udziału w 2003 roku do 11,55% w 2005 r. Należy także zauważyć, że przy ogólnym wzroście wydatków na oświatę w 2004 roku w stosunku do roku 2003 o 3,50%, a w 2005 r. w stosunku do 2004 o 1,52%, wydatki na przedszkola w tych samych okresach wzrastają o 2,5% i o 1,14%. Wzrost dotacji do przedszkoli niepublicznych związany jest z podwyżkami płac pracowników w przedszkolach samorządowych, co powoduje wzrost kosztów utrzymania 1 dziecka.

Tabela WP-7. Zestawienie kosztów utrzymania 1 dziecka w przedszkolach samorządowych m. Białegostoku latach 2003-2005 (rozdział 80104)

Lp.	Nazwa placówki	2003 r.			2004 r.			2005 r.		
		średnioroczna liczba dzieci	ogólny koszt utrzymania 1 dziecka	dotacja na 1 dziecko	średnioroczna liczba dzieci	ogólny koszt utrzymania 1 dziecka	dotacja na 1 dziecko	średnioroczna liczba dzieci	ogólny koszt utrzymania 1 dziecka	przewidywana dotacja na 1 dziecko
1.	Przedszkole Samorządowe Nr 1 ul.Kawalerska 70	83	5 018	3 856	76	5 596	4 316	79	5 883	4 617
2.	Przedszkole Samorządowe Nr 2 ul.Mazowiecka 39 E	98	7 237	6 083	101	6 099	5 220	103	6 423	5 249
3.	Przedszkole Samorządowe Nr 4 ul.Sokólska 2	117	5 156	4 162	124	5 144	4 488	129	5 150	4 159
4.	Przedszkole Samorządowe Nr 5 ul. Krańcowa 5	87	5 542	4 452	82	5 987	4 968	54	7 423	6 477
5.	Przedszkole Samorządowe Nr 7 ul.Bydgoska 4	84	6 222	5 397	76	6 693	5 795	72	6 632	5 477
6.	Przedszkole Samorządowe Nr 8 ul.Nowogródzka 5 a	79	6 999	5 849	62	6 797	6 034	50	7 352	6 389
7.	Przedszkole Samorządowe Nr 10 ul.Al. Piłsudskiego 34	78	6 058	4 954	76	6 285	5 161	78	6 219	4 953
8.	Przedszkole Samorządowe Nr 11 ul.Ks. Suchowolca 25 F (zlikwidowane z dniem 31.08.2003 r.)	25	10 008	10 744	0	0	0	0	0	0
9.	Przedszkole Samorządowe Nr 12 ** ul.Podleśna 3 a	135	8 311	7 036	143	8 150	7 251	150	7 920	6 663
10.	Przedszkole Samorządowe Nr 14 ul.Al. Piłsudskiego 20/4	88	6 639	5 190	96	6 492	5 335	97	6 268	5 295
11.	Przedszkole Samorządowe Nr 16 ul. Nowy Świat 14 (zlikwidowane z dniem 31.08.2003 r.)	53	6 204	5 404	0	0	0	0	0	0
12.	Przedszkole Samorządowe Nr 20 ul.Sowlańska 40	45	5 328	4 339	52	4 689	3 444	53	5 099	4 225
13.	Przedszkole Samorządowe Nr 21 ul.Staszica 18	90	5 188	5 167	86	6 421	5 144	95	6 209	5 123
14.	Przedszkole Samorządowe Nr 22 ul.Łąkowa 17	95	5 868	4 515	95	5 857	4 952	100	5 668	4 417
15.	Przedszkole Samorządowe Nr 23 ul.Konopnickiej 1	114	5 094	4 104	111	5 438	4 549	105	6 044	4 969
16.	Przedszkole Samorządowe Nr 25 ul.Waszyngtona 4	144	5 481	4 290	140	5 717	4 705	145	5 493	4 522
17.	Przedszkole Samorządowe Nr 26* ul.Ciepła 19	144	9 068	7 846	130	10 233	9 218	131	10 992	9 899
18.	Przedszkole Samorządowe Nr 27 ul.Al. Piłsudskiego 8a	61	6 860	5 557	66	7 077	6 065	74	6 497	5 341
19.	Przedszkole Samorządowe Nr 28 ul.Wierzbowa 21a	100	6 026	4 805	102	5 709	5 076	112	5 442	4 379
20.	Przedszkole Samorządowe Nr 29 ul.Broniewskiego 25	88	6 223	5 072	85	6 554	5 707	77	6 916	5 878
21.	Przedszkole Samorządowe Nr 30 ul.Piastowska 1a	132	4 877	3 794	127	5 547	4 363	130	5 609	4 382
22.	Przedszkole Samorządowe Nr 31 ul.Świętokrzyska 4	123	6 180	5 250	124	5 499	4 903	122	5 943	4 852

Lp.	Nazwa placówki	2003 r.			2004 r.			2005 r.		
		średnioroczna liczba dzieci	ogólny koszt utrzymania 1 dziecka	dotacja na 1 dziecko	średnioroczna liczba dzieci	ogólny koszt utrzymania 1 dziecka	dotacja na 1 dziecko	średnioroczna liczba dzieci	ogólny koszt utrzymania 1 dziecka	przewidywana dotacja na 1 dziecko
23.	Przedszkole Samorządowe Nr 32 ul.Pułaskiego 55	225	4 380	3 350	212	4 935	4 051	210	5 333	4 279
24.	Przedszkole Samorządowe Nr 34 ul. 27-Lipca 80 (zlikwidowane z dniem 31.08.2003 r.)	30	7 915	7 134	0	0	0	0	0	0
25.	Przedszkole Samorządowe Nr 35 ul.Wesoła 22	92	5 748	4 486	103	5 487	4 535	108	5 447	4 393
26.	Przedszkole Samorządowe Nr 36 ul.Kalinowskiego 4a	95	7 983	6 848	86	7 579	6 618	85	7 984	6 625
27.	Przedszkole Samorządowe Nr 37 ul.Kraszewskiego 30a (zlikwidowane z dniem 31.08.2004 r.)	37	6 719	5 465	28	6 043	6 800	0	0	0
28.	Przedszkole Samorządowe Nr 39 ul.Witosa 22	146	5 573	4 377	151	5 638	4 684	157	5 862	4 578
29.	Przedszkole Samorządowe Nr 40 ul.Żabia 5	57	7 983	6 986	49	8 212	7 344	55	9 776	8 521
30.	Przedszkole Samorządowe Nr 41* ul.Świętojańska 13/4b	92	10 888	9 824	97	10 990	10 059	102	10 988	9 770
31.	Przedszkole Samorządowe Nr 42 ul.Ciepła 19a	118	6 109	4 878	111	5 988	5 142	110	6 615	5 479
32.	Przedszkole Samorządowe Nr 43 ul.Głowackiego 3	88	6 869	5 656	97	5 616	4 739	105	5 748	4 435
33.	Przedszkole Samorządowe Nr 44 ul.Antoniukowska 9	129	4 831	3 547	132	5 094	4 141	133	5 398	4 148
34.	Przedszkole Samorządowe Nr 45 ul.27-Lipca 8	118	4 787	3 511	126	4 754	3 886	122	5 204	4 073
35.	Przedszkole Samorządowe Nr 46 ul.Mieszka I 4a	115	5 801	4 557	130	5 021	4 011	128	5 307	4 132
36.	Przedszkole Samorządowe Nr 47 ul.Św. Wojciecha 14	118	5 699	4 283	132	5 402	4 511	124	5 658	4 548
37.	Przedszkole Samorządowe Nr 48 ul.Pogodna 8	144	5 162	4 074	126	5 961	5 106	126	6 258	5 267
38.	Przedszkole Samorządowe Nr 49 ul.Pogodna 16	122	4 941	3 710	118	4 964	4 173	113	5 612	4 489
39.	Przedszkole Samorządowe Nr 50 ul.Upalna 74	64	6 018	4 810	75	5 113	4 095	76	5 315	4 029
40.	Przedszkole Samorządowe Nr 51 ul.Bohat. Monte Cassino 17	133	4 379	3 405	125	4 732	4 152	129	5 210	4 137
41.	Przedszkole Samorządowe Nr 52 ul.Waszyngtona 16	113	5 167	4 204	105	5 544	4 652	100	5 785	5 012
42.	Przedszkole Samorządowe Nr 53 ul.Kardynała St. Wyszyńskiego 21	84	6 327	5 199	75	6 681	5 872	74	7 234	6 127
43.	Przedszkole Samorządowe Nr 55* ul.Kozłowa 25	145	7 411	6 596	141	8 256	7 037	138	8 649	7 524
44.	Przedszkole Samorządowe Nr 56 ul.Gen. Berlinga 38	122	5 116	4 069	119	5 536	4 463	125	5 709	4 373
45.	Przedszkole Samorządowe Nr 58* ul.Palmowa 20a	178	8 585	7 137	195	8 171	7 469	203	8 563	7 131
46.	Przedszkole Samorządowe Nr 60 ul.Ks. J. Popieluszki 125	70	7 498	6 484	74	5 954	5 130	76	5 921	4 881
47.	Przedszkole Samorządowe Nr 64 ul.Dubois 12	203	4 611	3 699	208	4 774	3 958	204	5 112	4 215

Lp.	Nazwa placówki	2003 r.			2004 r.			2005 r.		
		średnioroczna liczba dzieci	ogólny koszt utrzymania 1 dziecka	dotacja na 1 dziecko	średnioroczna liczba dzieci	ogólny koszt utrzymania 1 dziecka	dotacja na 1 dziecko	średnioroczna liczba dzieci	ogólny koszt utrzymania 1 dziecka	przewidywana dotacja na 1 dziecko
48.	Przedszkole Samorządowe Nr 65 ul.Łagodna 12	160	4 936	3 779	163	5 004	4 071	165	5 082	3 914
49.	Przedszkole Samorządowe Nr 68 ul.Mieszka 1 19	168	4 999	3 795	161	5 233	4 340	162	5 493	4 282
50.	Przedszkole Samorządowe Nr 69 ul.Karpowicza 1	50	6 205	5 082	56	6 246	5 715	56	6 656	5 821
51.	Przedszkole Samorządowe Nr 71 ul.Dziesięciny 50	101	6 177	5 093	108	5 428	4 480	107	5 786	4 381
52.	Przedszkole Samorządowe Nr 73 ul.Gajowa 66	114	5 744	4 535	117	5 869	4 746	116	5 023	4 931
53.	Przedszkole Samorządowe Nr 76 ul.Różana 19	100	6 394	5 084	97	6 682	5 615	101	6 822	5 685
54.	Przedszkole Samorządowe Nr 77 ul.Rumiankowa 15	140	5 196	4 024	131	5 446	4 507	132	5 657	4 542
55.	Przedszkole Samorządowe Nr 78 ul.Zagórna 2/3	147	6 123	4 909	149	5 994	5 111	153	6 082	4 831
56.	Przedszkole Samorządowe Nr 79 ul.Konwaliowa 8	139	6 431	5 215	135	5 990	5 126	134	6 136	5 039
57.	Przedszkole Samorządowe Nr 80 ul.Armi Krajowej 34	167	5 012	3 781	171	5 023	4 014	173	5 145	3 831
Razem:		6 189	6 023	4 887	6 024	6 036	5 123	6 058	6 268	5 125

* - przedszkole z oddziałami integracyjnymi

** - przedszkole z oddziałami specjalnymi

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB

II. Szkoły podstawowe

1. Definicja obszaru

W szkołach podstawowych realizowany jest obowiązek szkolny. Rozpoczyna się on z początkiem roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat, a trwa do ukończenia gimnazjum, nie dłużej jednak niż do 18 roku życia. W przypadkach szczególnych naukę w szkole może rozpocząć dziecko 6 letnie lub 8 letnie. Obowiązek szkolny spełnia się przez uczęszczanie do szkół publicznych lub niepublicznych. Na wniosek rodziców, dyrektor szkoły może zezwolić na spełnianie obowiązku szkolnego poza szkołą.

Zakładanie i prowadzenie publicznych szkół podstawowych należy do zadań własnych gminy. Gmina wydaje również zezwolenia na założenie publicznych szkół prowadzonych przez osobę prawną lub fizyczną. Ponadto osoba prawna lub fizyczna może prowadzić niepubliczne szkoły podstawowe, po uzyskaniu wpisu do ewidencji prowadzonej przez gminę.

Sieć publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez gminę oraz granice obwodów publicznych szkół podstawowych ustala Rada Miasta Białegostoku. Sieć publicznych szkół powinna być zorganizowana w sposób umożliwiający wszystkim dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego, z uwzględnieniem zasady, iż droga dziecka z domu do szkoły nie może przekraczać:

- 1) 3 km – w przypadku uczniów klas I – IV szkół podstawowych,
- 2) 4 km – w przypadku uczniów klas V – VI szkół podstawowych.

Jeżeli droga dziecka z domu do szkoły, w której obwodzie dziecko mieszka, przekracza odległości wymienione wyżej, obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu lub zwrot kosztów przejazdu środkami komunikacji publicznej.

W tej części diagnozy pominięto szkoły podstawowe specjalne, ponieważ wychowanie i kształcenie dzieci niepełnosprawnych umieszczono w rozdziale „Diagnoza sektora w obszarze kształcenia specjalnego i integracyjnego”.

2. Charakterystyka obszaru

1) Dane statystyczne

W roku szkolnym 2005/06 do 39 szkół podstawowych uczęszcza 17 689 uczniów, w tym 16 795 do 30 szkół podstawowych samorządowych i 894 do 9 szkół podstawowych niepublicznych. Dane szczegółowe zawiera tabela OS-1.

Tabela OS-1. Liczba szkół, oddziałów i uczniów w roku szkolnym 2005/2006 w Białymstoku

Szkoły Podstawowe	Liczba placówek	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Średnia liczebność oddziału
Szkoły podstawowe samorządowe*)	30	706	16 795	23,79
Szkoły podstawowe dotowane niepubliczne	9	52	894	17,19
Razem	39	758	17 689	20,49

*) uwzględniono szkoły podstawowe samodzielne oraz wchodzące w skład zespołów szkół ogólnokształcących
Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB (wg sprawozdania S-02 tj. stan na dzień 30.IX.2005r.).

Tabela OS-2. Liczba uczniów, oddziałów i średnia liczebność oddziału w szkołach podstawowych w latach szkolnych 2003/04 do 2005/06

Typy szkół	Liczba uczniów			Liczba oddziałów			Średnia liczebność oddziału		
	rok szk. 2003/04	rok szk. 2004/05	rok szk. 2005/06	rok szk. 2003/04	rok szk. 2004/05	rok szk. 2005/06	rok szk. 2003/04	rok szk. 2004/05	rok szk. 2005/06
1	2	3	4	5	6	7	9	10	11
Szkoły podstawowe samorządowe	18 928	17 849	16 795	791	746	706	23,92	23,92	23,79
Szkoły podstawowe dotowane	779	844	894	61	63	52	12,77	13,39	17,19
Razem	19707	18693	17 689	852	809	758	18,35	18,66	20,49

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB (wg sprawozdania S-02 tj. stan na dzień 30.IX.2005r.).

Jak wynika z tabeli OS-2 w latach 2003/04 – 2005/06 w samorządowych szkołach podstawowych nastąpił spadek uczniów o 2133 (ok. 11 %), a w szkołach dotowanych nastąpił wzrost o 115 uczniów (ok. 12,9 %). Wyższy niż w szkołach samorządowych wzrost średniej liczebności oddziału zaznaczył się w szkołach dotowanych, o ok. 4,42 statystycznego ucznia.

2) Baza lokalowa

Szkoły podstawowe prowadzone przez gminę mieszczą się w 30 budynkach. Własnością miasta są wszystkie budynki. Wszystkie budynki ogrzewane są przez własne kotłownie olejowe i gazowe oraz z sieci miejskiej.

Sali gimnastycznej nie posiada nowo wybudowana Szkoła Podstawowa Nr 51 przy ul. Kluka 11 A, 12 szkół posiada jedynie salę gimnastyczną niepełnowymiarową (tzw. salę zastępczą).

W roku 2005 na remonty szkół podstawowych wydano z budżetu Miasta kwotę 592 424 zł, a ze środków pozabudżetowych kwotę 84 895 zł. Łącznie w latach 2003-2005 na remonty w szkołach podstawowych wydano z budżetu Miasta 1 170 948 zł, a ze środków pozabudżetowych 448 535 zł. W roku 2005 na remonty bieżące wydano z budżetu 592 424 zł w 12 szkołach.

3) Kadra

W szkołach podstawowych zatrudnieni są nauczyciele o kwalifikacjach zgodnych z rozporządzeniem MENiS z dnia 10 września 2002r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczyciela oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli. Szczegółowe dane dotyczące kwalifikacji i stopni awansu zawodowego nauczycieli zawierają tabele: OS-3, OS-4 i OS-5.

Tabela OS-3. Liczba nauczycieli w przeliczeniu na etaty w szkołach podstawowych w roku 2005 według stopni awansu zawodowego

Typ szkoły / stopień awansu	ogółem	stażysta		kontraktowy		mianowany		dyplomowany	
		liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Szkoły Podstawowe	1548,31	61,54	3,97%	216,08	13,96%	658,09	42,5%	612,6	39,57%

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB (na podstawie sprawozdania statystycznego EN-3, wg stanu na dzień 10.IX. 2005r.)

W szkołach podstawowych w roku szkolnym 2005/2006 zatrudnia się nauczycieli na 1 548,31 etatach. Większość z nich posiada stopień nauczyciela mianowanego - 42,5 % (658,09 etatu), nauczyciele dyplomowani stanowią 39,57 % (612,6 etatu). Szczegółowe dane zawiera tabela OS-3.

W tabeli OS-4 przedstawiono dane dotyczące kwalifikacji nauczycieli zatrudnionych w roku szkolnym 2005/2006 w przeliczeniu na etaty. Aż 94,9 % posiada najwyższe kwalifikacje. Kolejną grupę stanowią nauczyciele, którzy posiadają tytuł zawodowy mgr bez przygotowania pedagogicznego lub tytuł licencjata z przygotowaniem pedagogicznym.

Tabela OS-4. Liczba nauczycieli w przeliczeniu na etaty w szkołach podstawowych w roku 2005 według poziomu kwalifikacji

Rodzaj kwalifikacji / Typ placówki	Typ zatrudnienia	Szkoły podstawowe	Szkoły podst. z oddz. int.	Szkoły podst. z oddz. sport.	Razem	%
Stopień naukowy dr lub dr hab., tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym	pełnozatrudnieni	532	568	254	1345	94,9
	niepełnozatrudnieni	69,53	30,37	24,51	124,41	
Tytuł zawodowy mgr bez przygotowania pedagogicznego, tytuł licencjata (inżyniera) z przygotowaniem pedagogicznym	pełnozatrudnieni	18	10	7	35	3,14
	niepełnozatrudnieni	4,63	6,14	2,79	13,56	
Tytuł licencjata (inżyniera) bez przygotowania pedagogicznego, dyplom kolegium nauczycielskiego, studium nauczycielskiego	pełnozatrudnieni	5	6	1	12	1,1
	niepełnozatrudnieni	2,39	0,5	2,10	4,99	
Pozostałe kwalifikacje	pełnozatrudnieni	4	1	3	8	0,86
	niepełnozatrudnieni	1,9	1,55	1,9	5,35	
Razem :	pełnozatrudnieni	559,00	576	265	1400,00	90,4
	niepełnozatrudnieni	78,45	38,56	31,30	148,31	9,6
RAZEM pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni		637,45	614,56	296,30	1548,31	100

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB (na podstawie sprawozdania statystycznego EN-3, wg stanu na dzień 10.IX. 2005r.)

Pracownicy administracji i obsługi zatrudnieni są w szkołach podstawowych łącznie na 608,6 etatach.

4) Stopień zaspokojenia potrzeb

Sieć szkół podstawowych zaspokaja potrzeby w zakresie spełniania obowiązku szkolnego.

W ciągu ostatnich lat powstały dwie szkoły (SP Nr 50 na Os. Nowe Miasto, przy ul. Pułaskiego 96 i SP Nr 51 na Os. Bagnówka, przy ul. Kluka 11 A).

Należy podkreślić, że występuje znaczne zróżnicowanie obciążenia budynku szkolnego ze względu na liczbę uczniów w poszczególnych szkołach. Dysproporcje te są wynikiem m. in. ruchów migracyjnych mieszkańców miasta oraz zmian demograficznych.

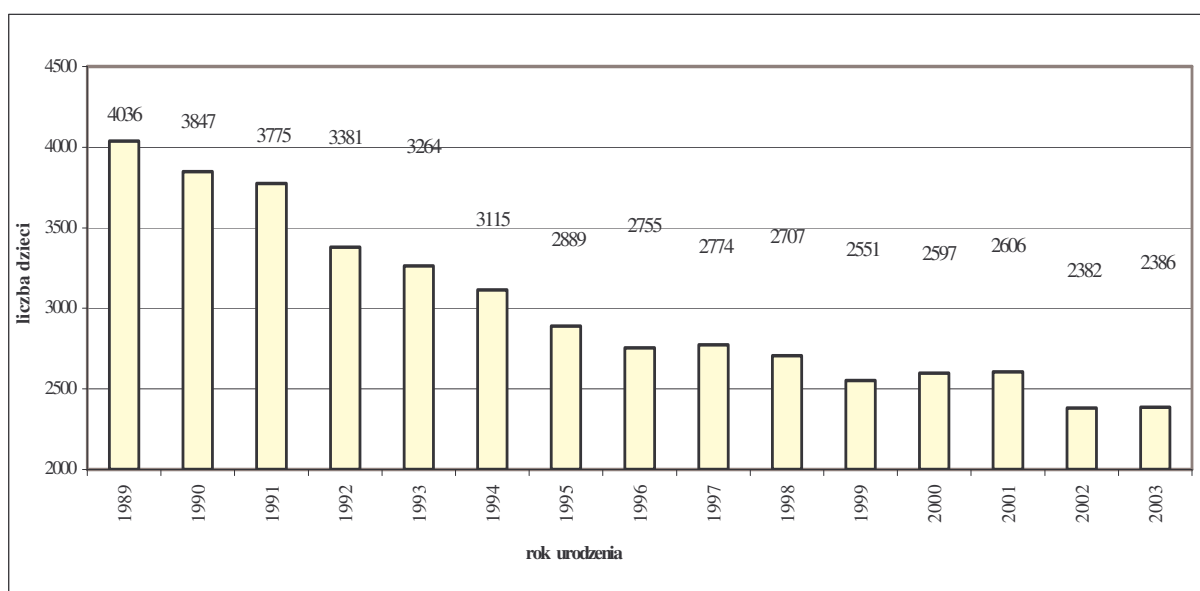
Wszystkie dzieci są objęte pomocą psychologiczno – pedagogiczną, której udzielają zatrudnieni w szkołach pedagodzy, pedagodzy specjaliści i psycholodzy (w liczbie od 0,5 do 3 etatów na jedną szkołę) oraz dwie poradnie psychologiczno – pedagogiczne. Szczególną uwagę poświęca się uczniom z różnego typu deficytami. Dla nich organizowane są klasy integracyjne. Dla uczniów, którzy nie mogą uczęszczać do szkoły organizuje się nauczanie indywidualne.

W każdej szkole zorganizowana jest biblioteka szkolna (przeciętne zatrudnienie nauczycieli bibliotekarzy wynosi 1,6 etatu na szkołę). Uczniowie mogą korzystać ze szkolnych obiadów, gdyż stołówki funkcjonują we wszystkich szkołach podstawowych.

5) Demografia i prognozy na przyszłość

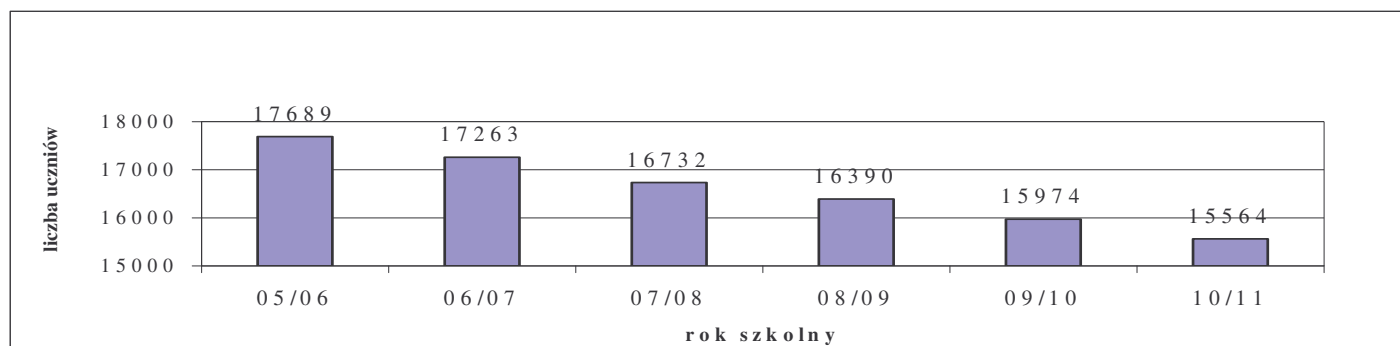
Diagram OS-1 (opracowany na podstawie danych WUS z 31 grudnia 2004r.), ilustruje dane dotyczące liczby dzieci i młodzieży zamieszkałej w Białymstoku w roku 2003 uszeregowanej według roku urodzenia. Rocznik 1993 jest w roku szkolnym 2005/2006 w klasie VI szkoły podstawowej, rocznik 1998 rozpoczął naukę w klasie I, natomiast rocznik 1999 - obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne. Między tymi rocznikami występuje różnica w liczbie dzieci równa 713 (spadek o 21,8 %).

Diagram OS-1. Liczba dzieci zamieszkałych w Białymstoku w 2004r. wg roku urodzenia (dane z WUS z 31 XII 2004r.)

Na diagramie OS-2 przedstawiono symulację liczby uczniów w szkołach podstawowych publicznych i niepublicznych w latach 2005-2011, opierając się na danych statystycznych WUS z 31 grudnia 2004r. opisujących liczbę dzieci zamieszkałych w Białymstoku według wieku.

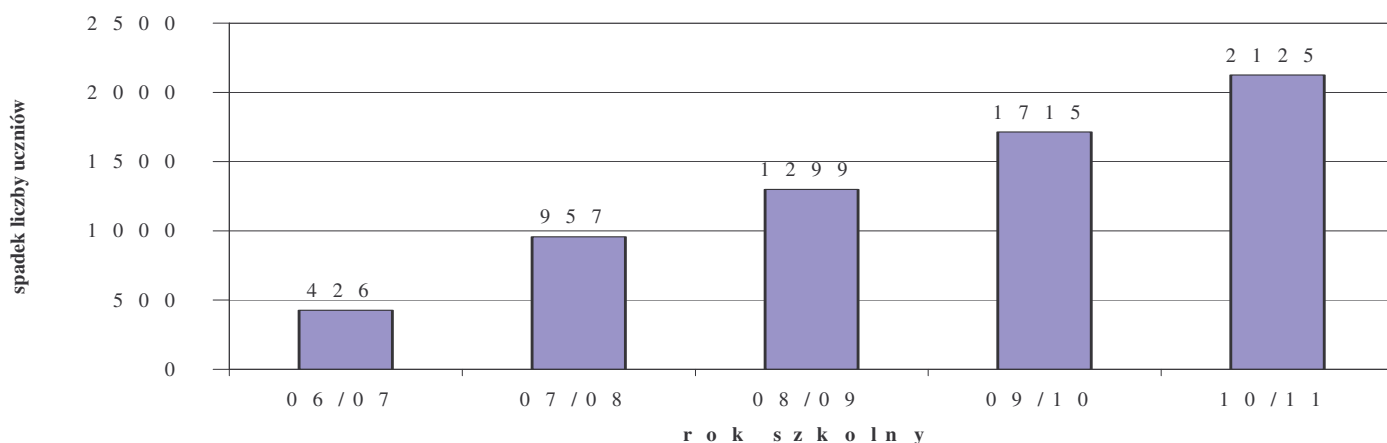
Diagram OS-02. Szacowana liczba uczniów szkół podstawowych w Białymstoku w latach 2005-2011 (rok 2005 wg stanu z września 2005r.)

Szacuje się, że w latach 2005-2011 liczba uczniów szkół podstawowych zmaleje o ok. 2 125. Zakładając, że w tym okresie średnia liczba uczniów w oddziale szkoły podstawowej będzie się utrzymywać na poziomie ok. 24 uczniów, oznacza to spadek liczby oddziałów o ok. 88.

Na diagramie OS-3 przedstawiono symulację spadku liczby uczniów w szkołach podstawowych w stosunku do roku wcześniejszego. Największy spadek zaznaczy się między latami szkolnymi 2006/07 i 2007/08 (szacowany spadek o 531 uczniów).

Diagram OS-3. Szacowany spadek liczby uczniów w szkołach podstawowych w Białymstoku w porównaniu do roku szkolnego 2005/2006 w latach 2005-2011

6) Finanse

Szkoły podstawowe i świetlice przy nich funkcjonujące są jednostkami budżetowymi prowadzonymi przez gminę Białystok. Środki finansowe otrzymują do wysokości planu finansowego zatwierdzonego corocznie przez gminę. Posiadają one również rachunek dochodów własnych, na którym gromadzą środki finansowe pozyskiwane spoza budżetu miasta i wydatkują na bieżącą działalność placówki.

Szkoły podstawowe niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych otrzymują dotację miesięczną na jednego ucznia równą kwocie otrzymywanej przez gminę w ramach subwencji oświatowej:

- rok 2003 – 200 zł,
- rok 2004 – 220 zł,
- rok 2005 – 234 zł.

Tabela OS-5. Wydatki na prowadzenie i dotowanie szkół podstawowych i świetlic w latach 2003– 2005

Lp.	Rodzaj wydatków	2003 r.	2004 r.	2005 r.
1.	Szkoły Podstawowe – wydatki bieżące	70 222 245	72 592 895	71 123 037
2.	Świetlice przy szkołach podstawowych	8 401 524	8 779 082	8 533 087
3.	Dotacje dla szkół podstawowych niepublicznych	1 870 006	2 181 880	2 476 988
4.	Ogółem wydatki bieżące (poz.1+2+3)	80 493 775	83 553 857	82 133 112
5.	Szkoły Podstawowe i świetlice – wydatki ogółem (łącznie z zakupami inwestycyjnymi i inwestycjami)	87 475 971	86 852 892	88 404 587
6.	Wydatki na oświatę, wychowanie i edukacyjną opiekę wychowawczą - ogółem	273 611 368	286 539 860	308 303 572
7.	% (poz.5/poz.6)	31,97	30,31	28,67
8.	Wydatki budżetu Miasta - ogółem	515 822 306	616 024 954	674 477 470
9.	%(poz.5/poz8)	16,96	14,09	13,10

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu miasta

Przedstawiona powyżej tabela zawiera dane dotyczące wydatków na prowadzenie i dotowanie szkół podstawowych na tle wydatków na edukację oraz wszystkich wydatków budżetowych miasta Białegostoku.

Na realizację obowiązku szkolnego i wszystkich zadań z tym związanych w roku 2005 Miasto Białystok wydatkowało 88 404 587 zł, co stanowi 28,67% wszystkich wydatków na edukację przeznaczonych z budżetu Miasta. W roku 2004 wydatkowano 86 852 892 zł, stanowiących 30,31 % i w 2003 r. kwotę 87 475 971 zł, stanowiącą 31,97% budżetu oświaty. Analizując dane zawarte w powyższej tabeli można stwierdzić, że udział wydatków na prowadzenie szkół podstawowych i świetlic w ogólnym budżecie oświaty systematycznie maleje, tj. z 31,97 % w 2003 r. do 28,67 % w 2005 r.

W wydatkach roku 2005, w szkołach podstawowych ujęte są środki przeznaczone na realizację unijnego programu Socrates-Comenius, w wysokości – 14 373 zł.

Tabela OS-6. Koszt kształcenia jednego ucznia w szkołach podstawowych

L.p.	Szkoła	Rok 2003		Rok 2004		Rok 2005	
		Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia
1	Szkoła Podstawowa Nr 1 ul. Słowackiego 4	427	3 600	0	0	0	0
2	Szkoła Podstawowa Nr 2 ul. Boh. Monte Cassino 25	529	3 730	513	4 023	502	4 333
3	ZS Nr 2 - SP Nr 3 ul. Gdańska 23/1	264	2 768	260	3 964	242	3 498
4	Szkoła Podstawowa Nr 4 ul. Częstochowska 6A	484	3 442	464	3 880	446	4 069
5	Szkoła Podstawowa Nr 5 ul. Kamienna 15	598	3 226	566	3 574	531	3 814
6	Szkoła Podstawowa Nr 6 ul. Wesola 11A	636	2 619	632	2 908	616	3 131
7	Szkoła Podstawowa Nr 7 ul. Wiatrakowa 18	265	3 807	251	4 159	248	4 353
8	Szkoła Podstawowa Nr 8 ul. Jesienna 8 ***	605	3 565	446	4 212	393	4 410
9	Szkoła Podstawowa Nr 9 * ul. Sucha 2	158	3 886	65	4 783	0	0
10	Szkoła Podstawowa Nr 10* ul. Spacerowa 4	80	4 552	33	4 105	0	0
11	Szkoła Podstawowa Nr 11 ul. Poleska 27 ***	555	4 816	569	5 138	553	5 591
12	Szkoła Podstawowa Nr 12 ul. Waryńskiego 30	359	3 767	336	4 080	310	4 241
13	Szkoła Podstawowa Nr 13* ul. Ciepła 32	115	4 243	43	6 214	0	0
14	Szkoła Podstawowa Nr 14 ul. Pułaskiego 25 ***	610	4 377	470	5 670	423	6 330
15	Szkoła Podstawowa Nr 15 ul. Broniewskiego 1 ****	689	3 270	662	3 509	596	4 122
16	Szkoła Podstawowa Nr 16 ul. Starażacka 25	626	2 796	676	2 842	702	2 789
17	Szkoła Podstawowa Nr 18** ul. Stołeczna 6	130	4 103	75	4 437	28	5 759
18	Szkoła Podstawowa Nr 19 ul. Mieszka I 18	1029	2 625	1 103	2 867	1 117	3 080
19	ZS Nr 1 - SP Nr 20 ul. Leśna 30	376	3 595	364	3 785	340	3 694
20	Szkoła Podstawowa Nr 21 ul. Polowa 7/1 ****	819	3 597	767	3 855	700	4 263
21	ZSOMS - SP Nr 1 ***** ul. Słowackiego 4	0	0	455	4 284	470	4 386
22	ZSOMS - SP Nr 22 * ul. Konopnickiej 3	69	6 563	24	7 346	0	0
23	Szkoła Podstawowa Nr 24 * ul. Antoniuk Fabryczy 5/7	139	4 081	55	5 634	0	0
24	Szkoła Podstawowa Nr 26 ul. Radzymińska 11	579	3 025	593	3 365	620	3 320
25	Szkoła Podstawowa Nr 28 ul. Warmińska 55	523	3 438	495	3 873	476	4 150
26	ZSS Nr 1 - SP Nr 29 **** ul. Promienna 13A	384	3 592	367	3 277	359	3 496
27	ZSO Nr 8 - SP Nr 31 ul. Żurawia 12	234	3 462	203	4 033	172	4 112
28	Szkoła Podstawowa Nr 32 ul. Pietrasze 29 ****	969	3 201	912	3 669	828	3 986
29	Szkoła Podstawowa Nr 33 * ul. Piastowska 3D	135	3 806	48	7 134	0	0

L.p.	Szkoła	Rok 2003		Rok 2004		Rok 2005	
		Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia
30	Szkoła Podstawowa Nr 34 ul. Pogodna 12	700	3 033	624	3 291	581	3 447
31	ZSO Nr 9 - SP Nr 36 * ul. Upalna 26	67	4 351	24	4 009	0	0
32	Szkoła Podstawowa Nr 37 ul. Jaworowa 8 ****	555	4 039	522	4 253	495	4 473
33	Szkoła Podstawowa Nr 38 * ul. Porzeczkowa 11	172	3 779	65	5 895	0	0
34	ZSO Nr 10 - SP Nr 42 * ul. Sokółska 1	90	3 460	34	6 523	0	0
35	Szkoła Podstawowa Nr 43 ul. Stroma 16	497	3 803	485	3 958	480	3 864
36	Szkoła Podstawowa Nr 44 ul. Rumiankowa 13	796	3 035	811	3 447	773	3 719
37	ZSI Nr 1 - SP Nr 45 *** ul. Łagodna 10	1037	4 827	993	5 943	954	6 226
38	Szkoła Podstawowa Nr 47 ul. Palmowa 28 ***	985	3 063	1 024	3 517	1 023	3 795
39	Szkoła Podstawowa Nr 48 * ul. Magnoliowa 13	245	3 256	93	5 292	0	0
40	Szkoła Podstaw. Nr 49*** ul. Armii Krajowej 32 ****	1165	3 292	1 130	3 831	1 072	4 193
41	Szkoła Podstawowa Nr 50 ul. Pułaskiego 96 ***	1032	3 045	1 096	3 576	1 086	3 746
42	Szkoła Podstawowa Nr 51 ul. Kluka 11A ***	176	1 785	195	5 105	241	4 966
Razem		19 904	3 064	18 543	3 905	17 377	4 076

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB

* - szkoły zlikwidowane z dniem 31 VIII 2004 r., ** - szkoły zlikwidowane z dniem 31 VIII 2005 r.,

- szkoły z oddz. integracyjnymi, *- szkoły z oddziałami sportowymi, *****- SP Nr 1 wchodzi w skład ZSOMS od 1.09.2004 r.,

Tabela OS-7. Koszt opieki jednego ucznia w świetlicach szkolnych - Rozdział 85401

L.p.	Szkoła	Rok 2003		Rok 2004		Rok 2005	
		Liczba uczniów korzystających ze świetlic	Koszt opieki 1 wychowanka	Liczba uczniów korzystających ze świetlic	Koszt opieki 1 wychowanka	Liczba uczniów korzystających ze świetlic	Koszt opieki 1 wychowanka
1	Szkoła Podstawowa Nr 1 ul. Juliusza Słowackiego	125	2 523	0	0	0	0
2	Szkoła Podstawowa Nr 2 ul. Boh. Monte Cassino 25	120	1 599	111	1 895	104	2 293
3	ZS Nr 2 - SP Nr 3 ul. Gdańska 23/1	60	1 859	58	1 946	70	1 598
4	Szkoła Podstawowa Nr 4 ul. Częstochowska 6A	125	1 988	148	1 825	164	1 724
5	Szkoła Podstawowa Nr 5 ul. Kamienna 15	130	1 549	118	2 083	132	1 652
6	Szkoła Podstawowa Nr 6 ul. Wesola 11A	195	1 176	156	1 565	150	1 794
7	Szkoła Podstawowa Nr 7 ul. Wiatrakowa 18	50	2 458	61	2 294	67	1 968
8	Szkoła Podstawowa Nr 8 ul. Jesienna 8	110	2 448	89	2 539	103	2 341
9	Szkoła Podstawowa Nr 11 ul. Poleska 27	125	2 029	143	1 666	145	1 734

L.p.	Szkoła	Rok 2003		Rok 2004		Rok 2005	
		Liczba uczniów korzystających ze świetlic	Koszt opieki 1 wychowanka	Liczba uczniów korzystających ze świetlic	Koszt opieki 1 wychowanka	Liczba uczniów korzystających ze świetlic	Koszt opieki 1 wychowanka
10	Szkoła Podstawowa Nr 12 ul. Waryńskiego 30	115	1 535	112	1 773	106	1 859
11	Szkoła Podstawowa Nr 13 * ul. Ciepła 32	27	3 881	16	4 132	0	0
12	Szkoła Podstawowa Nr 14 ul. Pułaskiego 25	105	2 656	125	2 174	160	1 547
13	Szkoła Podstawowa Nr 15 ul. Wł. Broniewskiego 1	140	1 483	149	1 565	138	1 778
14	Szkoła Podstawowa Nr 16 ul. Strażacka 25	134	1 231	168	1 129	160	1 261
15	Szkoła Podstawowa Nr 19 ul. Mieszka I 18	160	1 837	184	1 799	215	1 820
16	ZS Nr 1 - SP Nr 20 ul. Leśna 30	80	1 896	117	1 330	113	1 400
17	Szkoła Podstawowa Nr 21 ul. Połowa 7/1	120	1 664	129	2 062	130	1 939
18	ZSOMS - SP Nr 1 ***** ul. Słowackiego 4	0	0	136	2 280	159	2 627
19	ZSOMS - SP Nr 22 * ul. Konopnickiej 3	0	0	21	6 834	0	0
20	Szkoła Podstawowa Nr 26 ul. Radzymińska 11	190	1 297	199	1 347	213	1 292
21	Szkoła Podstawowa Nr 28 ul. Warmińska 55	130	1 694	119	2 177	119	2 102
22	ZSS Nr 1 - SP Nr 29 ul. Promienna 13A	105	1 642	120	1 329	81	2 046
23	ZSO Nr 8 - SP Nr 31 ul. Żurawia 12	80	1 954	99	1 543	80	1 780
24	Szkoła Podstawowa Nr 32 ul. Pietrasze 29	230	1 297	222	1 505	244	1 404
25	Szkoła Podstawowa Nr 34 ul. Pogodna 12	105	2 343	112	2 105	112	2 224
26	ZSO Nr 9 - SP Nr 36 * ul. Upalna 26	0	0	56	2 024	85	1 346
27	Szkoła Podstawowa Nr 37 ul. Jaworowa 8	100	2 322	107	2377	116	1 999
28	ZSO Nr 10 - SP Nr 42 * ul. Sokóleńska 1	0	0	14	9 787	27	3 194
29	Szkoła Podstawowa Nr 43 ul. Stroma 16	160	1 640	166	1 866	172	1 496
30	Szkoła Podstawowa Nr 44 ul. Rumiankowa 13	170	1 708	221	1 460	172	1 905
31	ZSI Nr 1 - SP Nr 45 ul. Łagodna 10	250	1 784	265	2 194	312	1 612
32	Szkoła Podstawowa Nr 47 ul. Palmowa 28	345	1 136	246	1 848	241	1 753
33	Szkoła Podstawowa Nr 49 ul. Armii Krajowej 32	310	1 389	284	1 719	308	1 652
34	Szkoła Podstawowa Nr 50 ul. Pułaskiego 96	220	1 407	202	1 660	234	1 553
35	Szkoła Podstawowa Nr 51 ul. Kluka 11A	87	524	89	1 797	165	1 269
36	Zespół Szkół Nr 11 ul. Rzemieślnicza 16	120	1 196	48	3 302	65	2 482
37	Zespół Szkół Nr 12 ul. Krakowska 19	35	4 808	35	4 481	42	3 823
38	Zespół Szkół Nr 13 ul. Słonimska 36	42	3 886	42	3 851	32	5 351
39	Publiczne Gimnazjum Nr 2 ul. Sucha 2	60	444	69	735	90	1 154

L.p.	Szkoła	Rok 2003		Rok 2004		Rok 2005	
		Liczba uczniów korzystających ze świetlic	Koszt opieki 1 wychowanka	Liczba uczniów korzystających ze świetlic	Koszt opieki 1 wychowanka	Liczba uczniów korzystających ze świetlic	Koszt opieki 1 wychowanka
40	Publiczne Gimnazjum Nr 4 ul. Ciepła 32	25	1 204	62	1 349	70	2 034
41	Publiczne Gimnazjum Nr 6 ul. KEN 1	0	0	0	0	97	310
42	Publiczne Gimnazjum Nr 7 ul. Stoleczna 6	0	0	0	0	475	181
43	Publiczne Gimnazjum Nr 9 ul. Antoniuk Fabryczna 5/7	65	235	124	346	40	2 537
44	Publiczne Gimnazjum Nr 13 ul. Piastowska 3D	0	0	0	0	32	665
45	Publiczne Gimnaz. Nr 15 ul. Porzeczkowa 11	85	534	71	2 087	70	2 279
46	Publiczne Gimnazjum Nr 18 ul. Magnoliowa 13	0	0	0	0	120	1 257
Razem		4 835	1 856	5 013	1 840	5 930	1 618

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB

* - szkoły zlikwidowane z dniem 31 VIII 2004 r., ** - szkoła zlikwidowana z dniem 31 VIII 2005 r.,

- szkoła z oddz. integracyjnymi, * -szkoła z oddziałami sportowymi, *****- SP Nr 1 wchodzi w skład ZSOMS od 1.09.2004 r.,

Tabela OS-8. Koszt kształcenia jednego ucznia w klasach „0” przy szkołach podstawowych

Lp.	Nazwa placówki	Rok 2003		Rok 2004		Rok 2005	
		Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia
1.	Zespół Szkół Nr 2 ul. Gdańska 23/1	37	1 381	27	1 345	26	1 251
2.	Szkoła Podstawowa Nr 4 ul. Częstochowska 6A	44	1 330	40	1 691	47	1 404
3.	Szkoła Podstawowa Nr 5 ul. Kamienna 15	0	0	15	1 763	41	1 961
4.	Szkoła Podstawowa Nr 8 ul. Jesienna 8	44	1 931	35	1 332	37	1 683
5.	Szkoła Podstawowa Nr 11 ul. Poleska 27	41	1 937	35	2 460	30	3 157
6.	Szkoła Podstawowa Nr 12 ul. Waryńskiego 30	30	1 270	30	940	27	1 101
7.	Szkoła Podstawowa Nr 14 ul. Pułaskiego 25	25	1 785	26	1 552	26	1 840
8.	Szkoła Podstawowa Nr 15 ul. Wł.Broniewskiego 1	43	1 820	46	1 865	42	1 909
9.	Szkoła Podstawowa Nr 16 ul. Strażacka 25	69	1 152	77	1 613	68	1 538
10.	Szkoła Podstawowa Nr 19 ul. Mieszka I 18	91	1 522	86	1 581	79	1 789
11.	Zespół Szkół Nr 1 ul. Leśna 30	33	1 669	33	1 462	44	1 740
12.	Szkoła Podstawowa Nr 21 ul. Polowa 7/1	87	1 975	75	2 162	72	2 174
13.	Szkoła Podstawowa Nr 28 ul. Warmińska 55	48	1 818	59	1 809	57	2 410
14.	Zespół Szkół Sportowych Nr 1 ul. Promienna 13A	29	1 514	30	1 679	23	1 938
15.	Szkoła Podstawowa Nr 31 ul. Żurawia 12	22	1 709	27	1 482	21	1 959

Lp.	Nazwa placówki	Rok 2003		Rok 2004		Rok 2005	
		Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia
16.	Szkoła Podstawowa Nr 32 ul. Pietrasze 29	73	1 668	64	2 184	57	2 498
17.	Szkoła Podstawowa Nr 34 ul. Pogodna 12	13	1 399	43	1 518	47	1 874
18.	Szkoła Podstawowa Nr 37 ul. Jaworowa 8	58	1 728	43	2 004	32	2 220
19.	Szkoła Podstawowa Nr 43 ul. Stroma 15	52	1421	52	1 502	53	1 504
20.	Szkoła Podstawowa Nr 44 ul. Rumiankowa 13	57	1384	48	1 521	54	1 350
21.	Zespół Szkół Integracyjnych Nr 1 ul. Łagodna 10	54	2592	62	3 004	86	2 875
22.	Szkoła Podstawowa Nr 47 ul. Palmowa 28	83	1804	92	1 717	87	2 175
23.	Szkoła Podstawowa Nr 49 ul. Armii Krajowej 32	86	1620	96	1 684	82	1 834
24.	Szkoła Podstawowa Nr 51 ul. Kluka 11A	13	1683	39	1 982	35	2 664
	Razem	1 132	1672	1 180	1 789	1 173	1 986

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB

III. Gimnazja

1. Definicja obszaru

W gimnazjach realizowany jest obowiązek szkolny, który trwa do ukończenia gimnazjum, nie dłużej jednak niż do 18 roku życia. Obowiązek szkolny spełnia się przez uczęszczanie do szkół publicznych lub niepublicznych. Na wniosek rodziców, dyrektor szkoły może zezwolić na spełnianie obowiązku szkolnego poza szkołą.

Zakładanie i prowadzenie publicznych gimnazjów należy do zadań własnych gminy Białystok. Gmina wydaje również zezwolenia na założenie publicznych szkół prowadzonych przez osobę prawną lub fizyczną. Osoba prawna lub fizyczna może prowadzić niepubliczne gimnazja po uzyskaniu wpisu do ewidencji prowadzonej przez gminę.

Sieć publicznych gimnazjów prowadzonych przez gminę oraz granice obwodów gimnazjów ustala Rada Miejska Białegostoku. Sieć publicznych szkół powinna być zorganizowana w sposób umożliwiający wszystkim uczniom spełnianie obowiązku szkolnego, z uwzględnieniem zasady, iż droga z domu do szkoły nie może przekraczać 4 km w przypadku uczniów gimnazjów.

Jeżeli droga ucznia z domu do szkoły, w której obwodzie on mieszka przekracza odległość 4 km, obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu lub zwrot kosztów przejazdu środkami komunikacji publicznej.

W tej części diagnozy pominięto gimnazja specjalne, ponieważ wychowanie i kształcenie uczniów niepełnosprawnych umieszczono w rozdziale „Diagnoza w obszarze kształcenia specjalnego i integracyjnego”.

2. Charakterystyka obszaru

1) Dane statystyczne

W roku szkolnym 2005/06 w 35 gimnazjach uczy się 11 401 uczniów, w tym w 22 placówkach samorządowych – 10 608 uczniów. Od 1 września 2005 r. funkcjonuje również 1 oddział publicznego gimnazjum dla dorosłych wchodzącego w skład Centrum Kształcenia Ustawicznego. Dane szczegółowe zawiera tabela OG-1.

Tabela OG-1. Liczba szkół, oddziałów i uczniów w roku szkolnym 2005/06 w Białymstoku

Gimnazja	Liczba placówek	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Średnia liczba uczniów w oddziale
Gimnazja samorządowe*)	22	409	10608	25,93
Gimnazjum samorządowe dla dorosłych	1	1	11	11
Gimnazja dotowane publiczne**)	2	6	185	30,83
Gimnazja dotowane niepubliczne	10	43	597	13,88
RAZEM	35	459	11401	24,84

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB (wg sprawozdania S-02 tj. stan na dzień 30.IX.2005r.)

*) uwzględniono gimnazja: samodzielne oraz wchodzące w skład zespołów szkół

***) w tym gimnazjum dla dorosłych OHP (5 oddziałów i 150 uczniów)

Tabela OG-2. Liczba uczniów, oddziałów i średnia liczebność oddziału w gimnazjach w latach szkolnych 2003/04 do 2005/06

Typy szkół	Liczba uczniów			Liczba oddziałów			Średnia liczebność oddziału		
	2003/04	2004/05	2005/06	2003/04	2004/05	2005/06	2003/04	2004/05	2005/06
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Gimnazja samorządowe	11687	11322	10619	447	429	410	26,14	26,39	25,9
Gimnazja dotowane*)	704	727	782	43	44	49	16,37	16,52	15,96
RAZEM	12391	12049	11401	490	473	459	25,28	25,47	24,84

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB (wg sprawozdania S-02 tj. stan na dzień 30.IX.2005r.)

*) w tym gimnazjum dla dorosłych

Jak wynika z tabeli OG-2 w latach 2004/05 – 2005/06 w samorządowych gimnazjach nastąpił spadek uczniów o 714 (ok. 6,3 %), a w gimnazjach dotowanych nastąpił wzrost o 55 uczniów (ok. 7,6 %). Średnia liczebność oddziału w samorządowych gimnazjach wynosi 25,9 uczniów, natomiast w gimnazjach dotowanych średnia liczebność oddziału wynosi 15,96.

2) Baza lokalowa

Gimnazja prowadzone przez gminę mieszczą się w 22 budynkach. Własnością miasta są wszystkie budynki. Dziewięć gimnazjów zlokalizowanych jest w samodzielnych budynkach – PG Nr 2, PG Nr 3, PG Nr 4, PG Nr 6, PG Nr 9, PG Nr 13, PG Nr 15, PG Nr 18 i PG Nr 7 (od 1.IX.2005 r.). Pięć gimnazjów (PG Nr 8, PG Nr 10, PG Nr 11, PG Nr 14, PG Nr 16) mieści się w budynkach zespołów szkół ogólnokształcących. PG Nr 29S, PG Nr 30, PG Nr 20, PG Nr 17 I znajdują się w budynkach odpowiednio SP Nr 3, SP Nr 20, SP Nr 29, SP Nr 45 i tworzą z nimi zespoły szkół. Natomiast PG Nr 1, PG Nr 5, PG Nr 12 i PG Nr 19S funkcjonują we wspólnych budynkach ze szkołami podstawowymi, z którymi nie są związane organizacyjnie.

Wśród 22 budynków wszystkie są ogrzewane przez kotłownie olejowe i gazowe oraz z sieci miejskiej.

Sali gimnastycznej nie posiada PG Nr 6, natomiast PG Nr 1, PG Nr 5, PG Nr 12 i PG Nr 19S korzystają z sal gimnastycznych szkół podstawowych mieszczących się w tym samym budynku. 6 szkół posiada jedynie salę gimnastyczną niepełnowymiarową (tzw. salę zastępczą).

W roku 2005 na remonty gimnazjów wydano z budżetu Miasta kwotę 268 486 zł, a ze środków pozabudżetowych kwotę 47 067 zł. Łącznie w latach 2003 – 2005 na remonty w gimnazjach wydatkowano z budżetu Miasta 421 521 zł, a ze środków pozabudżetowych 105 566 zł.

3) Kadra

W gimnazjach zatrudnieni są nauczyciele o kwalifikacjach zgodnych z *rozporządzeniem MENiS z dnia 10 września 2002 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli*

niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli. Szczegółowe dane dotyczące kwalifikacji i stopni awansu zawodowego nauczycieli zawierają tabele: OG-3 i OG-4.

Tabela OG-3. Liczba nauczycieli w przeliczeniu na etaty w gimnazjach w roku 2005 według stopni awansu zawodowego

Stopień awansu Typ szkoły	ogółem		stażysta		kontraktowy		mianowany		dyplomowany	
	Gimnazja	959,39	47,49	4,9%	177,8	18,5%	392,98	41%	341,12	35,6%

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB (na podstawie sprawozdania statystycznego EN-3, wg stanu na dzień 10.IX. 2005r.)

Tabela OG-4. Liczba nauczycieli w przeliczeniu na etaty w gimnazjach w roku 2005 według poziomu kwalifikacji

Typ placówki Rodzaj kwalifikacji	Typ zatrudnienia	Gimnazja	Gimnazja z oddziałami integracyjnymi	Gimnazja z oddziałami sportowymi	Gimnazja sportowe lub mistrzostwa sportowego	Razem	%
Stopień naukowy dr lub dr hab., tytuł zawodowy mgr z przygotowaniem zawodowym	Pełnozatrud.	266	153	271	64	754	93,74
	Niepełnozatrud.	61,41	13,67	55,72	14,49	145,29	
Tytuł zawodowy mgr bez przyg. pedagogicznego, licencjat (inżynier) z przyg. pedagogicznym	Pełnozatrud.	14	9	10	50	38	5,36
	Niepełnozatrud.	6,71	1,1	4,75	0,84	13,40	
Tytuł zawodowy licencjat (inżynier) bez przyg. pedagogicznego, dyplom kolegium nauczycielskiego	Pełnozatrud.	1	0	2	0	3	0,62
	Niepełnozatrud.	2,30	0	0,67	0	2,97	
Pozostałe kwalifikacje	Pełnozatrud.	0	0	1	0	1	0,28
	Niepełnozatrud.	0,78	0	0,56	0,39	1,73	
Razem	Pełnozatrud.	281	162	284	69	796	82,97
	Niepełnozatrud.	71,20	14,77	61,7	15,72	163,39	17,03
RAZEM		352,20	176,77	345,7	84,72	959,39	100

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB (na podstawie sprawozdania statystycznego EN-3, wg stanu na dzień 10.IX. 2005r.)

W gimnazjach zatrudnieni są nauczyciele o najwyższych kwalifikacjach w 93,74 % ogółu zatrudnionych, jedynie 0,28 % to nauczyciele o najniższych kwalifikacjach. W gimnazjach zatrudnia się nauczycieli w wymiarze 959,39 etatów, z czego 35,6 % to nauczyciele dyplomowani.

W szkołach zatrudnia się pracowników administracji i obsługi. W roku 2005 przyznano w gimnazjach 301,1 etatów (dane według arkuszy organizacyjnych szkół).

4) Stopień zaspokajania potrzeb

Sieć gimnazjów zaspokaja potrzeby w zakresie spełniania obowiązku szkolnego. Należy jednak podkreślić, że występuje zróżnicowanie obciążenia budynku szkolnego oraz

niewielkie zróżnicowanie liczby uczniów w oddziałach. Dysproporcje te są wynikiem m. in. struktury wieku ludności zamieszkującej dane osiedle oraz zmian demograficznych.

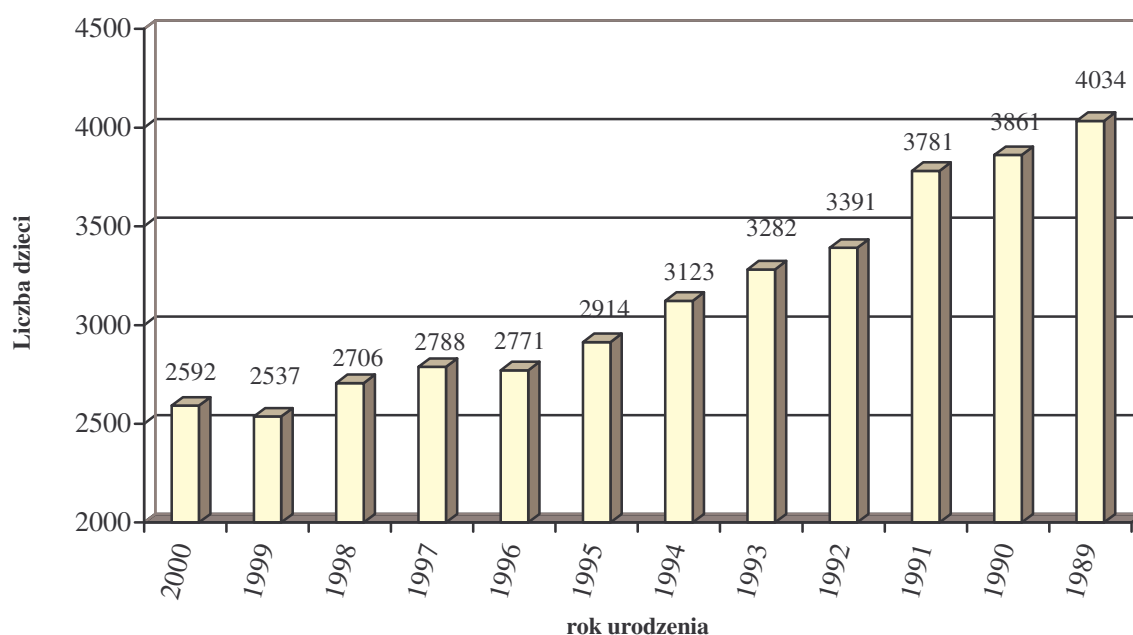
Wszystkie dzieci są objęte pomocą psychologiczno – pedagogiczną, której udzielają zatrudnieni w szkołach pedagodzy bądź psycholodzy (w liczbie od 0,5 do 2 etatów na jedną szkołę) oraz 2 rejonowe i 1 specjalistyczna poradnia psychologiczno – pedagogiczna. Szczególną wagę poświęca się uczniom z różnego typu deficytami. Dla nich organizowane są klasy integracyjne. Dla uczniów, którzy nie mogą uczęszczać do szkoły organizuje się nauczanie indywidualne.

W każdej szkole zorganizowana jest biblioteka szkolna (średnie zatrudnienie nauczycieli bibliotekarzy wynosi 1,38 etatu na szkołę).

5) Demografia i prognozy na przyszłość

Diagram OG-1, ilustruje dane dotyczące liczby dzieci i młodzieży zamieszkałej w Białymstoku w roku 2004, uszeregowane według roku urodzenia. Rocznik 1991 jest w roku szkolnym 2005/06 w klasie III gimnazjum.

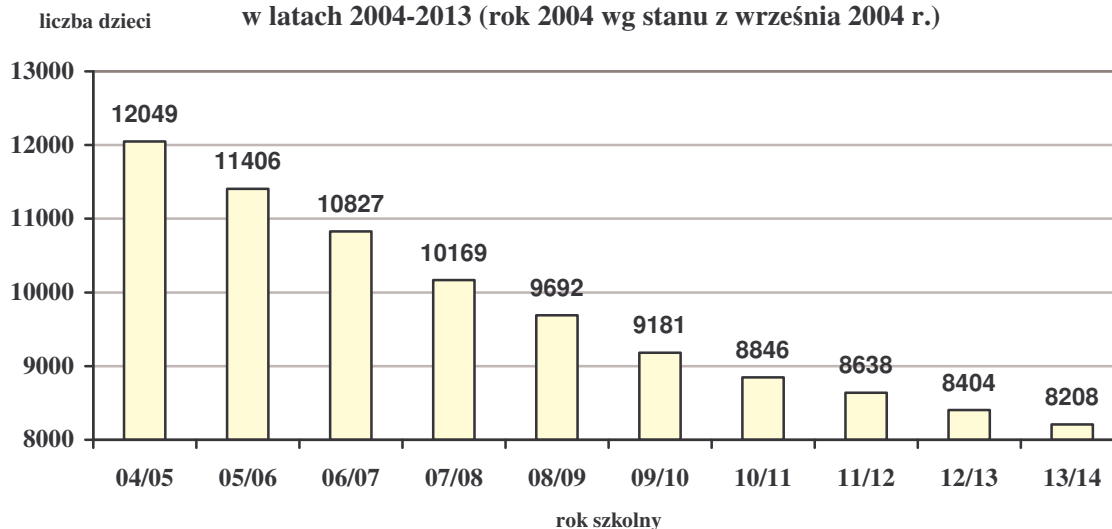
Diagram OG-1. Liczba dzieci zamieszkałych w Białymstoku w 2004 r. wg roku urodzenia (dane Wydziału Spraw Obywatelskich UMB z 23 IX 2004 r.)

Na diagramie OG-2 przedstawiono symulację liczby uczniów w gimnazjach publicznych i niepublicznych w latach 2004 - 2013 opierając się na danych statystycznych WUS z 31 grudnia 2003 r. opisujących liczbę zamieszkałych w Białymstoku według wieku.

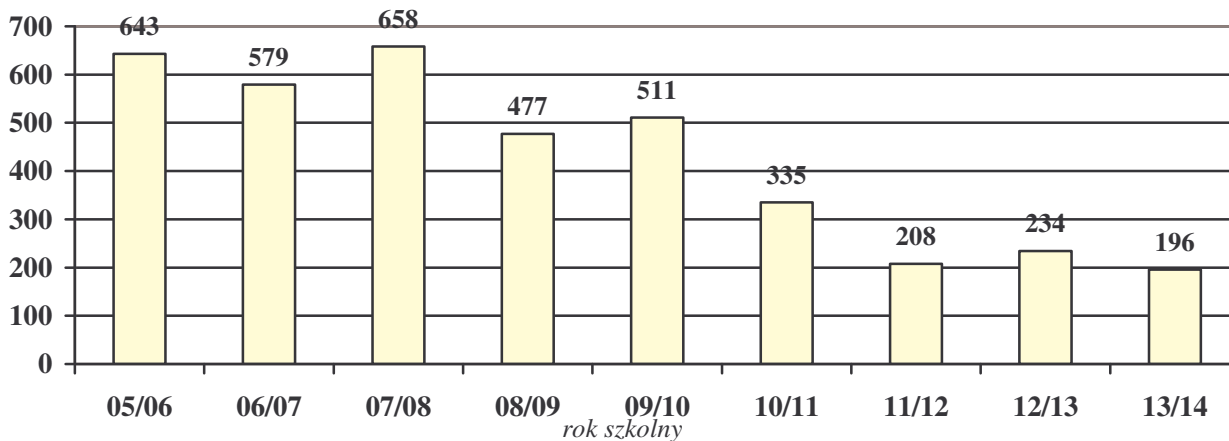
Szacuje się, że w latach 2004 – 2013 liczba uczniów w gimnazjach zmaleje o ok. 3841 uczniów (31,9 %). Zakładając, że w tym okresie średnia liczba uczniów w oddziale gimnazjum będzie utrzymywać się na poziomie ok. 28 uczniów, oznacza to spadek liczby oddziałów o ok. 137 oddziałów.

Diagram OG-2. Szacowana liczba uczniów gimnazjów w Białymstoku w latach 2004-2013 (rok 2004 wg stanu z września 2004 r.)

Na diagramie OG-3 przedstawiono symulację spadku liczby uczniów w gimnazjach w stosunku do roku wcześniejszego. W gimnazjach największy spadek zaznaczy się w latach szkolnych od 2005/06 do 2007/08 (powyżej 600 uczniów rocznie). Porównując dane szacunkowe z rzeczywistym spadkiem liczby uczniów w gimnazjach w roku szkolnym 2005/2006 (w stosunku do roku ubiegłego) zauważamy różnicę w wielkości zaledwie 5 uczniów - zgodność w 99,96 %.

Diagram OG-3. Szacowany spadek liczby uczniów w gimnazjach w Białymstoku w porównaniu do roku wcześniejszego w latach 2005-2013

6) Finanse

Publiczne gimnazja i świetlice przy nich funkcjonujące są jednostkami budżetowymi prowadzonymi przez gminę Białystok. Środki finansowe otrzymują do wysokości planu finansowego zatwierdzonego corocznie przez gminę. Oprócz środków finansowych otrzymywanych z budżetu gminy publiczne gimnazja prowadzą działalność w formie rachunku dochodów własnych, z których wpływy gromadzą na kontach specjalnych i wydatkują na bieżącą działalność placówki.

Gimnazja publiczne prowadzone przez osoby prawne lub fizyczne otrzymują z budżetu miasta dotację w wysokości średniego wydatku na jednego ucznia w szkołach prowadzonych przez gminę. Gimnazja niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych otrzymują dotacją na jednego ucznia w wysokości kwoty otrzymywanej przez gminę w ramach subwencji oświatowej.

Dotacja w gimnazjach niepublicznych na jednego ucznia miesięcznie w poszczególnych latach wynosiła:

- rok 2003 – 200 zł,
- rok 2004 – 220 zł,
- rok 2005 – 234 zł.

Tabela OG-5. Wydatki na prowadzenie i dotowanie gimnazjów i świetlic w latach 2003 – 2005

Lp.	Rodzaj wydatków	2003 r.	2004 r.	2005 r.
1.	Publiczne Gimnazja – wydatki bieżące	39 151 318	43 187 433	45 377 811
2.	Świetlice przy gimnazjach	277 624	1 011 371	1 264 238
3.	Dotacje dla gimnazjów niepublicznych	1 555 740	1 949 211	1 952 972
4.	Ogółem wydatki bieżące (poz.1+2+3)	40 984 682	46 148 015	48 595 021
5.	Gimnazja i świetlice – wydatki ogółem (łącznie z zakupami inwestycyjnymi i inwestycjami)	41 087 145	47 421 572	52 666 022
6.	Wydatki na oświatę, wychowanie i edukacyjną opiekę wychowawczą - ogółem	273 611 368	286 539 860	308 303 572
7.	% (poz.5/poz.6)	15,02	16,55	17,10
8.	Wydatki budżetu Miasta - ogółem	515 822 306	616 024 954	674 477 470
9.	% (poz.5/poz.8)	7,97	7,70	7,84

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu miasta

Przedstawiona powyżej tabela zawiera dane dotyczące wydatków na prowadzenie i dotowanie gimnazjów na tle wydatków na edukację oraz wszystkich wydatków budżetowych miasta Białegostoku.

W wydatkach na 2005 rok znajdują się środki finansowe w kwocie 9 144 zł na realizację szkolnego programu SOCRATES-COMENIUS.

Na realizację zadań związanych z funkcjonowaniem gimnazjów w roku 2005 miasto Białystok wydatkowało ponad 52 mln zł, co stanowi 17,10 % wszystkich wydatków na edukację przeznaczonych z środków Miasta, w roku 2004 ponad 47 mln zł, stanowiących 16,55% i w 2003 r. również ponad 41 mln zł, stanowiących 15,02% budżetu oświaty. Sukcesywny wzrost wydatków na gimnazja wiąże się z przepływem zatrudnienia z wygaszanych szkół podstawowych jak również opłat związanych z utrzymaniem budynków. Podobna jest sytuacja w świetlicach, które w latach poprzednich funkcjonowały przede wszystkim przy szkołach podstawowych, a w związku z wygaszaniem szkół przechodzą do gimnazjów.

Tabela OG-6. Koszt kształcenia jednego ucznia w publicznych gimnazjach

Lp.	Nazwa placówki	Rok 2003		Rok 2004		Rok 2005	
		Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia (przewidywany)
1	Publiczne Gimnazjum Nr 1 ul. Jesienna 8	449	3 117	443	3 292	432	3 493
2	Publiczne Gimnazjum Nr 2 ul. Sucha 2	906	3 068	726	4 204	598	4 973
3	Publiczne Gimnazjum Nr 3 ul. Spacerowa 4	404	3 800	419	4 257	425	4 128
4	Publiczne Gimnazjum Nr 4 * ul. Ciepła 32	583	3 540	515	4 255	458	5 070
5	Publiczne Gimnazjum Nr 5 * ul. Pułaskiego 25	953	2 819	984	3 077	976	3 354
6	Publiczne Gimnazjum Nr 6 ul. Komisji Edukacji Narodowej 1	515	3 412	635	3 154	652	3 289
7	Publiczne Gimnazjum Nr 7 ** ul. Stołeczna 6	564	2 886	543	3 159	492	3 594
8	Publiczne Gimnazjum Nr 8 ZSOM S ** ul. Konopnickiej 3	400	3 535	370	4 586	348	5 083
9	Publiczne Gimnazjum Nr 9 ul. Antoniuk Fabryczny 5/7	686	2 894	722	3 063	747	3 312
10	Publiczne Gimnazjum Nr 10 ZSO Nr 5 ul. Wierzbowa 7	392	2 762	276	3 801	255	3 989
11	Publiczne Gimnazjum Nr 11 ZSO Nr 8 ul. Żurawia 12	175	1 950	169	2 155	160	3 377
12	Publiczne Gimnazjum Nr 12 ** ul. Pietrasze 29	593	2 933	574	3 493	550	3 496
13	Publiczne Gimnazjum Nr 13 ul. Piastowska 3D	717	3 345	652	3 776	617	3 942
14	Publiczne Gimnazjum Nr 14 ZSO Nr 9 ul. Upalna 26 **	1 033	2 850	924	3 581	875	3 856
15	Publiczne Gimnazjum Nr 15 ** ul. Porzeczkowa 11	935	3 513	859	4 011	810	4 409
16	Publiczne Gimnazjum Nr 16 ZSO Nr 10 ul. Sokólska 1	430	3 172	374	3 836	333	4 527
17	Publiczne Gimnazjum Nr 17 * ZS Integracyjnych Nr 1 ul. Łagodna 10	280	5 388	274	5 892	276	7 218
18	Publiczne Gimnazjum Nr 18 ** ul. Magnoliowa 13	1 321	3 270	1 166	4 020	1 032	4 589
19	Publiczne Gimnazjum Nr 19 Sportowe ul. Kamienna 15 **	345	4 097	325	4 389	319	4 551
20	Publiczne Gimnazjum Nr 20 ** ZS Sportowych Nr 1 ul. Promienna 13a	296	3 344	325	3 495	330	3 616
21	Publiczne Gimnazjum Nr 29 ZS Nr 2 ul. Gdańska 23/1 **	62	3 472	124	4 038	174	4 281
22	Publiczne Gimnazjum Nr 30 ZS Nr 1 ul. Leśna 30	163	2 589	166	2 879	188	3 024
Razem		12 202	3 218	11 565	3 723	11 047	4 078

* - szkoła z oddziałami integracyjnymi ** - szkoła z oddziałami sportowymi

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB

IV. Szkoły ponadgimnazjalne, internaty i bursa szkolna

1. Definicja obszaru

Kształceniem ponadgimnazjalnym obejmuje się uczniów, którzy ukończyli gimnazjum. Uczniowie ci do ukończenia 18 roku życia objęci są obowiązkiem nauki.

Szkoły ponadgimnazjalne dzielą się na:

a) zasadnicze szkoły zawodowe o okresie nauczania nie krótszym niż 2 lata i nie dłuższym niż 3 lata, których ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu, a także dalsze kształcenie w dwuletnich uzupełniających liceach ogólnokształcących oraz trzyletnich technikach uzupełniających,

b) trzyletnie licea ogólnokształcące, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,

c) trzyletnie licea profilowane kształcące w profilach kształcenia ogólnozawodowego, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,

d) czteroletnie technika, których ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu, a także umożliwiające uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,

e) dwuletnie uzupełniające licea ogólnokształcące dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,

f) trzyletnie technika uzupełniające dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego, a także uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu,

g) szkoły policealne o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku, których ukończenie umożliwia osobom posiadającym wykształcenie średnie uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu.

Wymienione typy szkół dzielą się na szkoły dla młodzieży, w których lekcje odbywają się przez wszystkie dni tygodnia, szkoły dla dorosłych wieczorowe, w których zajęcia odbywają się w wybrane dni każdego tygodnia w godzinach popołudniowych i wieczornych oraz szkoły dla dorosłych zaoczne, w których konsultacje dla słuchaczy odbywają się w wybrane 2–3 dni tygodnia (piątek – sobota - niedziela), najczęściej co dwa tygodnie, a promocję na wyższy semestr otrzymuje się po zdaniu, określonych w planie nauczania, egzaminów. Przez szkołę dla dorosłych należy rozumieć szkołę, w której stosuje się odrębną organizację kształcenia i do której przyjmowane są osoby mające 18 lat, a także kończące 18 lat w roku kalendarzowym, w którym przyjmowane są do szkoły.

Szkoły ponadgimnazjalne realizują programy nauczania uwzględniające podstawę programową kształcenia ogólnego, w przypadku liceum profilowanego – również podstawę programową kształcenia w profilach kształcenia ogólnozawodowego, a w przypadku szkół prowadzących kształcenie zawodowe – również podstawę programową kształcenia w danym zawodzie. Podstawy programowe określone są przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

W tym obszarze edukacji funkcjonują również prowadzone przez miasto od 1 września 2004 r. trzy branżowe Centra Kształcenia Praktycznego oraz istniejące już od kilku lat Centrum Kształcenia Praktycznego w Zespole Szkół Rolniczych. W powyższych Centrach uczniowie szkół zawodowych odbywają zajęcia praktyczne przygotowując się do wykonywania określonego zawodu. Ponadto uczniowie białostockich szkół realizują także

praktyczną naukę zawodu w warsztatach szkolnych (Zespół Szkół Odzieżowych, Zespół Szkół Zawodowych Nr 2), pracowniach (Zespół Szkół Metalowo-Drzewnych) oraz u pracodawców.

Kształcenie ustawiczne może być organizowane i prowadzone w szkołach dla dorosłych, placówkach kształcenia ustawicznego, placówkach kształcenia praktycznego, ośrodkach dokształcania i doskonalenia zawodowego. Uchwałą z dnia 21 marca 2005r. powołane zostało Centrum Kształcenia Ustawicznego w Białymstoku. Szkoły wchodzące w jego skład rozpoczęły działalność dydaktyczną z dniem 1 września 2005r. W założeniu będzie ono wiodącym ośrodkiem kształcenia dorosłych i dokształcania w rozmaitych formach pozaszkolnych. CKU daje możliwość kształcenia we wszystkich typach szkół dla dorosłych przy wykorzystaniu bogatej oferty kształcenia zawodowego.

2. Charakterystyka obszaru

1) Dane statystyczne

W roku szkolnym 2005/2006 w szkołach prowadzonych przez Miasto Białystok zapewniono uczniom miejsca w 16 liceach ogólnokształcących dla młodzieży (9675 uczniów), w 12 liceach profilowanych dla młodzieży (2238 uczniów) oraz w 35 szkołach zawodowych różnych typów dla młodzieży (7551 uczniów), a także w 5 liceach ogólnokształcących dla dorosłych (758 słuchaczy) i 14 szkołach zawodowych dla dorosłych (1638 słuchaczy). Szkoły zawodowe oraz licea profilowane w mieście Białymstoku funkcjonują w Zespołach Szkół Zawodowych (15), dlatego w analizie traktowane będą łącznie. Do wszystkich typów samorządowych szkół ponadgimnazjalnych w roku szkolnym 2005/2006 uczęszcza blisko 22 tys. uczniów i słuchaczy.

Malejąca liczba szkół (tabela PG-1) wynika z faktu, iż przy przekształcaniu szkół ponadpodstawowych została zmniejszona ich liczba. Działanie to było wynikiem likwidacji tzw. „pustych szkół”, ale też analizy prognoz demograficznych, wskazujących na zmniejszanie się liczby potencjalnych uczniów.

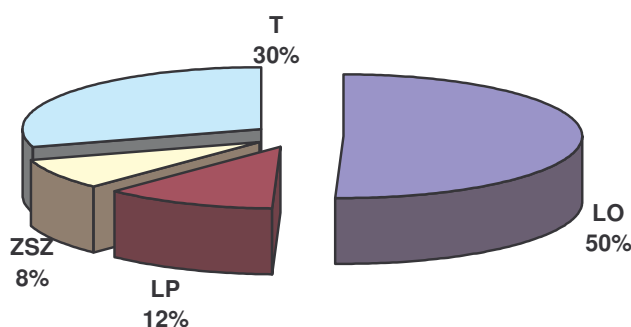
Tabela PG-1. Liczba szkół ponadgimnazjalnych w latach 2002-2005

Typy szkół	Liczba szkół			
	2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006
Licea ogólnokształcące dla młodzieży	16	16	16	16
Szkoły zawodowe dla młodzieży (razem z LP)	56	50	49	47
Licea ogólnokształcące dla dorosłych	3	3	5	5
Szkoły zawodowe dla dorosłych	12	12	12	12
Razem	87	81	82	80

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB (stan na dzień 30.IX.2005r.).

Analizując zainteresowanie uczniów poszczególnymi rodzajami szkół, należy stwierdzić, iż od 1999 roku maleje zainteresowanie kształceniem w zasadniczych szkołach zawodowych, a wzrasta zainteresowanie nauką w szkołach kończących się maturą. Strukturę kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych w roku szkolnym 2005/2006 przedstawia diagram PG-1.

Diagram PG-1. Struktura kształcenia – szkoły ponadgimnazjalne w roku szkolnym 2005/2006

Średnia liczebność oddziałów w liceach ogólnokształcących jest o przeszło 4 uczniów większa niż w szkołach zawodowych wynosi 30,04 ucz (w szkołach zawodowych- 25,89 uczniów). Nadmienić należy, że w strukturach szkół ponadgimnazjalnych funkcjonują klasy integracyjne, sportowe i mistrzostwa sportowego. Niska liczebność uczniów w oddziałach jest spowodowana między innymi tym czynnikiem, jak również rezygnacją przez uczniów z dalszego kształcenia w klasach starszych, szczególnie w przypadku szkół dla młodzieży kształcących na podbudowie zasadniczej szkoły zawodowej oraz liceum. Średnia liczebność oddziałów w szkołach dla dorosłych wynosi 26,04 osób.

Tabela PG-2. Szkoły samorządowe - liczba uczniów, oddziałów i średnia liczebność oddziałów w latach 2002 – 2005

Typy szkół	Liczba uczniów				Liczba oddziałów				Średnia liczebność oddziału			
	2002/03	2003/04	2004/05	2005/2006	2002/03	2003/04	2004/05	2005/2006	2002/03	2003/04	2004/05	2005/2006
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
Liceum ogólnokształcące dla młodzieży	10040	9703	9537	9675	337	327	319	322	29,8	29,7	29,9	30,04
Szkoły zawodowe dla młodzieży	10585	10406	10711	9789	400	393	412	378	26,5	26,5	26	25,89
RAZEM szkoły dla mł.	20625	20109	20248	19464	737	720	731	700	28	27,9	27,7	27,80
Liceum ogólnokształcące dla dorosłych	1061	1002	936	758	37	35	34	27	28,7	28,6	27,5	28,94
Szkoły zawodowe dla dorosłych	2068	2173	1876	1638	72	74	60	65	28,7	29,4	31,3	25,2
RAZEM szkoły dla dor.	3129	3175	2812	2396	109	109	94	92	28,7	29,1	29,9	26,04
RAZEM	23754	23284	23060	21.860	846	829	825	792	28,1	28,1	28	27,6

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB (stan na dzień 30.IX.2005r.).

Nadal utrzymuje się spadek liczby uczniów kształcących się w szkołach dla dorosłych. Wynika to z faktu, że w znacznym procencie szkoły dla dorosłych kształcą uczniów – absolwentów zasadniczych szkół zawodowych. W związku zaś z niską liczbą uczniów tego typu szkoły (ZSZ) problem ma swoje reperkusje na kolejnych szczeblach kształcenia.

Najwięcej uczniów szkół zawodowych różnych typów kształciło się w roku szkolnym 2005/2006 w zawodach: technicznych - „technik mechanik”- 25,03% (1429 ucz.); „technik

ekonomista” 8,73% (462 ucz.) „technik technologii żywności” 7,96% (421 ucz.) „technik elektroniki” 7,80% (417 ucz.), oraz robotniczych - najliczniejszą grupę stanowią zawody z branży spożywczej: kucharz małej gastronomii, cukiernik, 33,7 % ogółu uczniów szkoły zasadnicze. Drugą najbardziej liczną grupą zawodów robotniczych jest branża mechaniczna 20,16 %, zaś trzecią grupą są elektromechanicy 7,93 %. Spośród profili kształcenia ogólnozawodowego największym wzięciem cieszą się profile: zarządzanie informacją, ekonomiczno – administracyjny i usługowo – gospodarczy. Brak jest natomiast nadal zainteresowania kształceniem w takich zawodach jak: stolarz, krawiec, ogrodnik.

W Białymstoku dość silnie rozwinięta jest sieć szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych przez osoby prawne lub fizyczne i dotowane przez miasto, szczególnie w przypadku szkół dla dorosłych. Liczba tych szkół w latach 2002 – 2005 wzrosła o 11, natomiast liczba uczniów i słuchaczy zwiększyła się w tym okresie o 6060.

Tabela PG-3. Szkoły dotowane – liczba szkół i uczniów w latach 2002 – 2005

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba szkół				Liczba uczniów			
		2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06
1.	Szkoły zawodowe dla młodzieży	6	3	4	4	124	78	108	133
2.	Licea profilowane dla młodzieży	1	1	1	0	9	8	9	0
3.	Licea ogólnokształcące dla młodzieży	6	5	6	5	485	451	433	411
Razem dla młodzieży		13	9	11	9	618	537	550	544
4.	Szkoły zawodowe dla dorosłych	40	38	46	48	2388	2868	3046	3791
5.	Licea ogólnokształcące dla dorosłych	13	16	17	20	1351	1779	1972	1725
Razem dla dorosłych		53	54	63	68	3739	4647	5018	5516
Razem		66	63	74	77	4357	5184	5568	6060

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB (stan na dzień 30.IX.2005r.).

3) Kadra

W szkołach ponadgimnazjalnych zatrudniają się nauczyciele posiadających kwalifikacje zawodowe oraz przygotowanie pedagogiczne. Zatrudniają się również pracowników administracji i obsługi.

W roku szkolnym 2005/2006 nauczyciele zatrudnieni są na 1726,58 etatu. Najwięcej z nich posiada stopień nauczyciela mianowanego (765,5 et. – 44,33%). Nauczyciele o najwyższych kwalifikacjach stanowią 32,7 % ogółu zatrudnionych, a nauczyciele o najniższych kwalifikacjach to 3,82%.

Tabela PG-4. Liczba etatów nauczycieli wg stopni awansu zawodowego

OGÓŁEM	STAŻYSTA		KONTRAKTOWY		MIANOWANY		DYPLMOWANY	
1726,58	66,07	3,82%	330,39	19,13%	765,5	44,33%	564,62	32,7%

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB (na podstawie sprawozdania statystycznego EN-3, wg stanu na dzień 10.IX. 2005r.)

Tabela PG-5. Liczba nauczycieli w przeliczeniu na etaty pedagogiczne wg stopni awansu zawodowego

Stopień awansu		stażysta	kontraktowy	mianowany	dplomowany	razem	%
Poziom wykształcenia							
Stopień naukowy dr lub dr hab., tytuł zawodowy mgr z przygotowaniem zawodowym	1a	27	215	545	447	1234	92,9
	2b	19,2	83,61	158,32	108,93	370,06	
Tytuł zawodowy mgr bez przyg. pedagogicznego, licencjat (inżynier) z przyg. pedagogicznym	3a	6	15	21	6	48	3,93
	4b	5,98	9,65	2,45	1,69	19,77	
Tytuł zawodowy licencjat (inżynier) bez przyg. pedagogicznego, dyplom kolegium nauczycielskiego	5a	1	2	27	1	31	2,04
	6b	0	0	4,27	0	4,27	
Pozostałe kwalifikacje	7a	5	3	5	0	13	1,13
	8b	1,89	2,13	2,46	0	6,48	
Razem pełnozatrudnieni	a	39	235	598	454	1326	77
Razem niepełnozatrudnieni	b	27,07	95,39	167,50	110,62	400,58	23
RAZEM		66,7	330,39	765,5	564,62	1726,58	100

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB (na podstawie sprawozdania statystycznego EN-3, wg stanu na dzień 10.IX. 2005r.)

Pracownicy administracji i obsługi zatrudnieni byli na 484,47 etatów (stan wg arkuszy organizacyjnych).

4) Internaty i bursa szkolna

W roku 2005 Miasto Białystok prowadzi 9 internatów oraz 1 bursę szkolną. W roku szkolnym 2005/06 w internatach mieszka 1254 osób, tj. o 32 wychowanków więcej niż w roku ubiegłym (w tym w bursie mieszka 236 osób). Wypełnienie internatów kształtuje się na poziomie 89 %. Wszystkie placówki, oprócz Internatu Zasadniczej Szkoły Zawodowej Specjalnej mieszczą się w budynkach wolnostojących.

Tabela PG-6. Organizacja bursy i internatów prowadzonych przez Miasto Białystok w latach 2002 – 2005

Wyszczególnienie	2002/2003			2003/2004			2004/2005			2005/2006		
	Liczba miejsc	Liczba wycho- wankó w	Stopień wypełni- enia [%]	Liczba miejsc	Liczba wychowa- nków	Stopień wypełni- enia [%]	Liczba miejsc	Liczba wychowa- nków	Stopień wypełni- enia [%]	Liczba miejsc	Liczba wychowan- ków	Stopień wypełnie- nia [%]
Internaty	1179	968	82,10	1159	975	84,12	1138	987	98,71	1121	1018	90,8%
Bursa szkolna	374	220	58,82	374	210	56,15	360	235	65,28	285	236	82%
RAZEM	1553	1188	76,50	1533	1185	77,30	1498	1222	81,58	1406	1254	89,1%

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB (wg sprawozdania S-08 tj. stan na dzień 31.X.2005r.)

W roku szkolnym 2005/06 pracownicy pedagogiczni w internatach i bursach zatrudnieni są na 65,02 etatach. Najwięcej z nich posiada stopień nauczyciela mianowanego (30,83 etatów – 47,4 %). Szczegółowe dane zawiera tabela PG-7.

Tabela PG-7. Liczba etatów nauczycieli wg stopni awansu zawodowego

OGÓŁEM	STAŻYSTA		KONTRAKTOWY		MIANOWANY		DYPLOMOWANY	
65,02	4,46	6,8%	11,7	17,9%	30,83	47,4%	18,3	28%

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB (na podstawie sprawozdania statystycznego EN-3, wg stanu na dzień 10.IX. 2005r.)

Pracownicy pedagogiczni o najwyższych kwalifikacjach stanowią 28 % ogółu zatrudnionych, natomiast o najniższych kwalifikacjach 6,8 %.

Tabela PG-8. Liczba nauczycieli zatrudnionych w bursie i internatach w przeliczeniu na etaty pedagogiczne wg stopni awansu zawodowego i poziomu wykształcenia

Stopień awansu	Poziom wykształcenia						
	stażysta	kontraktowy	mianowany	dplomowany	razem	%	
Stopień naukowy dr lub dr hab., tytuł zawodowy mgr z przygotowaniem zawodowym	1a	1	10	25	12	48	94,6
	2b	1,96	1,7	3,83	6,03	13,52	
Tytuł zawodowy mgr bez przyg. pedagogicznego, licencjat (inżynier) z przyg. pedagogicznym	3a	0	0	1	0	1	1,53%
	4b	0	0,0	0	0	0	
Tytuł zawodowy licencjat (inżynier) bez przyg. pedagogicznego, dyplom kolegium nauczycielskiego	5a	0	0	1	0	1	2,3
	6b	0,5	0	0	0	0,5	
Pozostałe kwalifikacje	7a	1	0	0	0	1	1,53
	8b	0,0	0	0	0	0	
Razem pełnozatrudnieni	a	2	10	27	12	51	78,43
Razem niepełnozatrudnieni	b	2,46	1,7	3,83	6,03	14,02	21,57
RAZEM		4,46	11,7	30,83	18,03	65,02	100

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB (na podstawie sprawozdania statystycznego EN-3, wg stanu na dzień 10.IX. 2005r.)

Pracownicy administracji i obsługi są zatrudnieni na 94,97 etatach (stan wg arkuszy organizacji).

5) Stopień zaspokojenia potrzeb

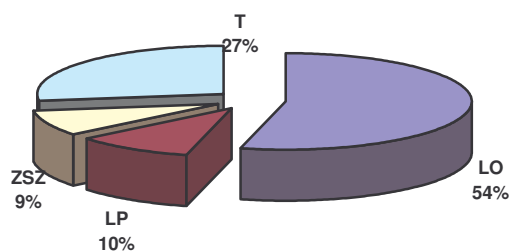
Sieć szkół ponadgimnazjalnych w Białymstoku umożliwia kształcenie młodzieży i dorosłych w różnych typach szkół i w różnych kierunkach kształcenia zawodowego, zapewniając różnorodne ścieżki osiągnięcia wykształcenia średniego oraz kwalifikacji zawodowych. Wszystkie typy samorządowych szkół zawodowych zlokalizowane są w 15 zespołach szkół zawodowych, które oferują szeroką gamę kierunków kształcenia zawodowego na różnych poziomach i w różnych zawodach. W roku szkolnym 2005/2006 szkoły samorządowe kształciły uczniów w technikum w 26 zawodach, a w szkole zasadniczej w 21 zawodach, natomiast w liceum profilowanym w 10 profilach. Coroczna liczba miejsc w szkołach ponadgimnazjalnych jest znacząco większa od liczby potencjalnych kandydatów. Każdego roku rozbudowuje się ofertę edukacyjną miasta Białegostoku poprzez wprowadzanie nowych zawodów i kierunków kształcenia.

W każdej samorządowej szkole ponadgimnazjalnej uczniowie otoczeni są opieką pedagogów oraz mają możliwość korzystania z biblioteki szkolnej. We wszystkich szkołach funkcjonuje przynajmniej jedna pracownia komputerowa, umożliwia się uczniom dostęp do internetu. Znaczna część szkół posiada także własną stronę internetową. Należy wspomnieć o działaniach podejmowanych przez szkoły na rzecz pozyskania środków z różnego rodzaju projektów, a mających na celu doposażenie placówki w sprzęt komputerowy i pomoce dydaktyczne.

Uczniowie zamieszkali poza Białymstokiem w odległości uniemożliwiającej im codzienny dojazd do szkoły, mają możliwość zamieszkania w internatach lub bursie szkolnej.

Stopień zainteresowania poszczególnymi typami szkół, kierunkami kształcenia i zawodami jest w ostatnich trzech latach zbliżony. Ostatecznie ponad 50 % młodzieży każdego roku wybiera kształcenie w liceum ogólnokształcącym, zaledwie 8-9 % - w szkole zasadniczej, pozostali decydują się na naukę w szkole średniej zawodowej (diagram PG-2). Ostateczny wybór typu szkoły odbiega od wyników badań ankietowych przeprowadzonych na początku 2001 r. dotyczących preferencji gimnazjalistów. Badaniem byli wówczas objęci uczniowie klas I i II gimnazjum. Uzyskane wyniki wskazywały, iż kształcenie w szkole zasadniczej wybiera 13,7 % uczniów, pozostali zaś kształcenie w szkole średniej ogólnokształcącej lub zawodowej.

Diagram PG-2. Odsetek uczniów przyjętych do kl. I różnych typów szkół dla młodzieży na rok szkolny 2005/2006

Stosunkowo nieliczna grupa uczniów, która w rekrutacji na rok szkolny 2005/2006 wybrała liceum profilowane (10 %), najbardziej zainteresowana była profilami: zarządzanie informacją, usługowo-gospodarczy, ekonomiczno-administracyjny i socjalny. Pokazuje to diagram PG-3.

Diagram PG-3. Wybór profili w liceum profilowanym w roku 2005 przez absolwentów gimnazjów

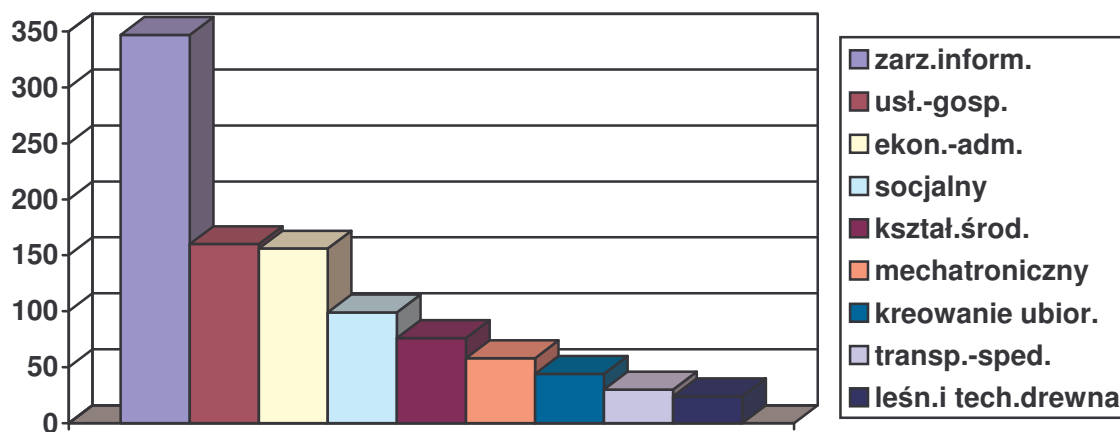

Diagram PG-4. Wybór zawodów w technikum w roku 2005 przez absolwentów gimnazjów

U tych gimnazjalistów, którzy w tym roku wybrali technikum, największą popularność zyskał zawód technika mechanika. Nieco mniej popularne, ale wybierane przez ponad 100 gimnazjalistów są zawody: technik technologii żywności i technik ekonomista.

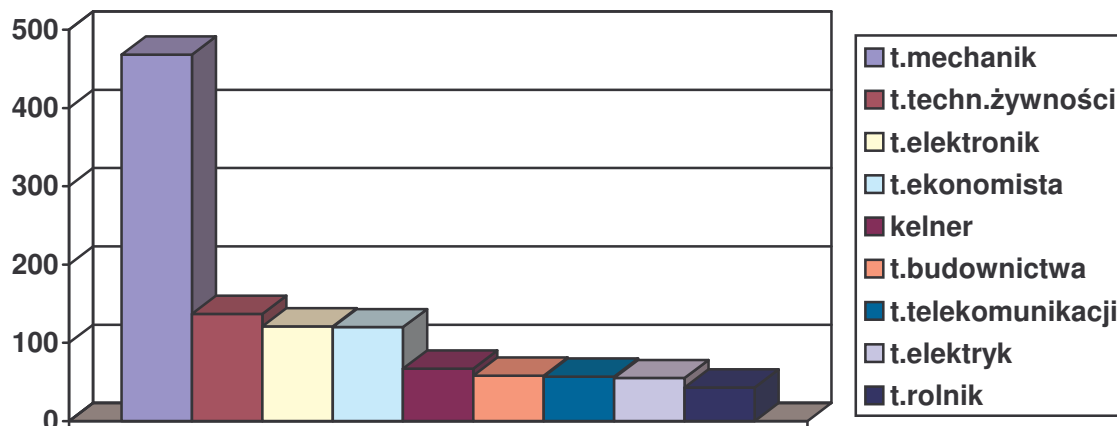
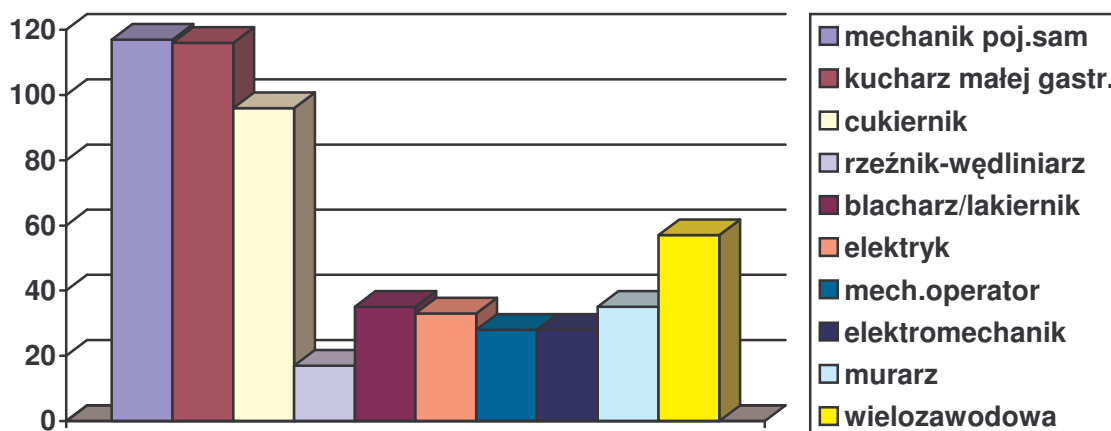

Diagram PG-5. Wybór zawodów w szkole zasadniczej w roku 2005 przez absolwentów gimnazjów

Gimnazjaliści, którzy zostali przyjęci do szkoły zasadniczej, najczęściej wybierali zawód mechanika (22 %), kucharza małej gastronomii (21,7 %) lub cukiernika (17,9 %). Nadal, jak w latach poprzednich, nie znalazły chętnych zawody takie, jak: ogrodnik, stolarz, krawiec.

6) Kształcenie zawodowe w aspekcie rynku pracy

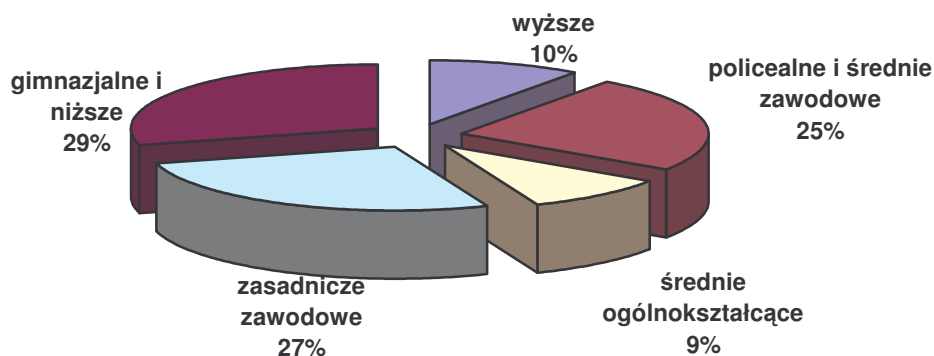
Rynek pracy jest zjawiskiem dynamicznym. Zapotrzebowanie na różnego rodzaju grupy zawodowe oraz na ich ilość jest zmienne w czasie i uzależnione od różnorodnych czynników, m.in. strategii gospodarczej państwa, zjawisk makroekonomicznych

oddziałujących na gospodarkę kraju, a tym samym stymulujących popyt na pracę, czynników demograficznych i kulturowych (w tym edukacja), rozwoju technologicznego bezpośrednio wpływającego na strukturę zatrudnienia.

Na dzień 30 czerwca 2005 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Białymstoku zarejestrowane były 21 572 osoby bezrobotne.

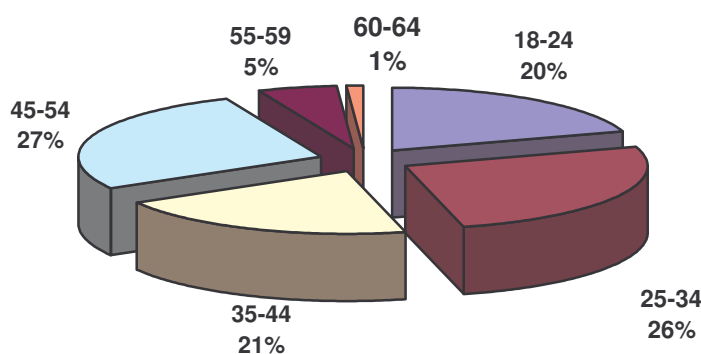
Według danych statystycznych, którymi dysponuje Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku, najczęściej bezrobotnych w I połowie 2005 r. zarejestrowanych było w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (29,3 %), zasadniczym zawodowym (26,9%) oraz policealnym i średnim zawodowym (24,6 %), a najmniej – z wykształceniem wyższym (9,9 %) oraz średnim ogólnokształcącym (9,3 %). Strukturę zarejestrowanych bezrobotnych wg poziomu wykształcenia obrazuje diagram PG-6 (stan na dzień 30 czerwca 2005 r.).

Diagram PG-6. Struktura zarejestrowanych bezrobotnych wg wykształcenia – stan na dzień 30 czerwca 2005 r.

Na dzień 30.06.2005 r. zarejestrowane były 4 322 osoby bezrobotne w wieku 18 – 4 lata, co stanowi 20 % ogółu bezrobotnych. Większy odsetek stanowią osoby w wieku 25-34 lata (26,2 %), 45-54 (26,9 %) oraz 35-44 (20,5 %).

Diagram PG-7. Struktura zarejestrowanych bezrobotnych wg wieku – stan na dzień 30 czerwca 2005 r.

Na koniec 2005 r. najczęściej podmiotów gospodarczych działało w sektorach:

- handel i naprawy – 32,7 %,
- obsługa nieruchomości, firm, nauki – 14,9 %,
- budownictwo – 9,8 %,

- transport, gospodarka magazynowa, łączność – 8,9 %,
- przetwórstwo przemysłowe – 8,3 %.

Jak wynika z powyższych danych na lokalnym rynku pracy najczęściej podmiotów gospodarczych funkcjonowało w branży handlowej oraz szeroko rozumianej sferze usług, w której od początku transformacji gospodarczej obserwuje się relatywnie wysoką chłonność siły roboczej. Oferty pracy wpływające do urzędu pracy są odzwierciedleniem profilu działalności firm funkcjonujących na lokalnym rynku. Z analizy rynku ofert pracy wynika, że w 2005 r. najczęściej propozycji zatrudnienia zgłoszono dla osób poszukujących pracy w handlu (sprzedawca, handlowiec, przedstawiciel handlowy), zawodach budowlanych (kierownik budowy, robotnik budowlany posiadający praktyczną znajomość nowoczesnych technologii stosowanych w budownictwie) oraz branży odzieżowej i gastronomii.

Porównując powyższe dane z liczbą uczniów kształcących się w ostatnich latach w samorządowych szkołach ponadgimnazjalnych ogólnokształcących i zawodowych w aspekcie wybieranych najczęściej kierunków nauczania, profili i zawodów, można zauważyć, że nie wszystkie z wyżej wymienionych sektorów cieszą się dużym zainteresowaniem młodzieży. W 2005 r. najwyższa liczba uczniów białostockich szkół zawodowych kształciła się w takich kierunkach jak: mechanika, technologia żywności i gastronomia, elektronika i ekonomia.

Absolwenci gimnazjów nie zawsze zatem wybierają kierunki kształcenia, po ukończeniu których szanse otrzymania oferty pracy są większe. Z tego tytułu niezwykle istotne staje się kształcenie przez całe życie, czyli kształcenie ustawiczne. Młodzież i dorośli, którzy zdobyli pewien stopień wykształcenia muszą mieć możliwość szybkiego dokończenia się, a także przekwalifikowania. Należy również podkreślić, że lokalny rynek pracy charakteryzuje się dużą ilością małych podmiotów gospodarczych, które mają ograniczone możliwości w zakresie przyjmowania do pracy większej liczby pracowników. Osoby zatrudnione na danym stanowisku wykonują zazwyczaj wiele dodatkowych czynności, dlatego też od kandydatów do pracy wymaga się oprócz kierunkowego wykształcenia i praktycznej znajomości branży dodatkowych uprawnień i kwalifikacji.

Wychodząc naprzeciw potrzebom obecnego rynku pracy w zakresie kształcenia, dokończenia i doskonalenia osób dorosłych w formach szkolnych i pozaszkolnych powołano CKU - placówkę zorientowaną na kształcenie ustawiczne, rozszerzone o formy kursowe, a realizowane w ścisłej współpracy z centrami kształcenia praktycznego. Stworzono warunki uczestnictwa w edukacji zawodowej osobom, które opuściły system szkolny, a które stanowią najwyższy odsetek bezrobotnych naszego miasta.

Aktualnie pozostaje jeszcze potrzeba włączenia pracodawców w opracowywanie kierunków wprowadzania nowych zawodów i profili kształcenia, w tworzenie lepszej jakości kształcenia zawodowego.

7) Demografia i prognozy na przyszłość

Na diagramach PG-8 i PG-9 poniżej przedstawiono symulacje uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych w latach 2004 – 2013 (dane dotyczące roku 2004/05 pokazują faktyczny stan z początku roku szkolnego). Symulacje wykonano na podstawie danych statystycznych otrzymanych z WUS według stanu z 31 XII 2003 r. Ponadto przyjęto następujące założenia:

- 35 % uczniów pochodzi spoza Białegostoku,
- naukę w liceum ogólnokształcącym w kl. I kontynuuje 51 % absolwentów gimnazjum,
- naukę w liceum profilowanym w kl. I kontynuuje 16 % absolwentów gimnazjum,
- naukę w technikum w kl. I kontynuuje 24 % absolwentów gimnazjum,
- naukę w szkole zasadniczej w kl. I kontynuuje 9 % absolwentów gimnazjum.

Zgodnie z symulacją liczba uczniów we wszystkich szkołach ponadgimnazjalnych dla młodzieży w latach 2004 – 2013 zmaleje od ok. 6 783 do ok. 4 816, najwięcej w liceach ogólnokształcących.

Diagram PG-8. Szacowana liczba uczniów liceów ogólnokształcących i techników dla młodzieży w Białymstoku w latach 2004 - 2013

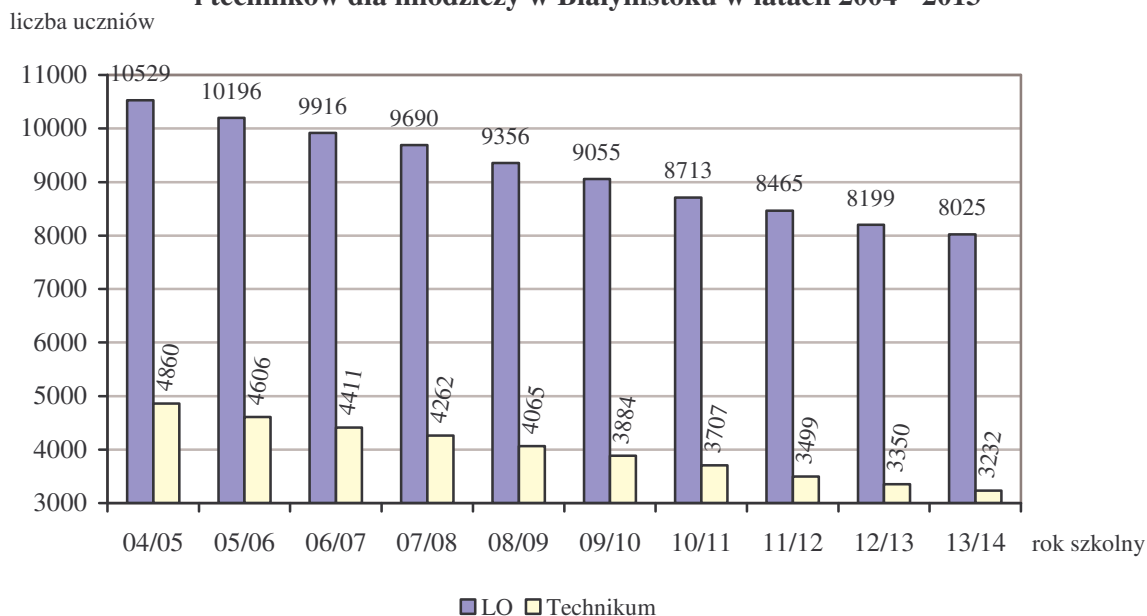
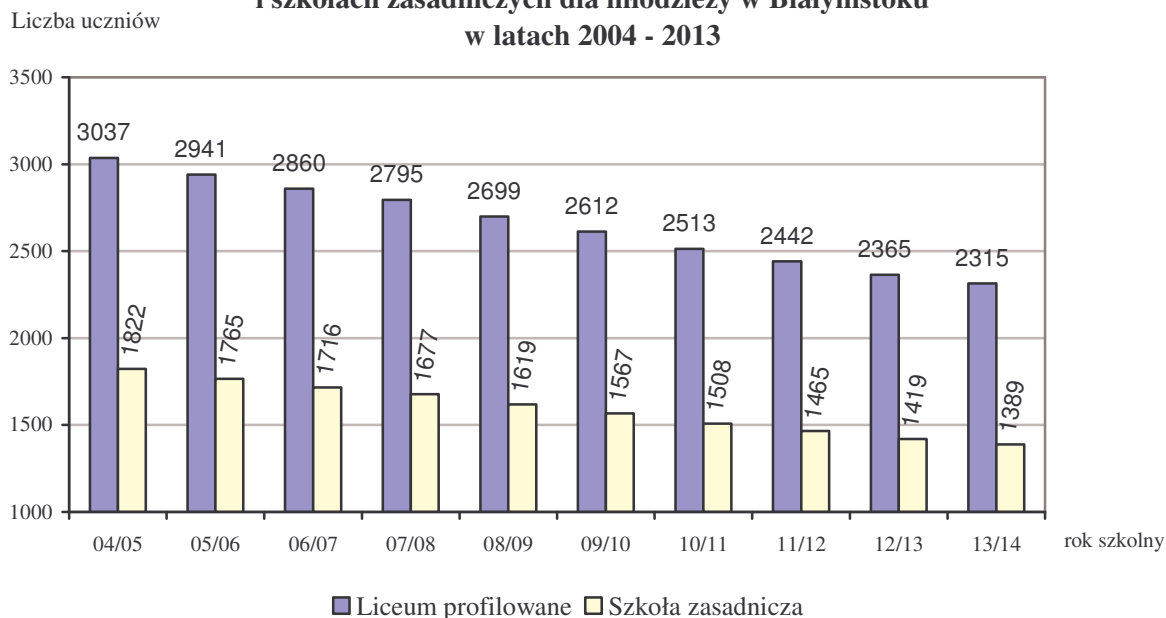

Diagram PG-9. Szacowana liczba uczniów w liceach profilowanych i szkołach zasadniczych dla młodzieży w Białymstoku w latach 2004 - 2013

8) Finanse

Szkoły ponadgimnazjalne prowadzone przez gminę Białystok są jednostkami budżetowymi otrzymującymi środki finansowe z budżetu gminy zgodnie z planem finansowym ustalonym na dany rok. Posiadają one także rachunek dochodów własnych, na którym gromadzą środki finansowe pozyskiwane spoza budżetu miasta.

W roku 2003 na utrzymanie szkół ponadgimnazjalnych przeznaczono z budżetu Miasta Białystok kwotę w wysokości 84 169 736 zł, z czego 5 583 479 zł stanowiła dotacja do wszystkich szkół ponadgimnazjalnych publicznych i niepublicznych prowadzonych przez osoby prawne i fizyczne. W 2004 roku na prowadzenie szkolnictwa ponadgimnazjalnego przeznaczono kwotę w wysokości 85 669 494 zł (w tym: na funkcjonujące od dnia 1 września 2004 roku Centra Kształcenia Praktycznego przeznaczono kwotę – 542 732 zł), z czego dotacja dla szkół ponadgimnazjalnych niepublicznych wyniosła 7 013 064 zł. Dane szczegółowe zawiera tabela PG-9. W 2005 roku na prowadzenie szkolnictwa ponadgimnazjalnego przeznaczono kwotę w wysokości 93 346 236 zł (w tym na funkcjonowanie CKP i CKU przeznaczono kwotę – 2 877 055 zł), z czego dotacja dla szkół ponadgimnazjalnych niepublicznych wyniosła 7 641 016 zł. W roku 2005, w wydatkach szkół ponadgimnazjalnych ujęte są środki na realizację unijnych programów Socrates-Comenius oraz PHARE w wysokości – 103 305 zł.

Roczny wydatek z budżetu gminy na jednego ucznia w szkołach publicznych wyniósł odpowiednio:

Wyszczególnienie	rok 2003	rok 2004	rok 2005
- licea ogólnokształcące	3 280,-	3 273,-	3 513,-
- zespoły szkół zawodowych	3 380,-	3 609,-	3 686,-
- internaty i bursy szkolne	4 715,-	4 474,-	4 466,-

Szkoły ponadgimnazjalne publiczne prowadzone przez osoby prawne i fizyczne otrzymują na każdego wychowanka dotację z budżetu powiatu w wysokości równej wydatkom bieżącym przewidzianym na jednego wychowanka w placówkach tego samego rodzaju prowadzonych przez powiat.

Szkoły ponadgimnazjalne niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych, w których realizowany jest obowiązek szkolny lub obowiązek nauki otrzymują dotację zgodnie z art. 90 ust. 2a ustawy o systemie oświaty - w wysokości kwoty przewidzianej na jednego ucznia danego typu i rodzaju szkoły w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez jednostkę samorządu terytorialnego. Pozostałe szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych (szkoły dla dorosłych) otrzymują dotację na każdego ucznia w wysokości 50% wydatków bieżących ponoszonych w szkołach publicznych tego samego typu i rodzaju prowadzonych przez gminę.

Miesięczna kwota dotacji na jednego ucznia w szkołach zawodowych w poszczególnych latach wynosiła:

Wyszczególnienie	rok 2003	rok 2004	rok 2005
licea ogólnokształcące	200,-	220,-	251,-
licea ogóln. dla dorosłych	70,-	77,-	77,-
szkoły dla młodzieży	230,-	253,-	286,-
szkoły dla dorosłych	100,-	110,-	110,-
prowadzona przez OHP	170,-	187,-	216,-

Tabela PG-9 przedstawia dane dotyczące wydatków na prowadzenie i dotowanie szkół ponadgimnazjalnych publicznych i niepublicznych na tle wydatków na edukację oraz wszystkich wydatków budżetowych Miasta Białystok.

Tabela PG-9. Wydatki na szkoły ponadgimnazjalne na tle wydatków na oświatę i wychowanie ogółem w latach 2003-2005

Lp.	Rodzaj wydatków	2003 r.	2004 r.	2005 r.
1.	Licea Ogólnokształcące – wydatki bieżące	32 599 343	38 347 171	39 573 952
2.	Zespoły Szkół Zawodowych – wydatki bieżące	44 910 368	44 036 356	45 768 517
3.	Centra Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego	0	542 732	2 877 055
4.	Szkoły Ponadgimnazjalne razem – wydatki bieżące	77 509 711	82 926 259	88 219 524
5.	Dotacje dla liceów ogólnokształcących niepublicznych	2 408 000	2 794 761	2 771 502
6.	Dotacje dla szkół zawodowych niepublicznych i szkół spoza gminy Białystok na realizację praktyk zawodowych	3 175 479	4 218 303	4 869 514
7.	Dotacje dla szkół ponadgimnazjalnych razem	5 583 479	7 013 064	7 641 016
8.	Ogółem wydatki bieżące (poz.4+7)	83 093 190	89 939 323	95 860 540
9.	Licea Ogólnokształcące – wydatki ogółem (łącznie z zakupami inwestycyjnymi i inwestycjami)	36 083 889	39 560 476	44 020 665
10.	Zespoły szkół zawodowych– wydatki ogółem (łącznie z zakupami inwestycyjnymi i inwestycjami)	48 085 847	45 566 286	46 448 516
11.	Centra Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego – wydatki ogółem (łącznie z zakupami inwestycyjnymi i inwestycjami)	0	542 732	2 877 055
12.	Szkoły Ponadgimnazjalne – wydatki ogółem (łącznie z zakupami inwestycyjnymi i inwestycjami, poz. 9+10+11)	84 169 736	85 669 494	93 346 236
13.	Wydatki na oświatę, wychowanie i edukacyjną opiekę wychowawczą - ogółem	273 611 368	286 539 860	308 303 572
14.	% (poz.12/poz.13)	30,77	29,90	30,27
15.	Bursy i internaty – wydatki bieżące ogółem	5 596 639	5 590 155	5 645 202
16.	% (poz.15/poz.13)	2,05	1,95	1,83
17.	Wydatki budżetu Miasta – ogółem	515 822 306	616 024 954	674 477 470
18.	% (poz.12/poz.17)	16,32	13,90	13,84
19.	% (poz.15/poz.17)	1,07	0,90	0,80

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu miasta

Wydatki na prowadzenie szkół ponadgimnazjalnych w roku 2005 stanowiły 30,27 % wydatków na edukację, czyli mniej o 0,5 % niż wydatki w 2003 roku.

Tabela PG-10. Koszty kształcenia ucznia w Zespołach Szkół Zawodowych

Lp.	Nazwa placówki	Rok 2003		Rok 2004		Rok 2005	
		Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Przewidywany koszt kształcenia 1 ucznia
1	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 ul. Zwycięstwa 28	768	2 595	706	2 875	698	2 732
2	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 ul. Letnia 1/1	1 529	2 679	1 364	2 818	1 091	3 282
3	Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 ul. Świętojańska 1	1 137	2 603	1 340	2 465	1 465	2 417
4	Zespół Szkół Zawodowych Nr 4 ul. Pogodna 63/1	483	3 772	540	3 829	577	3 872
5	Zespół Szkół Zawodowych Nr 5 ul. Antoniuk Fabrycz. 40	474	3 711	474	3 863	500	3 940
6	Zespół Szkół Zawodowych Nr 6 ul. Transportowa 2	342	3 426	386	3 339	394	3 599
7	Zespół Szkół Mechanicznych ul. Broniewskiego 14	1 074	3 815	1 079	4 194	1 074	3 730
8	Zespół Szkół Elektrycznych ul. 1000-lecia PP 14	1 274	3 164	1 226	3 309	1 192	3 132
9	Zespół Szkół Budowlano-Geodezyjnych ul. Słonimska 47/1	751	3 343	783	3 446	738	3 819
10	Zespół Szkół Metalowo-Drzewnych ul. Stołeczna 21	563	4 977	459	5 839	395	6 832
11	Zespół Szkół Odzieżowych ul. Sienkiewicza 57	654	4 208	584	4 890	511	5 559
12	Zespół Szkół Gastronomicznych ul. Knyszyńska 12	1 181	3 077	1 181	3 252	1 164	2 824
13	Zesp. Szk. Rolnicz. CKP ul. Ks. Suchowolca 26	646	4 327	667	4 413	607	4 768
14	Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych ul. Antoniuk Fabryczny 1	719	3 773	648	4 262	670	3 878
15	Zespół Szkół Handlowo-Ekonomicznych ul. Bema 105	1 040	2 811	982	3 259	915	3 594
16	Zespół Szkół Nr 16 ul. Lipowa 41 d	130	8 337	163	9 075	231	9 662
Razem:		12 765	3 380	12 585	3 609	12 221	3 686

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB

Tabela PG-11. Koszty kształcenia ucznia w Liceach Ogólnokształcących

Lp.	Nazwa placówki	Rok 2003		Rok 2004		Rok 2005	
		Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia
1	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2 ul. Narewska 11	988	3 056	1 123	2 839	1 075	3 005
2	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 3 ul. Pałacowa 2/1	931	3 599	1 243	3 096	1 244	3 098
3	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4 ul. Brukowa 2	903	4 036	1 324	2975	1 131	3 385
4	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 5 ul. Wierzbowa 7	625	2 844	642	3 141	634	3 411
5	Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego ul. Konopnickiej 3	295	4 072	321	4 688	354	4 921
6	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 8 ul. Żurawia 12	276	3 031	231	3 971	185	4 553
7	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 9 ul. Upalna 26	444	3 661	402	4 177	385	4 300
8	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 10 ul. Sokóleńska 1	537	2 994	477	3 368	452	3 612
9	IV Liceum Ogólnokształcące ul. Zwierzyniecka 9 A	983	3 224	952	3 476	951	3 622
10	V Liceum Ogólnokształcące ul. Miodowa 5	700	3 018	685	3 428	685	3 562
11	VI Liceum Ogólnokształcące ul. Warszawska 8	888	3 069	856	3 391	871	3 552
12	VIII Liceum Ogólnokształcące ul. Piastowska 5	835	2 869	833	3 179	829	3 237
13	Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych ul. Antoniuk Fabryczny 1	401	2 812	367	3 114	341	3 720
14	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 ul. Zwycięstwa 28	388	3 262	395	3 158	379	3 689
15	XI Liceum Ogólnokształcące ul. Grotgera 9	668	3 552	714	3 604	746	3 624
16	Zespół Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Praktycznego ul. Ks. St. Suchowolca 26	65	3 934	109	3 874	140	3 991
Razem		9 927	3 273	10 674	3 307	10 402	3 513

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB

Tabela PG-12. Koszty utrzymania wychowanka w internatach i bursie szkolnej

Lp.	Nazwa placówki	Rok 2003			Rok 2004			Rok 2005		
		Liczba uczniów (średnioroczna)	Koszt utrzymania 1 ucznia	Stopień wypełnienia	Liczba uczniów (średnioroczna)	Koszt utrzymania 1 ucznia	Stopień wypełnienia	Liczba uczniów (średnioroczna)	Przewidywany koszt utrzymania 1 ucznia	Stopień wypełnienia
1	Zespół Szkół Handlowo- Ekonomicznych ul. Bema 105	209	3 990	86 %	207	4 093	84 %	211	4 162	86 %
2	Zespół Szkół Mechanicznych ul. Broniewskiego 14	126	4 518	69 %	104	4 753	65 %	106	4 492	98 %
3	Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych ul. Antoniuk Fabryczny 1	79	5 412	88 %	92	4 208	102 %	106	4 010	101 %
4	Zespół Szkół Rolniczych ul. Ks. Suchowolca 26	118	4 293	79 %	135	3 658	145%	135	3 934	97 %
5	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 ul. Zwycięstwa 28	175	3 241	97 %	167	3 677	93 %	180	3 427	92 %
6	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 ul. Letnia 1/1	50	5 909	86 %	45	5 889	78 %	53	4 942	91 %
7	Zesp. Szk. Zawodowych Nr 2 ul. Świętojańska 1	86	5 805	82 %	88	5 904	84 %	96	4 993	91 %
8	VIII Liceum Ogólnokształcące ul. Piastowska 5	107	4 627	89 %	111	4 710	93 %	99	5 310	83 %
9	Bursa Szkolna ul. Dobra 3	217	5 533	58 %	218	5 491	61 %	235	4 620	82 %
10	Zespół Szkół Nr 16 ul. Lipowa 41 d	20	10 089	69 %	29	8 596	97 %	33	9 870	85 %
Razem:		1 188	4715	77%	1 196	4 674	80 %	1 264	4 466	90 %

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB

V. Kształcenie specjalne i integracyjne

1. Definicja obszaru

Kształcenie specjalne jest integralną częścią systemu oświaty, którego istotą jest zapewnienie uczniom z niepełnosprawnościami, których możliwości są ograniczone przez czynniki biologiczne, schorzenia zdrowotne, warunków realizacji obowiązku szkolnego w sposób dostosowany do tempa ich rozwoju, warunków fizycznych, emocjonalnych itp.

Kształceniem specjalnym obejmuje się dzieci i młodzież niesłyszącą, słabo słyszącą, niewidomą, słabo widzącą, z niepełnosprawnością ruchową, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i głębokim, z autyzmem, z zaburzeniami w zachowaniu, zagrożoną uzależnieniami, z zaburzeniami psychicznymi, która wymaga stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy.

Ustrój szkolny dla osób niepełnosprawnych opiera się na tych samych zasadach co koncepcja edukacji w szkołach ogólnodostępnych, z uwzględnieniem specjalnych potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży, polegających na zapewnieniu odpowiedniego zaplecza technicznego, przygotowania specjalistycznej kadry pedagogicznej oraz w niektórych przypadkach przedłużenia okresu kształcenia w szkołach specjalnych. Wydłużenie okresu (do 21 roku na poziomie gimnazjum i do 24 lat na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej) uzasadnione jest potrzebami dydaktycznymi, wynikającymi z ograniczonych możliwości percepcyjnych oraz nieharmonijnego tempa rozwoju.

Struktura organizacji szkół specjalnych dla uczniów z różnego rodzaju niepełnosprawnościami jest taka sama, jak w szkołach ogólnodostępnych.

- sześciolletnia szkoła podstawowa z wewnętrznym podziałem na dwa etapy edukacyjne dostosowane do okresów rozwojowych dziecka
 - I etap edukacyjny (klasy 1-3)
 - II etap edukacyjny (klasy 4-6)
- trzyletnie gimnazjum – III etap edukacyjny
- szkoły ponadgimnazjalne – IV etap edukacyjny

Edukacja dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim oparta jest na podstawie programowej kształcenia ogólnego, natomiast kształcenie osób z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym polega na wychowaniu i nauczaniu całościowym, zintegrowanym, opartym na wielozmysłowym poznawaniu otaczającego świata. Głównym celem tej edukacji jest wyposażenie ucznia w ramach posiadanych przez niego realnych możliwości, w takie umiejętności i wiadomości, które w maksymalny sposób zaspakajają podstawowe potrzeby życiowe.

Kształcenie specjalne może być prowadzone w formie nauki w szkołach ogólnodostępnych, szkołach lub oddziałach integracyjnych, szkołach specjalnych.

Jedną z form kształcenia specjalnego, którym objęte są dzieci i młodzież z dysfunkcją narządów ruchu, przewlekle chore, upośledzone umysłowo, ze schorzeniami uniemożliwiającymi uczęszczanie do szkoły, jest indywidualne nauczanie, które organizowane jest w domu ucznia. Natomiast dzieciom upośledzonym w stopniu głębokim zapewnia się realizację obowiązku szkolnego w formie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych indywidualnych lub zespołowych (grupy od 2 do 4 osób), które obejmują m.in. usprawnienia ruchowe i psychoruchowe, wyrabianie orientacji przestrzennej, naukę celowego działania dostosowanego do wieku i możliwości ucznia.

Obowiązkiem gminy jest zapewnienie uczniom niepełnosprawnym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi, których kształcenie odbywa się na podstawie orzeczenia kwalifikacyjnego, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu

do najbliższej szkoły podstawowej, gimnazjum lub ośrodka umożliwiającego realizację obowiązku szkolnego, lub zwrot kosztu przejazdu ucznia i opiekuna środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice.

Na terenie miasta Białegostoku funkcjonuje 6 zespołów szkół specjalnych:

Zespół Szkół Nr 11 mieszczący się przy ulicy Rzemieślniczej 17

- Szkoła Podstawowa Nr 17 Specjalna
- Publiczne Gimnazjum Nr 21

Zespół Szkół Nr 12 mieszczący się przy ulicy Krakowskiej 19

- Szkoła Podstawowa Nr 35 Specjalna
- Publiczne Gimnazjum Nr 26

Zespół Szkół Nr 13 mieszczący się przy ulicy Słonimskiej 38

- Szkoła Podstawowa Nr 46 Specjalna
- Publiczne Gimnazjum Nr 22

Zespół Szkół Nr 14 mieszczący się przy Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. J. Śniadeckiego ul. M.C. Skłodowskiej 26

- Szkoła Podstawowa Nr 39
- Publiczne Gimnazjum Nr 27

Zespół Szkół Nr 15 mieszczący się przy Dziecięcym Szpitalu Klinicznym im. dr Ludwika Zamenhofa, ul. Waszyngtona 17

- Szkoła Podstawowa Nr 40
- Publiczne Gimnazjum Nr 28

Zespół Szkół Nr 17 mieszczący się przy ulicy Orlej 2

- Szkoła Podstawowa Nr 30 przy Pogotowiu Opiekuńczym w Białymstoku
- Publiczne Gimnazjum Nr 23 przy Pogotowiu Opiekuńczym w Białymstoku

oraz:

- Szkoła Podstawowa przy Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Białymstoku

oraz Publiczne Gimnazjum Nr 24 ul. Antoniuk Fabryczny 40

W SP Nr 17 i PG Nr 21, w SP Nr 46 i PG Nr 22 oraz w SP przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym i PG Nr 24 edukacją objęte są dzieci i młodzież o specjalnych potrzebach edukacyjnych – z upośledzeniem lekkim, umiarkowanym, znacznym i głębokim, natomiast w SP Nr 35 i PG Nr 26 niesprawne intelektualnie w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim.

W SP Nr 39 i PG Nr 27 oraz w SP Nr 40 i PG Nr 28 zapewnia się naukę dzieciom i młodzieży czasowo przebywającej na leczeniu w Dziecięcym Szpitalu Klinicznym im. dr Ludwika Zamenhofa oraz w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. J. Śniadeckiego w Białymstoku. Szkoły „przyszpitalne” nieodpłatnie korzystają z pomieszczeń szpitalnych do zajęć dydaktycznych, wychowawczych i przedszkolnych, nie ponoszą kosztów remontów, kosztów utrzymania, nie zatrudniają pracowników obsługi. Specyfika szkolnictwa „przyszpitalnego” polega na tym, że uczniowie stanowią grupę wychowanków stale zmieniającą się, ze zróżnicowanym czasookresem pobytu. Funkcjonujące zespoły lekcyjne w szkole podstawowej oraz w gimnazjum zostały utworzone z połączenia odpowiednich klinik chorobowych w taki sposób, aby nauczaniem objąć wszystkie dzieci. Zajęcia przedszkolne, świetlicowe i szkolne realizowane są w oparciu o podstawę programową kształcenia ogólnego, a nauczyciele dostosowują swoje programy do indywidualnych potrzeb dzieci oraz ich wydolności psychofizycznej. Każda decyzja włączenia dzieci do zajęć lekcyjnych podejmowana jest przez lekarza prowadzącego.

W SP Nr 30 oraz w PG Nr 23 przy Pogotowiu Opiekuńczym edukacją objęte są dzieci i młodzież niedostosowana społecznie, z zaburzeniami emocjonalnymi zachowania, zagrożona uzależnieniem lub uzależniona, oczekująca na umieszczenie w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na mocy prawomocnych postanowień sądów.

Ważne miejsce w sektorze kształcenia specjalnego zajmuje także **Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy**.

W strukturze ośrodka znajduje się Szkoła Podstawowa Specjalna i Publiczne Gimnazjum Nr 24, internat z blokiem żywieniowym oraz grupy dziennego pobytu dla dzieci upośledzonych w stopniu głębokim.

Głównym zadaniem placówki jest przygotowanie dzieci w miarę ich możliwości do samodzielnego życia społecznego w integracji ze środowiskiem. W szkole uczniowie zdobywają wiedzę i umiejętności na miarę swych możliwości psychofizycznych poprzez dostosowanie treści nauczania, dobór właściwych metod i środków dydaktycznych oraz prawidłową organizację procesów nauczania. Oprócz zajęć dydaktycznych w ośrodku realizowanych jest wiele form rewalidacji grupowej i indywidualnej: zajęcia logopedyczne, gimnastyka korekcyjna, hipoterapia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, usprawnienia manualne, zajęcia muzyczne, taneczne itp. Ośrodek zapewnia roczną, całodobową opiekę wychowankom korzystającym z internatu. Nie prowadzi działalności resocjalizacyjnej, w związku z powyższym placówka nie przyjmuje dzieci z uzależnieniami od środków odurzających oraz z zaburzeniami zachowania.

Internat Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego zapewnia roczną, całodobową opiekę wychowankom upośledzonym umysłowo.

Liczba miejsc w internacie 63.

Należy podkreślić, że od 1 września 1998 r. funkcjonuje na terenie m. Białegostoku jako placówka niepubliczna „Ośrodek szkolno-terapeutyczno-opiekuńczy dla dzieci i młodzieży z cechami autyzmu” w Białymstoku, powołana przez Białostocki Oddział Krajowego Towarzystwa Autyzmu. Ośrodek jest formą kształcenia specjalnego. Głównym celem placówki jest świadczenie swym wychowankom specjalistycznych usług opiekuńczych, terapeutycznych i edukacyjnych. Ośrodek zapewnia realizację obowiązku szkolnego w wymiarze 20 godzin tygodniowo w oparciu o programy edukacyjne dla dzieci niepełnosprawnych, tworzone pod kierunkiem psychologów, terapeutów oraz rodziców. W zależności od wieku i poziomu rozwoju psychofizycznego oraz stopnia zaburzeń rozwoju każdego dziecka liczebność w grupach wynosi od 3 do 6, natomiast dzienny pobyt wynosi 4 - 6 godzin.

W ramach Ośrodka funkcjonują:

grupy przedszkolno-terapeutyczne / granice wiekowe – 3-7/10 lat,

grupy szkolno-terapeutyczne / granice wiekowe – 7/10 – 17/21 lat.

W zależności od wieku i poziomu rozwoju psychofizycznego oraz stopnia zaburzeń rozwoju każdego dziecka liczebność w grupach wynosi od 3 do 6.

Z dniem 2 września 2002 r. utworzono w ramach Ośrodka 6-letnią niepubliczną Szkołę Podstawową Nr 10 w Białymstoku, dla dzieci z cechami autyzmu, z siedzibą przy ulicy Pułaskiego 96. Organem założycielskim i prowadzącym szkołę jest Krajowe Towarzystwo Autyzmu Oddział w Białymstoku. Obecnie w 5 oddziałach edukacją objętych jest 17 dzieci z rozpoznaniem autyzmu dziecięcego oraz z pokrewnymi zaburzeniami, w tym 5-ro w klasie „0”.

2. Charakterystyka obszaru

1) Dane statystyczne

Tabela KS-1. Liczba uczniów, oddziałów w szkołach specjalnych i oddziałach przedszkolnych funkcjonujących w szkołach „przyszpitalnych” w roku 2003/2004, 2004/2005, 2005/2006

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba uczniów			Liczba oddziałów		
		Rok 03/2004	Rok 04/2005	Rok 05/2006	Rok 03/2004	Rok 04/2005	Rok 05/2006
1.	Szkoły podstawowe specjalne	575	533	538	59	55	56
2.	Gimnazja specjalne	486	515	538	35	38	40
3.	Zasadnicza Szkoła Zawod. Specjalna	139	181	187	11	15	13
4.	Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy	0	31	61	0	4	8
3.	Oddziały przedszkolne	241	172	228	11	11	11
Ogółem:		1441	1432	1552	116	123	128

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB (wg sprawozdania S-01 tj. stan na dzień 30.IX.2005r.)

Na podstawie danych zawartych w tabeli KS-1 można stwierdzić, że w stosunku do roku 2003/2004 uległa zmniejszeniu liczba uczniów i oddziałów w szkołach podstawowych, na co zdecydowanie wpływa niż demograficzny. Zwiększa się natomiast liczba uczniów w gimnazjach specjalnych. Spowodowane jest to faktem, że w Publicznym Gimnazjum Nr 23 przy Pogotowiu Opiekuńczym stworzono możliwość realizacji obowiązku szkolnego uczniom pełnoletnim, niedostosowanym społecznie, którzy ze względu na wieloletnie opóźnienia w nauce i niewydolność środowiska wychowawczego nie mają możliwości ukończenia nauki w szkołach macierzystych. Edukacją objętych jest tu 129 uczniów – w 6 oddziałach.

Liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych i szkolnych funkcjonujących w zakładach opieki zdrowotnej stale ulega zmianie. Do celów sprawozdawczych przyjmuje się stan na dzień **30 września** tj. według sprawozdania S-01.

Notuje się wzrastającą liczbę osób podejmujących kształcenie w szkołach specjalnych ponadgimnazjalnych.

Związane jest to z dużym zainteresowaniem podjęcia dalszego kształcenia przez uczniów z upośledzeniem umiarkowanym i znacznym.

Do roku szkolnego 2003/2004 w mieście Białymstoku funkcjonowała jedna szkoła specjalna ponadgimnazjalna - Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna im. Marii Grzegorzewskiej w Białymstoku, z siedzibą przy ul. Lipowej 41 D, kształcąca młodzież upośledzoną umysłowo w stopniu lekkim. Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna kształci młodzież niepełnosprawną, która ukończyła gimnazjum, w następujących zawodach: krawiec, stolarz, ogrodnik, kucharz małej gastronomii, kaletnik. Zajęcia praktyczne uczniowie odbywają w zakładach pracy bądź też korzystają z bazy innych szkół ponadgimnazjalnych miasta Białegostoku.

W ramach tej szkoły powstały również oddziały przysposabiające do pracy dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym i znacznym. W roku szkolnym 2003/2004 funkcjonowały trzy tego typu oddziały.

Od 1 września 2004 r. rozpoczęła funkcjonowanie **Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy w Białymstoku** o profilu „pracownik gospodarstwa”, którą razem z Zasadniczą Szkołą Zawodową Specjalną w Białymstoku połączono w **Zespół Szkół nr 16**. W ramach tego zespołu, wraz z w/w szkołami funkcjonuje internat. Szczegółowa organizacja internatu ZS Nr 16 ujęta została w niniejszym opracowaniu razem z internatami szkół ponadgimnazjalnych i bursą.

Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy obejmuje kształceniem uczniów z upośledzeniem umiarkowanym i znacznym, którzy ukończyli gimnazjum, przygotowując ich do wykonywania określonych czynności i prac zgodnie z indywidualnymi zdolnościami i możliwościami.

Tabela KS-2 Liczba wychowanków w Internacie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w latach szkolnych 2003- 2006

Nazwa	Liczba wychowanków w roku szkolnym		
	2003/2004	2004/2005	2005/2006
Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy	60	60	63

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB na podstawie sprawozdania S-14.

Specjalne Ośrodki Szkolno-Wychowawcze prowadzone są dla dzieci i młodzieży, które ze względu na niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do szkoły w miejscu zamieszkania. Pobyt wychowanka w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym może trwać do czasu ukończenia nauki w szkole, nie dłużej niż do 24 roku życia. Prowadzi działalność przez cały rok szkolny jako placówka, w której przewidziane są ferie szkolne.

Tabela KS-3. Liczba uczniów według rodzaju niepełnosprawności w roku szkolnym 2005/2006

L.p.	Nazwa jednostki	Ogółem	Upośledzeni umysłowo w stopniu			przewlekłe choroby	Z niepełnosprawn. sprzężoną	Niedostosowanie społeczne	Zagrożeni niedostosowan.	Zagrożeni uzależnieniem	Z zaburzeniami zachowania	Niepełnosprawni ruchowo	Stabowidzący
			lekkim	umiark. znacznym	głębokim								
1.	Szkoły podst. specjalne	538	40	137	67	243	16	1	34	0	0	0	0
2.	Gimnazja specjalne	538	72	129	1	196	11	1	118	9	1	0	0
3.	Zespół Szkół Nr 16 szk.ponadgimnazjalne	248	168	21	0	0	53	0	0	0	0	4	2
Ogółem:		1324	280	287	68	439	80	2	152	9	1	4	2

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB (wg sprawozdania S-02 tj. stan na dzień 30.IX.2005r.)

W roku szkolnym 2005/2006 wg stanu na 30 września 2005r. ogólna liczba uczniów wynosiła 1324. Największą liczbę dzieci niepełnosprawnych zarówno w szkołach

podstawowych jak i w gimnazjach specjalnych stanowią dzieci upośledzone umysłowo w stopniu umiarkowanym i znacznym. W szkole ponadgimnazjalnej najwięcej jest uczniów z upośledzeniem lekkim. Występujące rodzaje upośledzeń w szkołach podstawowych i w gimnazjach wskazują na potrzebę rozwijania w następnych latach kształcenia w szkole przysposabiającej do pracy. Dzieci przewlekle chore są uczniami szkół szpitalnych. Ze względu na fakt, że uczniowie szkół „przyszpitalnych” są pacjentami szpitali i czas ich pobytu jest nieprzewidywalny, stan liczbowy uczniów przyjmuje się w/g sprawozdania SO-2 tj. na dzień 30.09.2005 r.

Tabela KS-4. Liczba oddziałów integracyjnych oraz oddziałów specjalnych w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych; liczba uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do tych oddziałów

L.p.	Wyszczególnienie		rok szkolny 2004/2005		rok szkolny 2005/2006	
			Liczba oddziałów	Liczba uczniów niepełnosprawnych	Liczba oddziałów	Liczba uczniów niepełnosprawnych
1.	Przedszkola	oddziały integracyjne	23	97	21	82
		oddziały specjalne	2	16	2	11
2.	Szkoły podstawowe	oddziały integracyjne	87	337	90	373
		oddziały specjalne	2	10	3	15
3.	Gimnazja		23	117	28	153
4.	Licea ogólnokształcące		2	7	1	3
5.	Licea profilowane		6	28	8	33
RAZEM:		oddziały integracyjne	141	586	148	644
		oddziały specjalne	4	26	5	26

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB wg stanu na dzień 30.IX.2005r.

W roku szkolnym 2005/2006 w 127 oddziałach integracyjnych szkół uczy się 582 uczniów niepełnosprawnych, a do 21 oddziałów integracyjnych w przedszkolach uczęszcza 82 dzieci niepełnosprawnych. Oddziały integracyjne prowadzą 4 przedszkola, 8 szkół podstawowych, 3 gimnazja i 1 szkoła ponadgimnazjalna. Ponadto w placówkach ogólnodostępnych funkcjonują oddziały specjalne: w Przedszkolu Samorządowym Nr 12 – 2 oddziały dla 11 uczniów niepełnosprawnych i w Szkole Podstawowej Nr 11 – 3 oddziały dla 15 uczniów niepełnosprawnych.

2) Baza lokalowa

Szkoły specjalne (z wyłączeniem szkół funkcjonujących w zakładach opieki zdrowotnej) mieszczą się w 6 budynkach, które są własnością Gminy. W latach 2003-2004 na cele remontowo-adaptacyjne z budżetu Miasta wydatkowano kwotę w wysokości

126 968 zł, natomiast środki własne opiewały na kwotę 45768 zł. W roku 2005 z budżetu Miasta wydatkowano 106 566 zł - środki własne wynosiły 37 902 zł.

Siedzibą Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego jest budynek przy ul. Antoniuk Fabryczny 40 (budynek jest własnością Gminy). Obiekt ten, wybudowany w 1965 roku, został zaadoptowany z internatu Zespołu Szkół Zawodowych Nr 5 w Białymstoku. Dotychczas SOSzW zagospodarował ok. 70% powierzchni. Budynek wykonany jest w technologii tradycyjnej, 4 kondygnacje nadziemne oraz piwnice, kubatura – 15 159 m³, powierzchnia użytkowa – 4 719 m². Budynek zaadaptowano w 1996 r. na część internatową, dydaktyczną oraz blok żywieniowy Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego. Na inwestycje i remonty w latach 2003 – 2004 m. Białystok przekazało kwotę 848 500 zł, a w 2005 r. kwotę 70 062 zł.

3) Kadra

Tabela KS-5 przedstawia dane dotyczące kwalifikacji nauczycieli zatrudnionych w roku szkolnym 2005/2006 w przeliczeniu na etaty

Tabela KS-5. Liczba nauczycieli w placówkach specjalnych w przeliczeniu na etaty w roku 2005 według poziomu kwalifikacji

Typ placówki	Typ zatrudnienia	Oddziały przedszkolne	Szkoły podst. specjalne	Gimnazja specjalne	Szkoły ponadgimn. specjalne ZS Nr 16	Razem	%
Rodzaj kwalifikacji							
	Stopień naukowy dr lub dr hab., tytuł zawodowy mgr z przygotowaniem zawodowym	9	80	50	39	178	94,65
	Niepełnozatrud.	0,78	43,13	28,73	10,26	82,9	
Tytuł zawodowy mgr bez przyg. pedagogicznego, licencjat (inżynier) z przyg. pedagogicznym	Pełnozatrud.	0	1	1	4	6	3,70
	Niepełnozatrud.	0	1,50	1,44	1,27	4,21	
Tytuł zawodowy licencjat (inżynier) bez przyg. pedagogicznego, dyplom kolegium nauczycielskiego	Pełnozatrud.	1	0	0	0	1	0,73
	Niepełnozatrud.	0	0,06	0,94	0	1	
Pozostałe kwalifikacje	Pełnozatrud.	0	1	0	1	2	0,92
	Niepełnozatrud.	0	0	0	0,55	0,55	
Razem	Pełnozatrud.	10	82	51	44	187	67,84
	Niepełnozatrud.	0,78	44,69	31,11	12,08	88,66	32,16
		10,78	126,69	82,11	56,08	275,66	100

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB (na podstawie sprawozdań statystycznych EN-3 wg stanu na dzień 10. IX.05r.)

Tabela KS-6. Wykaz etatów pedagogicznych wg stopni awansu zawodowego i typów szkół (placówek)

Typ szkoły (placówki)	OGÓLEM	STAŻYSTA	KONTRAKTOWY	MIANOWANY	DYPLOMOWANY
Oddziały przedszkolne	10,78	0	2	6	2,78
Szkoły podstawowe specjalne	126,69	7,85	35,61	46,11	37,12
Gimnazja specjalne	82,11	3,60	10,70	22,34	45,47
Szkoły ponadgimnazjalne Specjalne Zespół Szkół Nr 16	56,08	7,94	24,88	11,20	12,06
Razem	275,66	19,39	73,19	85,65	97,43

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB (na podstawie sprawozdań statystycznych EN-3 wg stanu na dzień 10. IX.05.)

Jak wynika z powyższego zestawienia kadra pedagogiczna w szkołach posiada wysokie kwalifikacje. Nauczyciele mianowani stanowią 31 %, natomiast nauczyciele posiadający najwyższy poziom kwalifikacji - dyplomowani stanowią 35,34 %.

W roku 2003 weszły w życie nowe regulacje prawne, zgodnie z którymi nauczyciele szkół specjalnych muszą posiadać wykształcenie zgodne z nauczaniem przedmiotem oraz dodatkowe kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej odpowiedniej do niepełnosprawności uczniów.

W szkołach i placówkach kształcenia specjalnego zatrudniani są także pracownicy administracji i obsługi. W 2005 r. w szkołach podstawowych specjalnych kadra administracyjno-obsługowa stanowi 47,86 etatu, w gimnazjach specjalnych 3,75 etatu, natomiast w szkołach ponadgimnazjalnych specjalnych 11 etatów.

Tabela KS-7. Wykaz etatów pedagogicznych SOSzW wg stopni awansu zawodowego

Placówka	OGÓLEM	STAŻYSTA	KONTRAKTOWY	MIANOWANY	DYPLOMOWANY
Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy	19	0	8	8	3

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB (na podstawie sprawozdań statystycznych EN-3, wg stanu na dzień 10 września 2005 r.)

Pracownicy administracyjno-obsługowi SOSzW zatrudnieni są w wymiarze 12,67 etatu.

4) Stopień zaspokojenia potrzeb

Sieć szkół i placówek kształcenia specjalnego umożliwia wszystkim zainteresowanym rodzicom objęcie ich dzieci edukacją. Do szkół i placówek kształcenia specjalnego przyjmowane są dzieci posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub o potrzebie zorganizowania zajęć rewalidacyjno-wychowawczych. Sieć placówek jest wystarczająca, jednakże ze względu na duże zainteresowanie rodziców umieszczeniem dzieci spoza miasta w internacie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego istnieje pilna potrzeba adaptacji kilku pomieszczeń z przeznaczeniem na pokoje noclegowe.

Z danych dotyczących liczby dzieci niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem wynika, iż należałoby stworzyć odpowiednią ofertę edukacyjną dla tych dzieci.

Należy podkreślić, że baza lokalowa placówek specjalnych generalnie jest niedostosowana do potrzeb uczniów niepełnosprawnych ruchowo. Jedynie w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym oraz w ZS Nr 16 zmodernizowano wejście do szkoły w sposób umożliwiający poruszanie się osób niesprawnych ruchowo (na wózku) w obrębie pomieszczeń znajdujących się na parterze budynku.

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy nie w pełni zaspokaja potrzeby. Ze względu na duże zainteresowanie rodziców umieszczeniem dzieci niepełnosprawnych w internacie specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego istnieje pilna potrzeba rozbudowy placówki z przeznaczeniem na miejsca noclegowe oraz zniesienia barier architektonicznych. Część z tych potrzeb zostanie zrealizowana w ramach uczestnictwa SOSzW w programach finansowanych przez PFRON.

5) Demografia i prognozy na przyszłość

Mając na względzie wyniki badań prowadzonych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczne, przewiduje się znaczny wzrost liczby dzieci niedostosowanych społecznie z zaburzeniami zachowania, uzależnionych od środków psychoaktywnych oraz z zaburzeniami psychicznymi, co spowoduje również zwiększenie liczby dzieci we wszystkich typach szkół w oparciu o orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

6) Finanse

Szkoły specjalne prowadzone przez Miasto Białystok są jednostkami budżetowymi otrzymującymi środki finansowe z budżetu gminy zgodnie z planem finansowym ustalonym na dany rok. Posiadają one także rachunek dochodów własnych, na którym gromadzą środki finansowe pozyskiwane spoza budżetu miasta.

Szkoła specjalna niepubliczna o uprawnieniach szkoły publicznej otrzymywała dotację z budżetu w kwocie przekazanej na jednego ucznia w części subwencji oświatowej.

Kwota miesięcznej dotacji na jednego ucznia wynosiła:

- rok 2003 – 400 zł,
- rok 2004 – 914 zł,
- rok 2005 – 2 433 zł.

W roku 2003 na utrzymanie szkół specjalnych przeznaczono z budżetu Miasta Białystok kwotę w wysokości 11 434 550 zł, z czego 3,49% stanowiła dotacja w wysokości 399 600 zł. W 2004 roku na prowadzenie szkolnictwa specjalnego przeznaczono kwotę w wysokości 12 691 462 zł, z czego dotacja wyniosła 470 648 zł. W roku 2005 przyznano kwotę 14 474 631 zł z czego 4,64% to dotacja. Dane szczegółowe zawiera tabela KS-8.

Tabela KS-8. Wydatki na kształcenie dzieci niepełnosprawnych na tle wydatków ogółem na oświatę i wychowanie, na edukacyjną opiekę wychowawczą oraz całkowitych wydatków budżetu miasta w latach 2003 – 2005

Lp.	Rodzaj wydatków	2003 r.	2004 r.	2005 r.
1.	Szkoły i specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze - wydatki bieżące	11 034 950	12 170 628	13 803 475
2.	Dotacje dla szkół prowadzonych przez osoby prawne i fizyczne	399 600	470 648	671 156
3.	Razem	11 434 550	12 641 276	14 474 631
4.	Kształcenie dzieci niepełnosprawnych – wydatki ogółem (łącznie z zakupami inwestycyjnymi i inwestycjami)	11 434 550	12 691 462	14 474 631
5.	Wydatki na oświatę, wychowanie i edukacyjną opiekę wychowawczą - ogółem	273 611 368	286 539 860	308 303 572
6.	% (poz.4/poz.5)	4,18	4,43	4,69
7.	Wydatki budżetu Miasta - ogółem	515 822 306	616 024 954	674 477 470
8.	% (poz.4/poz.7)	2,22	2,06	2,15

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu miasta

W wydatkach na 2005 rok zostały uwzględnione środki finansowe w kwocie 55 970 zł na realizację projektu w ramach programu „Edukacja - program pomocy w dostępie do nauki dzieci i młodzieży niepełnosprawnych” w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym.

W 2004 roku wydatki na kształcenie dzieci niepełnosprawnych w stosunku do 2003 roku wzrosły o ok. 1 256 912 zł i stanowiły 4,43 % wszystkich wydatków na oświatę, wychowanie i edukacyjną opiekę wychowawczą, natomiast w roku 2005 nastąpił wzrost o 1 783 169 zł w stosunku do roku 2004, co stanowi 4,69 % wszystkich wydatków na oświatę, wychowanie i edukacyjną opiekę wychowawczą.

Roczne wydatki na jednego ucznia w szkołach specjalnych wyniosły odpowiednio:

Wyszczególnienie	Rok 2003	Rok 2004	Rok 2005
- szkoły podstawowe specjalne	10 516,-	11 239,-	12 266,-
- gimnazja specjalne	6 212,-	7 205,-	6 827,-
- szkoły zawodowe specjalne	8 337,-	9 075,-	9 662,-
- specjalny ośrodek szkolno-wychowaw.	17 190,-	17 098,-	18 134,-

Tabela KS-9. Koszty kształcenia 1 wychowanka w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym

Nazwa placówki	Rok 2003		Rok 2004		Rok 2005	
	Liczba wychowanków średnioroczna	Koszt kształcenia 1 wychowanka	Liczba wychowanków średnioroczna	Koszt kształcenia 1 wychowanka	Liczba wychowanków średnioroczna	Przewidywany koszt kształcenia 1 wychowanka
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy ul. Antoniuk Fabryczny 40	57	17 190	61	17 098	61	18 134

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB

Tabela KS-10. Koszty kształcenia 1 ucznia w Zespole Szkół Nr 16

Nazwa placówki	Rok 2003		Rok 2004		Rok 2005	
	Liczba wychowanków średnioroczna	Koszt kształcenia 1 wychowanka	Liczba wychowanków średnioroczna	Koszt kształcenia 1 wychowanka	Liczba wychowanków średnioroczna	Przewidywany koszt kształcenia 1 wychowanka
Zespół Szkół Nr 16 Ul. Lipowa 41 d	130	8 337	163	9 075	231	9 662

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB

Tabela KS-11. Koszty kształcenia 1 ucznia w gimnazjach specjalnych

Lp.	Nazwa placówki	Rok 2003		Rok 2004		Rok 2005	
		Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Przewidywany koszt kształcenia 1 ucznia
1	Publiczne Gimnazjum Nr 21 ZS Nr 11 ul Rzemieślnicza 16	57	10 166	57	12 410	63	13 200
2	Publiczne Gimnazjum Nr 26 ZS Nr 12 ul. Krakowska 19	46	12 229	46	13 482	35	20 092
3	Publiczne Gimnazjum Nr 22 ZS Nr 13 ul. Słonimska 38	72	12 265	72	13 317	77	13 512
4	Publiczne Gimnazjum Nr 27 ZS Nr 14 przy Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym ul. Skłodowskiej 26	71	1 848	71	2 005	83	1 967
5	Publiczne Gimnazjum Nr 28 ZS Nr 15 przy DSK ul. Waszyngtona 17	95	1 310	95	1 690	106	1 686
6	Publiczne Gimnazjum Nr 23 przy Pogotowiu Opiekuńczym ul. Orla 2	91	3 601	91	4 347	129	2 340
7	Publiczne Gimnazjum Nr 24 przy SOSzW ul. Antoniuk Fabryczny 40	24	9 351	24	12 522	32	11 338
Razem		456	6 212	456	7 205	525	6 827

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB

VI. Placówki oświatowo – wychowawcze

1. Definicja obszaru

Zadaniem placówek oświatowo – wychowawczych jest umożliwianie dzieciom i młodzieży rozwijania zainteresowań i uzdolnień oraz korzystania z różnych form wypoczynku, a także organizacji czasu wolnego poprzez uczestnictwo w stałych lub okresowych formach zajęć mających na celu przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym, organizowanie imprez, przeglądów, wystaw, festiwali itp.

W placówce wychowania pozaszkolnego są organizowane zajęcia stałe w grupach liczących co najmniej 12 wychowanków, okresowe i okazjonalne, wynikające z potrzeb środowiska lokalnego.

2. Charakterystyka obszaru

1) Dane statystyczne

a) Młodzieżowy Dom Kultury

Celem działalności MDK jest przygotowanie dzieci i młodzieży do organizowania form pożytecznego spędzania czasu wolnego, pogłębianie i rozszerzanie wiedzy wykraczającej poza obowiązujące programy, aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym, kulturalnym w czasie wolnym od zajęć szkolnych poprzez rozwijanie uzdolnień, zainteresowań oraz kształtowanie osobowości. MDK prowadzi działalność w okresie całego roku szkolnego.

W placówce funkcjonuje:

- dział artystyczny obejmujący: pracownię taneczną, plastyczną, teatralną, muzyczną,
- dział techniczny obejmujący: pracownię fotograficzną, modelarską, krawiecką, szachową i informatyczną,
- dział imprez masowych obejmujący: edukację teatralną, organizację konkursów i przeglądów, organizację imprez tanecznych, oprawę graficzną i obsługę edytorską imprez.

b) Międzyszkolny Ośrodek Sportowy

Placówka prowadzi działalność na bazie krytej pływalni przy ul. Zwycięstwa 28. Zadaniem placówki jest rozwijanie różnorodnych zainteresowań uczestników w zakresie sportu oraz umożliwianie podnoszenia sprawności fizycznej, stwarzanie możliwości uprawiania sportu pływackiego uczniom klas sportowych. Placówka organizuje masową naukę pływania w systemie szkół, a także z wolnego naboru. Podstawową jednostką organizacyjną placówki jest stała forma zajęć, tworzona dla co najmniej 12 wychowanków i ujęta w stałym, tygodniowym planie zajęć.

Do form stałych zalicza się naukę pływania szkół, klasy sportowe, szkółki pływackie, grupy korekcji wad postawy, grupy szkolenia żeglarskiego. W 2005r. w 111 formach stałych zajęć uczestniczyło 2077 uczestników.

c) Szkolne Schronisko Młodzieżowe

Zadaniem Szkolnego Schroniska Młodzieżowego jest upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży turystyki i krajoznawstwa jako aktywnej formy wypoczynku, zapewnienie uczniom oraz studentom taniego noclegu, opieki wychowawczej, prowadzenie poradnictwa i informacji krajoznawczo-turystycznej.

Szkolne Schronisko Młodzieżowe mieści się przy Al. J. Piłsudskiego 7 B. Dysponuje 6 pomieszczeniami z 47 miejscami noclegowymi.

Prawo do korzystania ze schroniska przysługuje młodzieży szkolnej i studenckiej, nauczycielom oraz członkom PTSM jak również obcokrajowcom zrzeszonym w organizacjach młodzieżowych.

Tabela OW-1. Liczba form zajęć stałych oraz liczba uczestników w placówkach oświatowo – wychowawczych w roku 2005/2006

Rodzaj zajęć	Młodzieżowy Dom Kultury				Międzyszkolny Ośrodek Sportowy				Razem liczba uczestników
	Formy stałe		Formy okresowe i okazjonalne		Formy stałe		Formy okresowe i okazjonalne		
	Liczba form	Liczba uczestników	Liczba form	Liczba Uczestników	Liczba form	Liczba uczestników	Liczba form	Liczba uczestników	
Artystyczne	64	692	1	300					992
Techniczne	30	508	1	120					628
Naukowe	0	0	0	0					0
Sportowe /klasy/					1	12			12
Nauka pływania					110	2065			2065
Razem:	94	1200	2	420	105	1575	40	600	3795

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB

2) Baza lokalowa

Młodzieżowy Dom Kultury mieści się w 6 lokalach. Budynkiem bazowym jest zajmowany lokal Spółdzielni Mieszkaniowej „Zachęta” przy ulicy Warszawskiej 79a. Ze względu na fakt, że warunki lokalowe placówki uniemożliwiają realizację zadań, niektóre zespoły pracują w 5 punktach miasta, wykorzystując lokale szkół i spółdzielni mieszkaniowych.

Międzyszkolny Ośrodek Sportowy oraz Szkolne Schronisko Młodzieżowe zajmują po jednym budynku, które są własnością Gminy.

3) Kadra

W placówkach oświatowo-wychowawczych zatrudnieni są pracownicy pedagogiczni-instruktorzy oraz pracownicy administracyjno-obsługowi. Szczegółowe dane dotyczące kwalifikacji i liczby etatów pedagogicznych przedstawiają tabele OW-2 i OW-3.

Tabela OW-2. Liczba nauczycieli w placówkach oświatowo-wychowawczych w przeliczeniu na etaty w roku 2005 według poziomu kwalifikacji

Typ placówki Rodzaj kwalifikacji	Typ zatrudnienia	Młodzieżowy Dom Kultury	Międzyszkolny Ośrodek Sportowy	Szkolne Schronisko Młodzieżowe	Razem:	%
Stopień naukowy dr lub dr hab., tytuł zawodowy mgr z przygotowaniem zawodowym	Pełnozatrud.	18	8	1	27	90,1
	Niepełnozatrud.	7,44	2	0	9,44	
Tytuł zawodowy mgr bez przyg. pedagogicznego, licencjat (inżynier) z przyg. pedagogicznym	Pełnozatrud.	1	0	0	1	2,5
	Niepełnozatrud.	0	0	0	0	
Tytuł zawodowy licencjat (inżynier) bez przyg. pedagogicznego, dyplom kolegium nauczycielskiego	Pełnozatrud.	1	0	0	1	5,2
	Niepełnozatrud.	1,17	0	0	1,17	
Pozostałe kwalifikacje	Pełnozatrud.	0	0	0	0	2,2
	Niepełnozatrud.	0,89	0	0	0,89	
Razem	Pełnozatrud.	20	8	1	29	72
	Niepełnozatrud.	9,5	2	0	11,5	28
RAZEM		29,5	10	1	40,5	100

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB (na podstawie sprawozdań statystycznych EN-3 według stanu na dzień 10 września 2005 r.)

Tabela OW-3. Wykaz etatów pedagogicznych placówek oświatowo-wychowawczych wg stopni awansu zawodowego

Typ szkoły (placówki)	OGÓŁEM	STAŻYSTA	KONTRAKTOWY	MIANOWANY	DYPLOMOWANY
MDK	29,5	0,28	3,84	13,66	11,72
MOS	10,0	0	0,5	4,67	4,83
Szkolne Schronisko Młodz.	1	0	0	1	0
Razem:	40,5	0,28	4,34	19,33	16,55

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB (na podstawie sprawozdań statystycznych EN-3 według stanu na dzień 10 września 2005 r.)

Z powyższego zestawienia wynika, że w placówkach oświatowo-wychowawczych kadra pedagogiczna posiada wysoki poziom awansu zawodowego. 40,1% nauczycieli posiada najwyższy poziom awansu – stopień nauczyciela dyplomowanego, 47 % stanowią nauczyciele mianowani.

Zatrudnieni w placówkach oświatowych pracownicy administracji i obsługi stanowią łącznie 34,3 etatu.

4) Stopień zaspokojenia potrzeb

Istniejąca sieć placówek oświatowo-wychowawczych zaspakaja potrzeby środowiska. Oferowana jest szeroka gama zajęć pozalekcyjnych.

5) Finanse

Placówki oświatowo-wychowawcze prowadzone przez Miasto Białystok funkcjonują głównie jako jednostki budżetowe, które otrzymują środki finansowe, określone corocznie planami finansowymi, z budżetu miasta. Posiadają również rachunek dochodów własnych, na których gromadzą środki finansowe pozyskiwane spoza budżetu. Przede wszystkim są to wpływy wynikające z prowadzonej przez nich działalności. Dodatkowe środki finansowe na organizację imprez pozyskują z Ministerstwa Edukacji i Sportu. Wyjątkiem spośród tych placówek jest MOS (pływalnia), który funkcjonuje jako zakład budżetowy i otrzymuje dotację określoną przez gminę Białystok w corocznym planie finansowym na prowadzenie działalności.

Tabela OW-4. Wydatki na prowadzenie i dotowanie placówek oświatowo-wychowawczych w latach 2003 – 2005

Lp.	Rodzaj wydatków	2003 r.	2004 r.	2005 r.
1.	Placówki oświatowo-wychowawcze wydatki bieżące	1 688 762	1 793 767	1 972 784
2.	Dotacje dla MOS	1 050 000	1 111 490	1 020 000
3.	Ogółem wydatki bieżące (poz.1+2)	2 738 762	2 905 257	2 992 784
4.	Placówki oświatowo-wychowawcze – wydatki ogółem (łącznie z zakupami inwestycyjnymi i inwestycjami)	2 738 762	2 905 257	2 992 784
5.	Wydatki na oświatę, wychowanie i edukacyjną opiekę wychowawczą - ogółem	273 611 368	286 539 860	308 303 572
6.	% (poz.4/poz.5)	1,0	1,01	0,97
7.	Wydatki budżetu Miasta - ogółem	515 822 306	616 024 954	674 477 470
8.	% (poz.4/poz.7)	0,53	0,47	0,44

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu miasta

Jak wynika z przedstawionej tabeli, wydatki placówek w kwocie ok. 3 mln zł stanowią około 1% wydatków na oświatę i wychowanie oraz na edukacyjną opiekę wychowawczą i w stosunku do lat poprzednich utrzymują się na tym samym poziomie. Niewielki wzrost wydatków na przełomie lat wynika przede wszystkim z podwyżek wynagrodzeń oraz wzrostu opłat za media.

VII. Samorządowe Ognisko Baletowe

1. Definicja obszaru

Placówka przygotowuje dzieci i młodzież do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym poprzez rozwijanie zdolności baletowych.

Organizację zajęć w Ognisku Baletowym (podział na grupy, wymiar godzin zajęć lekcyjnych), odbywa się w oparciu o program opracowany przez Centrum Edukacji Artystycznej, działające przy ministerstwie ds. kultury.

2. Charakterystyka obszaru

1) Dane statystyczne

W roku szkolnym 2005/2006 w Samorządowym Ognisku Baletowym prowadzonym przez Miasto zapewniono miejsca 278 wychowankom. W placówce tej działa 14 grup baletowych w tym: 8 w Dziale Dziecięcym obejmującym tańce ludowe, gry i zabawy ruchowe, umuzykalnienie oraz 6 grup w Dziale Młodzieżowym, obejmującym taniec ludowy i charakterystyczny (blok tańców narodowych i współczesnych), technikę taneczną i rytmikę.

Poniżej przedstawiono analizę dotyczącą liczby uczniów w ciągu trzech lat szkolnych.

Tabela S-1. Liczba uczniów w Samorządowym Ognisku Baletowym w latach szkolnych 2003-2005

Placówka	Liczba uczniów w roku szkolnym		
	2003/2004	2004/2005	2005/2006
Samorządowe Ognisko Baletowe	283	291	278

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB. (wg sprawozdania S-16 tj. stan na dzień 31.10.05).

Analizując liczbę dzieci i młodzieży uczęszczających na zajęcia do Samorządowego Ogniska Baletowego należy stwierdzić, że liczba uczestników utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

2) Baza lokalowa

Samorządowe Ognisko Baletowe mieści się przy ul. Podleśnej 2, zostało wyodrębnione z Zespołu Kształcenia Artystycznego im. Ignacego Paderewskiego w Białymstoku i przejęte z dniem 1 stycznia 1999 r. do prowadzenia przez Miasto Białystok.

3) Kadra

W Samorządowym Ognisku Baletowym zatrudnia się nauczycieli posiadających kwalifikacje zawodowe oraz przygotowanie pedagogiczne.

Tabela S-2. Wykaz etatów pedagogicznych Samorządowego Ogniska Baletowego wg stopni awansu zawodowego

Placówka	OGÓLEM	STAŻYSTA	KONTRAKTOWY	MIANOWANY	DYPLOMOWANY
Samorządowe Ognisko Baletowe	6,78	1	1,44	4,34	0

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB (na podstawie sprawozdań statystycznych EN-3 z 10 września 2005 r.)

Pracownicy administracyjno-obslugowi stanowią 3,5 etatu.

4) Stopień zaspokojenia potrzeb

W chwili obecnej oferta Samorządowego Ogniska Baletowego jest wystarczająca i odpowiada zapotrzebowaniu na ten typ zajęć.

VIII. Poradnie psychologiczno-pedagogiczne

1. Definicja obszaru

Poradnie psychologiczno-pedagogiczne oraz inne publiczne poradnie specjalistyczne, udzielają dzieciom i młodzieży, rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym logopedycznej oraz pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu. Do zadań poradni należy w szczególności:

- 1) wspomaganie wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży, aktywności uczenia się, nabywania i rozwijania umiejętności negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów oraz innych umiejętności z zakresu komunikacji społecznej,
- 2) profilaktyka uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży oraz udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom z grup ryzyka,
- 3) terapia zaburzeń rozwojowych i zachowań dysfunkcyjnych,
- 4) wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny,
- 5) pomoc uczniom w dokonywaniu wyboru kierunku kształcenia, zawodu i planowaniu kariery zawodowej,
- 6) pomoc rodzicom i nauczycielom w diagnozowaniu i rozwijaniu potencjalnych możliwości oraz mocnych stron uczniów.

Poradnie swoje zadania realizują poprzez:

- diagnozę,
- konsultacje,
- wydawanie opinii,
- organizację pracy zespołów orzekających i wydawanie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego, nauczania indywidualnego i zajęć rewalidacyjno - wychowawczych,
- terapię,
- psychoedukację,
- rehabilitację,
- doradztwo,
- mediacje,
- interwencje w środowisku ucznia,
- działalność profilaktyczną.

Poradnia wydaje opinie w sprawach:

- 1) wcześniejszego przyjęcia dziecka do szkoły podstawowej lub odroczenia spełniania obowiązku szkolnego,
- 2) pozostawienia ucznia klasy I-III szkoły podstawowej na drugi rok w tej samej klasie,
- 3) objęcia ucznia nauką w klasie terapeutycznej,
- 4) dostosowania wymagań i warunków edukacyjnych w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się,
- 5) zwolnienia ucznia z wadą słuchu z nauki drugiego języka obcego,
- 6) udzielenia zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki,
- 7) przyjęcia ucznia gimnazjum do oddziału przysposabiającego do pracy,
- 8) wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.

Poradnie specjalistyczne prowadzą działalność ukierunkowaną na specyficzny, jednorodny charakter problemów, z uwzględnieniem potrzeb środowiska. Działalność poradni specjalistycznych może być w szczególności ukierunkowana na:

- 1) wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny,
- 2) wczesną interwencję i wspomaganie rozwoju dziecka od 0 do 6 roku życia,
- 3) udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej lub z dysfunkcjami rozwojowymi oraz ich rodzicom,
- 4) udzielanie pomocy młodzieży w rozwiązywaniu problemów okresu dojrzewania,

- 5) udzielanie pomocy uczniom w dokonywaniu wyboru kierunku kształcenia, zawodu i planowaniu kariery zawodowej,
- 6) udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży z wybitnymi uzdolnieniami,
- 7) profilaktykę problemową, w tym profilaktykę uzależnień dzieci i młodzieży.

Poradnie wydają orzeczenia i opinie dla uczniów szkół położonych na ich terenie działania oraz dla dzieci nie uczęszczających do szkoły według miejsca zamieszkania. Teren działania poradni określa Rada Miejska Białegostoku.

Korzystanie z pomocy udzielanej przez poradnie jest dobrowolne i nieodpłatne. Poradnia udziela pomocy uczniom, ich rodzicom i nauczycielom szkół i placówek mających siedziby w rejonie działania poradni. Poradnie wydają opinie i orzeczenia na wniosek rodziców ucznia (dziecka) lub na wniosek ucznia pełnoletniego.

Tabela P-1. Liczba orzeczeń wydanych w poradniach psychologiczno – pedagogicznych w roku szkolnym 2004/2005

Rodzaj wydanego orzeczenia dla dzieci														
Nazwa placówki	niełyszących i słabo słyszących	niewidomych i słabo widzących	z niepełnosprawnością ruchową	z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym	z autyzmem	z więcej niż jedną niepełnosprawnością	zagrożonych niedostosowaniem społecznym	niedostosowanych społecznie	z zaburzeniami zachowania	zagrożonych uzależnieniem	o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych	o potrzebie indywidualnego nauczania	inne
PPP Nr 1	30	21	13	17	19	7	2	3	1	16	0	7	100	0
PPP Nr 2	23	13	32	33	28	11	34	0	0	69	0	7	125	40

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej.

2. Charakterystyka obszaru

1) Dane statystyczne

Na terenie Miasta Białegostoku funkcjonują trzy poradnie psychologiczno-pedagogiczne:

1. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Nr 1,
2. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Nr 2,
3. Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna dla Dzieci i Młodzieży z Zaburzeniami Emocjonalnymi.

Do 2004 roku funkcjonowała ponadto Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 3, która w większości obsługiwała powiat ziemski. W związku z przejęciem przez Powiat Białostocki do prowadzenia zadań PPP Nr 3, Rada Miejska Białegostoku podjęła w dniu 29 grudnia 2003 r. uchwałę w sprawie likwidacji tej poradni. W związku z tym faktem, zadania statutowe realizowane przez zlikwidowaną poradnię przejęła Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 1 w Białymstoku.

Tabela P-2. Działalność diagnostyczna poradni psychologiczno-pedagogicznych w Białymstoku

Liczba badań	Ogółem	dzieci w wieku do 3. roku życia	dzieci w wieku przedszkolnym	uczniowie szkół podstawowych	uczniowie gimnazjum	uczniowie szkół ponadpodst/ponadgim.	młodzież nie ucząca się i niepracująca
psychologicznych	4967	10	662	1703	1771	819	2
pedagogicznych	4517	10	535	1650	1724	596	2
logopedycznych	1864	17	1527	240	50	27	3
lekarskich	305	2	68	91	90	54	0
RAZEM	11635	39	2792	3684	3635	1496	7

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB.

W roku 2004/2005 poradnie udzieliły 11653 różnego rodzaju porad. Najwięcej przeprowadzono badań psychologicznych – 4967 oraz pedagogicznych – 4517. Największą grupę korzystających stanowili uczniowie szkół podstawowych 3684 oraz uczniowie gimnazjum 3635.

Tabela P-3. Formy pomocy udzielonej nauczycielom, rodzicom i wychowawcom

Formy pracy		Ogółem	pedagodzy i psych. szkol.	nauczyciele (w tym wych. klas)	rodzice	wychowawcy placówek	inni
Treningi (liczba osób)	1	5	0	0	5	0	0
Warsztaty (liczba osób)	2	433	0	250	90	49	44
Terapie rodzin (liczba rodzin)	3	99	0	0	91	0	8
Udział w radach pedagogicznych (liczba spotkań)	4	20	0	20	0	0	0
Prelekcje, wykłady (liczba spotkań)	5	113	0	23	86	0	4
Inne (liczba osób)	6	2407	547	803	981	10	66

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB.

2) Baza lokalowa

Poradnie psychologiczno-pedagogiczne mieszczą się w 3 budynkach, które są własnością Gminy. Na remonty budynków wydatkowano z budżetu Gminy w latach 2003 – 2004 17 350 zł. Środki własne w latach 2003-2004 stanowiły 7 829 zł, natomiast w roku 2005 – 1 586 zł.

3) Kadra

Tabela P-4. Liczba nauczycieli w poradniach psychologiczno - pedagogicznych w przeliczeniu na etaty w roku 2005 według poziomu kwalifikacji

Typ placówki Rodzaj kwalifikacji	Typ zatrudnienia	Poradnia PPP Nr 1	Poradnia PPP Nr 2	Specjalistyczna P P-P dla Dzieci i Młodzieży z Zaburz. Emoc.	Razem	%
Stopień naukowy dr lub dr hab., tytuł zawodowy mgr z przygotowaniem zawodowym	Pełnozatrud.	35	32	9	74	93,7
	Niepełnozatrud.	0	3	2	5	
Tytuł zawodowy mgr bez przyg. pedagogicznego, licencjat (inżynier) z przyg. pedagogicznym	Pełnozatrud.	0	0	0	0	0
	Niepełnozatrud.	0	0	0	0	
Tytuł zawodowy licencjat (inżynier) bez przyg. pedagogicznego, dyplom kolegium nauczycielskiego	Pełnozatrud.	0	0	0	0	0
	Niepełnozatrud.	0	0	0	0	
Pozostałe kwalifikacje	Pełnozatrud.	0	0	0	0	0
	Niepełnozatrud.	0	0	0	0	
Razem	Pełnozatrud.	35	32	7	74	6,3
	Niepełnozatrud.	0	3	2	5	
Razem:		35	35	9	79	100

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB (na podstawie sprawozdań statystycznych EN-3 według stanu na dzień 10 września 2005 r.)

W poradniach zatrudnieni są pracownicy pedagogiczni na 79 etatach. Najwięcej z nich to pracownicy dyplomowani - 41 osób, co stanowi 51,9 % ogółu zatrudnionych w poradniach. Pracownicy administracyjno - obsługowi zatrudnieni są na 23,12 etatu.

Tabela P-5. Wykaz etatów pedagogicznych wg stopni awansu zawodowego

Poradnia	OGÓŁEM	STAŻYSTA	KONTRAKTOWY	MIANOWANY	DYPLOMOWANY
PPP Nr 1	35	0	11	7	17
PPP Nr 2	35	0,5	1,5	13	20
PPP dla Dz. i Mł. z Zab.Emocjonal.	9	0,5	1,5	3	4
Razem:	79	1	14	23	41

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB (na podstawie sprawozdań statystycznych EN-3 według stanu na dzień 10 września 2005 r.)

4) Finanse

Poradnie psychologiczno-pedagogiczne prowadzone są przez Miasto Białystok jako jednostki budżetowe, które otrzymują środki finansowe określone corocznie planem finansowym bezpośrednio z budżetu powiatu. Bieżącą swoją działalność wspomagają niewielkimi środkami pozabudżetowymi, gromadzonymi na kontach dochodów własnych.

Tabela P-6. Koszty utrzymania placówek pracy pozaszkolnej

Lp.	Nazwa placówki	Koszt utrzymania w 2003 roku	Koszt utrzymania w 2004 roku	Koszt utrzymania w 2005 roku
1	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 1 ul. Piotrkowska 2	1 091 316	1 553 155	1 638 865
2	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 2 ul. Mazowiecka 35	1 058 550	1 423 386	1 550 152
3	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 3 ul. Piotrkowska 2	656 364	53 500	0
4	Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna ul. Mickiewicza 31/2	387 553	412 577	471 685
	Razem	3 193 783	3 442 618	3 660 702

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu miasta

Tabela P-7. Wydatki na funkcjonowanie poradni psychologiczno-pedagogicznych w latach 2003 – 2005

Lp.	Rodzaj wydatków	2003 r.	2004 r.	2005 r.
1.	Opieka Psychologiczna – wydatki bieżące	3 193 784	3 442 618	3 660 702
2.	Opieka psychologiczna – wydatki ogółem (łącznie z zakupami inwestycyjnymi i inwestycjami)	3 329 527	3 442 618	3 690 702
3.	Wydatki na oświatę, wychowanie i edukacyjną opiekę wychowawczą - ogółem	273 611 368	286 539 860	308 303 572
4.	% (poz.2/poz.3)	1,22	1,20	1,20
5.	Wydatki budżetu Miasta - ogółem	515 822 306	616 024 954	674 477 470
6.	% (poz.2/poz.5)	0,65	0,56	0,55

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu miasta

Powyższa tabela przedstawia wydatki poniesione w latach 2003-2005 na prowadzenie poradni w gminie Białystok. Wynika z powyższego, że środki finansowe przewidziane w budżecie na utrzymanie poradni psychologiczno-pedagogicznych w 2003 r. w wysokości 3 329 527 zł stanowią 1,22 % wszystkich wydatków przewidzianych na oświatę, w 2004 r. kwota 3 442 618 zł stanowiąca 1,20% oraz w 2005 r. kwota 3 690 702 zł stanowiąca również 1,20% wszystkich wydatków.

IX. Doradztwo metodyczne nauczycieli

1. Funkcjonowanie doradztwa

Aktami prawnymi stanowiącymi podstawę do wszelkich działań w zakresie doradztwa metodycznego są:

- *rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, form doskonalenia zawodowego dofinansowywanych ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania tych środków (Dz. U. Nr 46, poz. 430),*
- *rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 23 kwietnia 2003 r. w sprawie warunków i trybu tworzenia, przekształcania i likwidowania oraz organizacji i sposobu działania placówek doskonalenia nauczycieli, w tym zakresu ich działalności obowiązkowej oraz zadań doradców metodycznych, warunków i trybu powierzenia nauczycielom zadań doradcy metodycznego (Dz. U. Nr 84, poz. 779).*

W myśl zapisu § 20 ust. 1 *rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 23 kwietnia 2003 r. w sprawie warunków i trybu tworzenia, przekształcania i likwidowania oraz organizacji i sposobu działania placówek doskonalenia nauczycieli, w tym zakresu ich działalności obowiązkowej oraz zadań doradców metodycznych, warunków i trybu powierzenia nauczycielom zadań doradcy metodycznego* - zadania z zakresu doskonalenia nauczycieli mogą realizować doradcy metodyczni, zatrudnieni w publicznych szkołach i placówkach.

Zgodnie z § 20 ust. 2 wyżej cytowanego rozporządzenia, do zadań doradcy należy w szczególności wspomaganie nauczycieli oraz rad pedagogicznych w:

- planowaniu, organizowaniu i badaniu efektów procesu dydaktyczno-wychowawczego,
- doborze i adaptacji lub tworzeniu programów nauczania i materiałów dydaktycznych,
- rozwijaniu umiejętności metodycznych,
- podejmowaniu działań innowacyjnych.

Ponadto doradca metodyczny, we współpracy z placówkami doskonalenia, bibliotekami pedagogicznymi i szkołami oraz właściwym kuratorem oświaty, planuje działanie stosownie do zgłoszonych potrzeb.

Na podstawie § 20 ust. 5 rozporządzenia z dnia 23 kwietnia 2003 r., zadania doradcy metodycznego powierza organ prowadzący publiczną szkołę lub placówkę w uzgodnieniu z dyrektorem szkoły lub placówki, w której nauczyciel jest zatrudniony, po uzyskaniu pozytywnej opinii dyrektora wojewódzkiej placówki doskonalenia nauczycieli. Natomiast w przypadku utworzenia przez gminę lub powiat placówki doskonalenia, zadania dyrektora wojewódzkiej placówki doskonalenia, wykonuje dyrektor utworzonej placówki doskonalenia.

Zadania doradcy metodycznego mogą być wykonywane przez nauczyciela:

- w ramach stosunku pracy w publicznej szkole lub placówce, w której nauczyciel jest zatrudniony, z jednoczesnym obniżeniem wysokości obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych,
- w ramach dodatkowej umowy o pracę w publicznej placówce doskonalenia.

Zadania doradcy metodycznego powierza się na okres trzech lat, z możliwością jego przedłużenia. Powierzając zadania organ prowadzący publiczną szkołę lub placówkę określa

szczegółowy zakres zadań i obszar działania doradcy metodycznego oraz warunki wykonywania zadań.

Środki finansowe na doskonalenie i doksztalcanie zawodowe nauczycieli, w tym organizację systemu doradztwa zawodowego zagwarantowane są w budżecie organu prowadzącego w ramach 1% odpisu od wynagrodzeń osobowych nauczycieli, zgodnie z art. 70a ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karty Nauczyciela (Dz. U. z 2003 r. Nr 118, poz. 1112 ze zm.).

2. Organizacja doradztwa metodycznego

W celu udoskonalenia rozwiązań prawno-organizacyjnych doradztwa metodycznego Miasta Białegostoku z dniem 1 kwietnia 2004 r. powołano publiczną placówkę doskonalenia nauczycieli o nazwie *Miejski Ośrodek Doradztwa Metodycznego* (uchwała Nr XXII/200/04 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 29 marca 2004 r. w sprawie założenia Miejskiego Ośrodka Doradztwa Metodycznego z siedzibą w Białymstoku, ul. Poleska 27).

Celem Ośrodka jest doskonalenie zawodowe nauczycieli przedszkoli, szkół i placówek oświatowych, prowadzonych przez Miasto Białystok oraz oświatowej kadry kierowniczej. Ośrodek obejmuje zasięgiem działania teren Miasta Białegostoku, a po podpisaniu stosownych porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, również teren tych jednostek. W dniach 29 października 2004 r. i 22 grudnia 2005 r. zawarto porozumienia pomiędzy Miastem Białystok, reprezentowanym przez Prezydenta Miasta Białegostoku a Powiatem Białostockim, reprezentowanym przez Zarząd Powiatu w sprawie objęcia doradztwem metodycznym nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Powiat Białostocki. Przedmiotem porozumień było powierzenie realizacji zadań w okresie od dnia 1 września 2004 r. do dnia 31 grudnia 2005 r., związanych z objęciem doradztwem metodycznym nauczycieli Powiatu Białostockiego.

W wyniku zawarcia porozumień pozyskano środki finansowe w wysokości:

- 9 200 zł za okres od 1.IX.2004 r. do 31.XII.2004 r.,
- 20 650 zł za 2005 r.

Środki te zostały przeznaczone na doposażenie pracowni komputerowej.

Ogółem koszt utrzymania Miejskiego Ośrodka Doradztwa Metodycznego w Białymstoku wyniósł:

- za 2004 r. (1.IV.2004 – 31.XII.2004) – 147 669 zł,
- za 2005 r. – 335 465 zł.

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Doradztwa Metodycznego w Białymstoku rokrocznie na przełomie sierpnia i września dokonuje wstępnej diagnozy potrzeb nauczycieli oraz dyrektorów szkół i placówek oświatowych w zakresie tematyki i form organizowanych przez doradców.

Z dniem 1 września 2005 r. dwóch nauczycieli złożyło rezygnację z funkcji doradcy metodycznego. Na dzień 30 września 2005 r. funkcję doradcy metodycznego pełniło 25 nauczycieli szkół i placówek oświatowych Miasta Białegostoku. Doradcy wykonują zadania na rzecz nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych Miasta Białegostoku. Zadania doradcy realizowane są w ramach stosunku pracy w szkole lub placówce, w której nauczyciel – doradca jest zatrudniony, z prawem do obniżenia wysokości obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych o 2/3 tego wymiaru oraz dodatkiem funkcyjnym w wysokości określonej przez Radę Miejską Białegostoku *w regulaminie wynagradzania nauczycieli określającym wysokość i szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatku motywacyjnego, funkcyjnego i za warunki pracy oraz niektórych składników wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach*

oświatowych prowadzonych przez Miasto Białystok (uchwała Nr XXXVI/422/2005 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 28 lutego 2005 r.).

Zadania doradcy metodycznego w zakresie doradztwa metodycznego obejmują realizację:

- obniżonego pensum godzin dydaktycznych w macierzystej placówce,
- konsultacji indywidualnych dla nauczycieli w wymiarze 4,5 godz. zegarowych tygodniowo,
- doradztwa przywarsztatowego uwzględniającego potrzeby nauczycieli i dyrektorów m. Białegostoku w wymiarze czterech godzin zegarowych w tygodniu, realizowane poprzez zespoły samokształceniowe i warsztaty metodyczne,
- cotygodniowych konsultacji z zespołem doradców w wymiarze 1,5 godz.,
- prac w zespole problemowo - metodycznym kierowanym przez konsultanta,
- lekcji otwartych – co najmniej 3 w roku szkolnym.

Oprócz wykonywania pracy w ramach czasu rejestrowanego do zadań doradcy należy:

- organizowanie innych form doskonalenia wspomagających pracę dydaktyczną - wychowawczą, zgodnie z oczekiwaniami nauczycieli i dyrektorów szkół,
- współpraca z wydawnictwami oświatowymi, uczelniami wyższymi, instytucjami realizującymi zadania z zakresu oświaty,
- diagnozowanie potrzeb szkoleniowych nauczycieli,
- sporządzanie rocznych planów pracy zgodnie z przyjętym terminarzem, przygotowywanie analiz oraz dorocznych sprawozdań z realizacji zadań i przedkładanie ich dyrektorowi ośrodka doskonalenia nauczycieli,
- udzielanie pomocy w planowaniu, organizowaniu i badaniu efektów kształcenia,
- prowadzenie działalności innowacyjnej i inspirowanie nauczycieli do twórczej aktywności zawodowej,
- organizowanie współpracy i wymiany doświadczeń między nauczycielami i szkołami,
- udzielanie pomocy nauczycielom z niewielkim stażem,
- opracowywanie i rozpowszechnianie materiałów dydaktycznych i publikacji,
- wykonywanie zadań zleconych przez organ prowadzący, kuratorium oświaty, dyrektora ośrodka.

Strukturę doradztwa metodycznego Miasta Białegostoku na rok szkolny 2005/2006 przedstawia tabela DM-1.

Tabela DM-1. Struktura doradztwa metodycznego na rok szkolny 2005/2006

Lp.	Przedmiot / specjalność	Liczba nauczycieli – doradców metodycznych
1.	wychowanie przedszkole - PS	2
2.	kształcenie zintegrowane - SP	2
3.	j. polski - SP i PG, szkoły ponadgimnazjalne	2
4.	języki obce nowożytne – wszystkie placówki	1
5.	język angielski – wszystkie placówki	1
6.	matematyka - SP i PG, szkoły ponadgimnazjalne	2
7.	fizyka – PG, szkoły ponadgimnazjalne	1

Lp.	Przedmiot / specjalność	Liczba nauczycieli – doradców metodycznych
8.	chemia – PG, szkoły ponadgimnazjalne	1
9.	historia, wos – wszystkie placówki	1
10.	biologia, ochrona środowiska – PG, szkoły ponadgimnazjalne	1
11.	geografia - PG, szkoły ponadgimnazjalne	1
12.	wychowanie fizyczne, przysposobienie obronne – wszystkie placówki	1
13.	religia katolicka	2
14.	religia prawosławna – wszystkie placówki	1
15.	przedmioty zawodowe – szkolnictwo zawodowe	1
16.	przedmioty artystyczne, świetlica i zajęcia pozalekcyjne	1
17.	profilaktyka i wychowanie oraz wychowanie do życia w rodzinie – wszystkie placówki	1
18.	szkolnictwo specjalne	1
19.	technika i technologie informacyjne - wszystkie placówki	1
20.	logopedia, emisja i higiena głosu – wszystkie placówki	1
Ogólna liczba doradców metodycznych:		25

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB

Średnio na jednego doradcę metodycznego w roku szkolnym 2005/2006 przypada ok. 212 etatów nauczycieli.

3. Finanse

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w budżecie oświaty wydzielono środki na doszkadzanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli. Ustalono zostały priorytetowe kierunki kształcenia w zakresie języków zachodnioeuropejskich, kursów komputerowych dla nauczycieli informatyki (pracownie internetowe MENiS) oraz kursów z oligofrenopedagogiki. W ramach budżetu Miasta Białegostoku finansowane jest także doradztwo metodyczne obejmujące między innymi szkolenie rad pedagogicznych, seminaria i konferencje szkoleniowe, kursy.

Tabela DM-2. Wydatki na kształcenie i doskonalenie nauczycieli

Lp.	Rodzaj wydatków	2003 r.	2004 r.	2005 r.
1.	Wynagrodzenia z pochodnymi doradców metodycznych zatrudnionych w szkołach	864 060	659 526	639 567
2.	Wynagrodzenia z pochodnymi doradców metodycznych zatrudnionych w przedszkolach samorządowych	46 655	56 705	73 403
3.	Wynagrodzenia z pochodnymi doradców metodycznych – razem (poz.1+2)	910 715	716 231	712 970
4.	Wydatki bieżące w szkołach (opłaty za kursy komputerowe, kursy z zakresu zarządzania oświatą, środki na szkolenie rad pedagogicznych, przygotowanie materiałów szkoleniowych, organizację szkoleń, seminariów i konferencji, opłaty za czesne pobierane w szkołach wyższych)	322 099	570 470	591 494
5.	Wydatki bieżące w przedszkolach samorządowych i Międzyszkolnym Ośrodku Sportowym (opłaty za kursy komputerowe, kursy z zakresu zarządzania oświatą, środki na szkolenie rad pedagogicznych, przygotowanie materiałów szkoleniowych, organizację szkoleń, seminariów i konferencji, opłaty za czesne pobierane w szkołach wyższych)	50 361	57 308	101 790
6.	Wydatki bieżące razem (poz.4+5)	372 460	627 778	693 284
7.	Razem wydatki (poz.3+6)	1 283 175	1 344 009	1 406 254
8.	Ogółem wydatki – łącznie z zakupami inwestycyjnymi	1 296 306	1 344 009	1 406 254
9.	Wydatki na oświatę, wychowanie i edukacyjną opiekę wychowawczą - ogółem	273 611 368	286 539 860	308 303 572
10.	% (poz.8/9)	0,48	0,47	0,46
11.	Wydatki budżetu Miasta - ogółem	515 822 306	616 024 954	674 477 470
12.	% (poz.8/11)	0,25	0,22	0,21

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu miasta

Wydatki na prowadzenie kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli w 2003 roku stanowiły 0,48 % wydatków na edukację, a w 2004 stanowiły 0,47% . Wydatki za 2005 rok wynosiły 1 406 254 zł, co stanowi 0,46% budżetu oświaty, w tym wynagrodzenia wraz z pochodnym doradców metodycznych 712 970 zł, zaś wydatki na różne formy doskonalenia nauczycieli 693 284 zł.

X. Zajęcia pozalekcyjne w szkołach i placówkach oświatowych

W szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach i szkołach zawodowych prowadzone były zajęcia pozalekcyjne z młodzieżą. Na ten cel w 2003 roku przeznaczono środki finansowe w wysokości **700 000 zł**, w tym:

- wynagrodzenia i pochodne – 390 000 zł,
- zakup usług pozostałych (umowy zlecenia) - 310 000 zł.

W 2004 roku na realizację zajęć pozalekcyjnych przeznaczono kwotę w wysokości 720 000 zł, w tym między innymi:

- wynagrodzenia i pochodne – 664 463 zł,
- zakup usług pozostałych (umowy zlecenia) – 24 709 zł,
- zakup materiałów szkoleniowych oraz prenumerata czasopism związanych z profilaktyką - 20 060 zł.

W 2004 roku nastąpił wzrost środków finansowych przeznaczonych na realizację zajęć pozalekcyjnych o 3 % w stosunku do 2003 roku.

W 2005 roku na realizację zajęć pozalekcyjnych przeznaczono kwotę w wysokości 742 696 zł, w tym między innymi:

- wynagrodzenia i pochodne – 574 122 zł,
- zakup materiałów szkoleniowych oraz prenumerata tygodnika „Droga” i miesięcznika „Wychowawca” na potrzeby placówek oświatowych – 71 076 zł,
- umowy zlecenia z tytułu prowadzenia i koordynacji pozaszkolnych spotkań w ramach projektu „My w projekcie naszego miasta” - 4 400 zł,
- zakup pomocy naukowych do prowadzenia zajęć i książek – 67 142 zł,
- zakup usług pozostałych – 25 393 zł (w tym realizacja programu profilaktycznego „NOE”, „Drops”, „Kiszone ogórki”, konsekwencje używania alkoholu, spektakl profilaktyczny teatru „Kurtyna” i wiele innych),
- podróże służbowe zagraniczne – 563 zł.

Wyżej wymienione kwoty uwzględniają granty przyznane 8 placówkom z tytułu konkursu na innowacyjne zajęcia pozalekcyjne w ramach VI Białostockiego Forum Szkół.

Kwota grantu wynosiła 2 500 zł dla każdej z placówek.

XI. Pomoc materialna o charakterze socjalnym.

Obowiązująca od 1 stycznia 2005 roku ustawa z dnia 16 grudnia 2004 roku o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o podatku dochodowym od osób fizycznych wprowadziła do ustawy o systemie oświaty „Rozdział 8a” dotyczący pomocy materialnej dla uczniów.

Pomoc materialna ma na celu zmniejszenie różnic w dostępie do edukacji, umożliwienie pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Białegostoku realizowana była w 2005 roku w postaci stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego.

Stypendia szkolne przyznane zostały w formach: całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą oraz pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym.

Zasiłki szkolne przyznane zostały w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym.

W okresie 01.01.2005 r. do 30.06.2005 r. stypendium szkolne zostało przyznane 2866 uczniom zamieszkałym na terenie Miasta Białegostoku. Najniższa miesięczna kwota stypendium szkolnego wynosiła 45 zł, natomiast najwyższa 91 zł. W analizowanym okresie przyznane zostały cztery zasiłki szkolne w kwocie 250 każdy.

Stypendium szkolne przyznane na rok szkolny 2005/2006 na okres 01.09.2005 r. do 31.12.2005 r. przyznane zostało 3721 uczniom zamieszkałym na terenie Miasta Białegostoku. Najniższa miesięczna kwota stypendium wynosiła 45 zł, a najwyższa 112 zł. W analizowanym okresie przyznano 31 zasiłków szkolnych w kwocie 250 zł każdy.

Na realizację pomocy materialnej o charakterze socjalnym w 2005 roku wydatkowano ogółem kwotę 2 284 273 zł, w tym:

- stypendia szkolne 2 275 991 zł,
- zasiłki szkolne 8 246 zł.

XII. Stypendia za wyniki w nauce

Kapituła powołana w celu wyłonienia uczniów szczególnie uzdolnionych ze szkół funkcjonujących na terenie Miasta Białostok, na rok szkolny 2005/2006, za wybitne osiągnięcia w nauce przyznała 29 osobom Stypendia Miasta Białegostoku. Z tego dwoje, to uczniowie szkół podstawowych, czworo uczniów gimnazjów, dziewiętnastu uczniów ze szkół ponadgimnazjalnych oraz czworo studentów pierwszego roku studiów. Kwota stypendium wynosi 200 złotych miesięcznie i jest wypłacana przez 10 miesięcy.

XIII. Szacunkowy skutek finansowy przejścia na emerytury w latach 2006-2007

W roku 2007 przestaną obowiązywać przepisy art.88 ust.1,1 b i 2a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela - Dz. U. z 2003 roku nr 118 poz. 1112, z późniejszymi zmianami, które pozwalają nauczycielom przejść na emeryturę po przepracowaniu 30 lat, w tym 20 lat w szczególnych warunkach tj. „pracy przy tablicy”. Z wstępnych danych przedstawionych przez placówki wynika, że na emeryturę w 2006 roku odejdzie 275 nauczycieli, a w roku 2007 - 335 pracowników pedagogicznych. Szacunkowy koszt odpraw wynosi 2 189 949 zł w roku 2006 i 2 776 717 zł w roku 2007. Ponadto planuje się przejście na emeryturę 76 pracowników administracji i obsługi w roku 2006 i 41 pracowników w roku 2007.

Tabela FE-1. Szacunkowy skutek finansowy przejścia na emeryturę nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi

Lp.	Wyszczególnienie	2006 rok				2007 rok			
		Nauczyciele		Pracownicy administracji i obsługi		Nauczyciele		Pracownicy administracji i obsługi	
		Liczba	Wysokość odpraw	Liczba	Wysokość odpraw	Liczba	Wysokość odpraw	Liczba	Wysokość odpraw
1.	Przedszkola	35	224 755	24	151 043	25	194 400	9	60 961
2.	Szkoły Podstawowe	74	582 033	19	125 896	84	707 038	14	123 160
3.	Gimnazja	45	406 674	10	47 413	57	482 567	4	28 311
4.	Licea Ogólnokształcące	34	272 179	7	64 228	51	426 549	1	14 769
5.	Szkoły Zawodowe	62	507 663	16	164 315	99	819 962	11	95 479
6.	Zespoły Szkół Specjalnych	17	131 818	0	0	16	123 887	2	11 392
7.	Poradnie	3	22 233	0	0	2	15 844	0	0
8.	Pozostałe placówki	5	42 594	0	0	1	6 470	0	0
9.	OGÓLEM	275	2 189 949	76	552 895	335	2 776 717	41	334 062

Opracowanie własne Wydziału Edukacji i Sportu UMB – wg danych złożonych przez dyrektorów szkół w październiku 2005 r.

XIV. Informacja o środkach pomocowych ze źródeł zewnętrznych (w tym z funduszy Unii Europejskiej) pozyskanych w 2005 roku przez szkoły

W 2005 roku szkoły aktywnie zaangażowały się w działania na rzecz pozyskania środków pomocowych z funduszy Unii Europejskiej.

Najlepsze efekty swych działań odnotowały szkoły zawodowe uczestniczące w projekcie Phare – Spójność Społeczna i Gospodarcza „Wsparcie na modernizację oferty edukacyjnej”. W konkursie w ramach linii budżetowej Phare 2002 spośród 10 uczestniczących placówek, zakwalifikowały się do dofinansowania projekty trzech szkół:

- Zespół Szkół Handlowo – Ekonomicznych w Białymstoku,
- Zespół Szkół Metalowo – Drzewnych w Białymstoku,
- Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 w Białymstoku.

Szkoły te pomyślnie przeszły procedury projektowe i rozliczyły się z otrzymanych w 2005 roku dotacji.

We wrześniu 2005 roku zaistniała możliwość uczestnictwa w podobnym projekcie współfinansowanym ze środków linii budżetowej Phare 2003. Doświadczenie zdobyte przez zaangażowanych w przygotowanie projektów nauczycieli oraz pracowników Wydziału zaowocowały dużym sukcesem – do dofinansowania zakwalifikowano 8 projektów spośród 9 złożonych przez nasze placówki! Wielkość środków pozyskanych w ramach tej edycji przekracza 250.000,00 Euro. Umowy o dofinansowanie w edycji Phare 2003 podpisały:

- Zespół Szkół Handlowo – Ekonomicznych w Białymstoku,
- Zespół Szkół Mechanicznych w Białymstoku,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Białymstoku,
- Zespół Szkół Rolniczych w Białymstoku,
- Zespół Szkół Elektrycznych w Białymstoku,
- Zespół Szkół Metalowo – Drzewnych w Białymstoku,
- Zespół Szkół Budowlano – Geodezyjnych w Białymstoku,
- Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 w Białymstoku,

W ramach programu Socrates – Comenius pozytywnie rozpatrzono w 2005 roku projekty 14 białostockich szkół:

Lp.	Nr umowy	Nazwa szkoły
1	05/SPC/05-6116/P1	Szkoła Podstawowa 4 im. Sybiraków
2	05/PRS/05-5819/P1	Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Władysława Broniewskiego
3	05/SPC/05-5881/P1	Szkoła Podstawowa 11 im. Kornela Makuszyńskiego
4	05/SPC/05-6104/P3	Szkoła Podstawowa 21 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego
5	05/PRS/05-0039/P3	Szkoła Podstawowa Nr 28 im. K.I. Gałczyńskiego
6	05/SPC/05-6335/P1	Publiczne Gimnazjum Nr 2 im. 42 Pułku Piechoty
7	05/PRS/05-0053/P3	Zespół Szkół Handlowo-Ekonomicznych im. Mikołaja Kopernika
8	05/PRS/05-5178/P3	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4 I Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza
9	05/SPC/05-0187/P1	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 5 im. Nauczycieli Tajnego Nauczania
10	05/SPC/05-5823/P2	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 10 im. Sługi Bożego ks. Michała Sopoćki
11	05/SPC/05-5787/C2	Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Juliusza Słowackiego

Lp.	Nr umowy	Nazwa szkoły
12	05/SPC/05-6455/P1	Zespół Szkół Rolniczych - Centrum Kształcenia Praktycznego
13	05/JPC/05-6132	IV Liceum Ogólnokształcące im C. K. Norwida
14	05/SPC/05-5581/P3	XI Liceum Ogólnokształcące

Całkowita wartość w/w projektów przekracza 70.000 Euro i jest finansowana ze środków Narodowej Agencji Programu Socrates.

Również pozytywne efekty przyniosła Miastu współpraca z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W ostatnim kwartale 2005 r. Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. Waldemara Kikolskiego w Białymstoku przygotował projekt przedsięwzięcia w ramach programu „EDUKACJA – program pomocy w dostępie do nauki dzieci i młodzieży niepełnosprawnych”. Umowa dotycząca realizacji projektu, podpisana 12 grudnia 2005r. opiewa na 889.074,12 PLN, z czego wkład własny Miasta wyniesie 72.574,12 PLN.

W ramach Priorytetu 2 – *Wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionach* Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, Miasto Białystok realizowało:

- 1) Działanie 2.1 *Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionach*. Centrum Kształcenia Ustawicznego w Białymstoku realizuje projekt „Inwestuj w siebie z pożytkiem dla wszystkich” skierowany do pracujących osób dorosłych zgłaszających z własnej inicjatywy chęć podwyższania lub dostosowywania kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy, będących mieszkańcami województwa podlaskiego. Celem projektu jest zwiększenie poziomu mobilności zawodowej i elastyczności uczestników projektu w dostosowywaniu się do istniejących potrzeb lokalnego rynku pracy. W ramach projektu 150 beneficjentów ostatecznych otrzyma pomoc w zakresie podniesienia umiejętności językowych, komputerowych, spawania metodą MAG-135, umiejętności w zakresie konstruowania zadań egzaminacyjnych, oraz skorzysta z usług doradczych grupowych i indywidualnych. Zajęcia odbywają się w piętnastoosobowych grupach, w pięciu modułach, w dwóch edycjach. Umowa o dofinansowanie projektu została podpisana 26 października 2005 roku i opiewa na kwotę 274 044, 30 PLN,
- 2) Działanie 2.2 *Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne*. Wydział Edukacji i Sportu w ramach powyższego działania realizował w 2005 roku dwa projekty stypendialne skierowane do młodzieży ponadgimnazjalnej pochodzącej z terenów wiejskich, a uczęszczających do białostockich szkół ponadgimnazjalnych. Pierwszy projekt dotyczył roku szkolnego 2004/2005 i objął 624 uczniów. Obecnie realizowany jest drugi projekt na rok szkolny 2005/2006, obejmujący 1110 uczniów. Koordynacją prac w ramach projektów zajmuje się specjalnie utworzone przy Wydziale Edukacji i Sportu biuro stypendialne. W ramach pomocy przełamującej bariery w dostępie do uzyskania pełnego wykształcenia średniego przez młodzież zamieszkującą tereny wiejskie, uczniowie mają możliwość refundacji wydatków związanych z rozpoczęciem bądź kontynuacją nauki w białostockich szkołach ponadgimnazjalnych. Umowy o dofinansowanie projektów opiewały na 1.239.500,00 PLN (2004 rok) oraz 1.218.600,00 PLN (2005 rok).